



فعالیت بی وقفه در گستره ای وسیع تر از فرانسه!

# منطقه ۴ قلب تپنده صنعت گاز در شرق کشور



**عملیات نصب پایه نخستین  
عرشه دریایی طرح توسعه فاز  
۱۱ پارس جنوبی**

عملیات نصب پایه نخستین عرشه  
دریایی طرح توسعه فاز ۱۱ پارس  
جنوبی در موقعیت مخزنی بلوک B این  
فاز (۱۱B) با فرمان حسن روحانی،  
رئیس جمهوری در نخستین روز  
خردادماه انجام شد.



شنبه ۱۷ خرداد ۱۳۹۹

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت  
ساختمان شماره ۲۴ نفت-طبقه چهارم  
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴  
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹  
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت  
جمهوری اسلامی ایران

# www.mashal.ir

MASHAL.MOP.IR

Email: mashal@mop.ir

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت مشعل شوید.

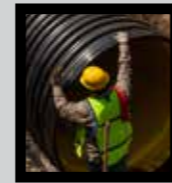


۴۶ ۳۸ ۳۶ ۳۴ ۱۶



سلامت

خداحافظی با عادات های بد



بین الملل

آتش سوزی در لوله ۳۲ اینچی



فرهنگ و هنر

هنر بدانیم و شعر بخوانیم



تاریخ

از عهد نفتی تا خدمت به اجنبی ها



گردشگری

چشم نوازترین مناظر طبیعت



عرضه فرآورده پالایشی و پتروشیمی در بورس انرژی

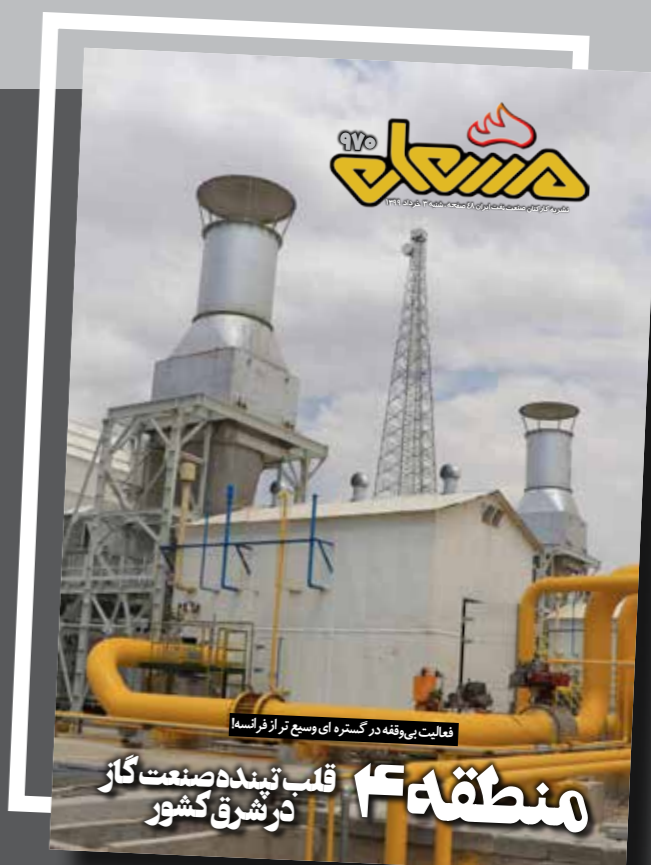
۴

انتقال بیش از ۳ میلیارد لیتر فرآورده نفتی به مناطق شمالی

۲۶

راه اندازی و تعمیر سیستم های حفاری سکوی امیرکبیر

۲۴



منطقه ۴ قلب تپنده صنعت گاز در شرق کشور

فعالیت بی وقفه در گستره ای وسیع تر از فرانس!

موفقیت های دولت در خودکفایی بنزین، گازوئیل و گاز برای مردم بازگو شود



در گفت و گوی «مشعل» با مدیرعامل سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت در زمینه مقابله با ویروس کرونا مطرح شد:

شرایط صنعت نفت مطلوب است



وداع با چهره خوشنام روابط عمومی صنعت نفت

۴۴

بررسی عملکرد ورزش نفت و گاز گچساران در سال ۹۸



مهاجم گلزن پالایش گاز ایلام در گفت و گو با «مشعل»: من هستیم

۴۰

رعایت کرونا همراه با تحمل گرما

بسیاری از مناطق عملیاتی صنعت نفت در مناطق جنوبی کشورمان قرار گرفته است. فصول مختلف در این مناطق با شهرهای دیگر متفاوت است. زمستان سرد شهرهای دیگر برای این مناطق شروع فصل بهار است و هوا تا فروردین تا حدودی خنک است؛ اما از اردیبهشت به بعد، دیگر هوا بشدت گرم و شرجی می شود و ماندن زیر این آفتاب داغ و سوزان قابل تحمل نیست؛ اما این همان هوایی است که بسیاری از کارکنان صنعت نفت بدون هیچ محافظ و سایبانی ساعت ها زیر آن کار می کنند و بعد از چند ساعت خیس عرق و آفتاب سوخته و تشنه می شوند و حالا در این چند ماه که شیوع ویروس کرونا همه مردم

۲۰

جهان و ایران را درگیر کرده، کارکنان صنعت نفت در مناطق عملیاتی و گرم و شرجی باید در همان شرایط گرم و شرجی و عرق ریزان با ماسک بر صورت و رعایت فاصله اجتماعی کار کنند. در شرایطی که در خبرهای اولیه گفته می شد، با شروع گرما شیوع کرونا کمتر می شود؛ اما این روزها خوزستان و شهرهای جنوبی کشورمان همچنان در وضعیت قرمز این بیماری قرار دارند و خطر ابتلا برای کارکنان صنعت نفت هم بیشتر شده است. به همین دلیل کارکنان در شرکت ها و موقعیت های کاری مختلف باید بیش از قبل نسبت به رعایت پروتکل های بهداشتی حساس باشند.

## قیمت نفت خام برنت افزایش یافت



قیمت شاخص نفت خام برنت ساعت ۵ و ۵۰ دقیقه روز سه‌شنبه (۱۲ خردادماه) به ۳۸ دلار و ۴۹ سنت رسید و شاخص دبلویتی‌آی آمریکا تثبیت شد. قیمت نهایی شاخص نفت خام برنت روز دوشنبه (۱۲ خردادماه) ۳۸ دلار و ۳۲ سنت و قیمت شاخص دبلویتی‌آی آمریکا ۳۵ دلار و ۴۴ سنت بود. قیمت نفت امروز کمی افزایش یافت، زیرا معامله‌گران منتظرند ببینند که آیا تولیدکنندگان عمده نفت، در نشست‌های که انتظار می‌رود پایان هفته جاری برگزار شود، با تمهید کاهش تولید کنونی موافقت می‌کنند یا خیر. ویوک دار، کارشناس بانک کامنولس استرالیا، در این باره گفت: کل داستان تا حد زیادی حول محور کاهش عرضه و بهبود تقاضا می‌چرخد.

## تولید نفت امارات مطابق با سهمیه

### در توافق اوپک پلاس

یک منبع اعلام کرد که تولید نفت امارات متحده عربی در ماه می ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه و مطابق با سهمیه‌اش در توافق کاهش تولید اوپک پلاس بوده است. به گزارش خبرگزاری پلتس، یک منبع اوپکی روز یکشنبه (۱۱ خردادماه) اعلام کرد که امارات، سومین تولیدکننده بزرگ نفت اوپک، در ماه می ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه در روز و مطابق با سهمیه ۲ میلیون و ۴۴۶ هزار بشکه‌ای این کشور، نفت تولید کرده است. امارات متحده عربی در ماه آوریل با افزایش بی‌سابقه، روزانه ۴ میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه نفت تولید کرد. سهیل المزروعی، وزیر انرژی امارات، روز دوشنبه (۲۲ اردیبهشت‌ماه)، با اعلام پیوستن به عربستان و کویت در تعمیق کاهش تولید، عنوان کرد امارات متحده عربی در ماه ژوئن تولید نفت خود را ۱۰۰ هزار بشکه در روز بیش از تعهدات در توافق کاهش تولید سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش موسوم به «اوپک پلاس» کاهش خواهد داد. وزیران نفت و انرژی کشورهای عضو و غیرعضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در دهمین نشست فوق‌العاده خود از طریق وبینار در ۱۲ آوریل (۲۴ فروردین‌ماه) متعهد شدند تولید روزانه‌شان را از اول ماه می (۱۲ اردیبهشت‌ماه) ۹ میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه در ماه‌های می و ژوئن کاهش دهند. محمد عرقاب، وزیر انرژی و معادن الجزایر و رئیس دوره‌های اوپک بیشتر در نامه‌ای به اعضای اوپک خواستار برگزاری پیش از موعد نشست اوپک و غیراوپک در چهارم ژوئن (۱۵ خردادماه) شده است، پیش از این قرار بود این نشست‌های وزارتی اوپک و اوپک پلاس در نهم و دهم ماه ژوئن برگزار شود. وی در این نامه اعلام کرده بود که با برخی وزرا درباره برگزاری زودهنگام این نشست صحبت کرده است تا بتواند سبب تسهیل در تعیین محموله‌های فروش تولیدکنندگان شود. تعیین محموله فروش به‌طور معمول در دهم هر ماه میلادی انجام می‌شود.

## نماینده مجلس شورای اسلامی:

## صنایع تکمیلی پتروشیمی ارزش افزوده و اشتغال‌زایی بالایی به همراه دارد



نماینده لارستان در مجلس با بیان اینکه صنایع پایین دست ارزش افزوده و اشتغال‌زایی بالایی دارند، عنوان کرد: یکی از مزایای تحریم‌ها توجه بیشتر به صنایع پایین‌دستی در حوزه نفت و گاز است، زیرا موضوع نفت، پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها در دوران تحریم جدی‌تر گرفته شد و مسوولان برای رونق صنایع پتروشیمی برنامه‌ریزی مدون کردند.

حسین‌زاده گفت: اگرچه تحریم آسیب‌های اقتصادی بسیاری به کشور رسانده، اما با استفاده از ظرفیت و توانمندی جوانان در بخش‌های مختلف از جمله صنعت نفت و گاز می‌توانیم از این دوران نیز عبور کنیم.

این موضوع نشان می‌دهد صنایع پایین‌دست چند برابر بیشتر از صنایع بالادست اشتغال ایجاد می‌کند.

این نماینده مجلس یازدهم تصریح کرد: براساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، در چند سال آینده سهم صنعت پتروشیمی ایران از کل تولید محصولات پتروشیمی دنیا به‌طور چشمگیری افزایش خواهد یافت و رسیدن به این هدف مهم نیازمند عزمی ملی و همکاری است. اگر بتوان در سال جهش تولید با همکاری، برنامه‌های توسعه‌ای را محقق کرد، بدون تردید ایران قطب قدرتمندی در صنعت پتروشیمی جهان در سال‌های آینده خواهد بود.

نماینده مجلس شورای اسلامی گفت: به‌منظور جلوگیری از خام‌فروشی باید صنایع پتروپالایشی و تکمیل زنجیره ارزش مورد توجه قرار گیرند.

حسین حسین‌زاده به موضوع جهش تولید و همچنین جلوگیری از خام‌فروشی در صنعت نفت اشاره کرد و گفت: معتمد برای جلوگیری از خام‌فروشی باید صنایع پتروپالایشی و تکمیل زنجیره ارزش مورد توجه قرار گیرند و صنایع پایین‌دستی پتروشیمی‌ها توسعه یابد.

وی افزود: در صنایع بالادستی پتروشیمی ممکن است اشتغال کمتری ایجاد شود، اما در صنایع پایین‌دست اشتغال خوبی داریم،

## رئیس‌جمهوری:

# موفقیت‌های دولت در خودکفایی بنزین، گازوئیل و گاز برای مردم بازگو شود

رئیس‌جمهوری با اشاره به برخی پروژه‌های بزرگ ملی که در این دولت به ثمر رسیده‌از جمله تداوم خودکفایی در تولید بنزین، گازوئیل و گاز، افزایش صادرات غیرنفتی و... افزود: هر یک از این موفقیت‌های بزرگ سزاوار توجه ویژه رسانه‌های است و باید برای مردم به‌خوبی بازگو شود. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، دکتر حسن روحانی، عصر دوشنبه (۱۲ خردادماه) در نخستین نشست برنامه‌ریزی برای تحقق شعار جهش تولید و تکمیل پروژه‌های کلان ملی ضمن تأکید بر عزم و اراده جدی دولت برای اتمام پروژه‌های کلان ملی گفت: اینکه رهبر انقلاب امسال را سال جهش تولید نامیدند نشان از این دارد که به‌توان دولت و ملت برای تحقق این شعار اعتماد داشته‌اند. وی با بیان اینکه در دولت کارهای زیربنایی بسیار زیادی انجام شده که برخی از آنها در کشور بی‌نظیر بوده‌است، افزود: تعیین شعار جهش تولید نشان‌دهنده‌ی از توان ملت و دولت در تحقق شعار رونق تولید است. رئیس‌جمهوری افتخارها و دستاوردهای دولت را از افتخارهای مجموعه نظام و مایه دلگرمی مردم برشمرد و از اینکه دستاوردهای دولت به‌خوبی بیان نمی‌شود انتقاد کرد و گفت: سکوت و بازگو نکردن اقدام‌های دولت جفا به کل نظام و ملت است، این شایسته نظام اسلامی نیست که دستاوردها و اقدام‌های مثبت دولت برای مردم بازگو نشود. رئیس‌جمهوری با اشاره به بعضی از پروژه‌های بزرگ ملی که در این دولت به ثمر رسیده، از جمله تحول سلامت، همکاری سازنده با جهان، تداوم خودکفایی در گندم، بنزین، گازوئیل و گاز، افزایش صادرات غیرنفتی کشور، احیای دریاچه ارومیه، توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان، شبکه ملی اطلاعات، آبدانی روستاها و... تصریح کرد: هر یک از این موفقیت‌های بزرگ سزاوار توجه ویژه رسانه‌های بوده و اگر این دستاوردها و آثار آنها برای مردم به‌خوبی بازگو شود، می‌تواند در افزایش اعتماد عمومی به کل نظام تأثیر گذار باشد.



## عرضه فرآورده پالایشی و پتروشیمی در بورس انرژی

استوکس شرکت ملی نفت ایران در رینگ بین‌الملل عرضه شد. روز دوشنبه (۱۲ خردادماه) کالاهای اکسرتراکت نفت سیاهان، آیزورسیا، کل، ۵۰۲، ۵۰۳ و ۵۰۴ پالایش نفت آیزورسیا، کل و ۴۰۴ پالایش نفت شیراز، برش سنگین، سوخت کوره سبک و نیتروژن مایع پتروشیمی تبریز، برش سنگین پتروشیمی جهم، متانول پتروشیمی زاگرس، متانول پتروشیمی شیراز، متانول شرکت متانول کاوه و



میعانات گازی مجتمع گاز پارس جنوبی در رینگ داخلی و سوخت هوایی و نفت سفید شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران در رینگ بین‌الملل بازار فیزیکی بورس انرژی ایران معامله شد. در این روز بیش از ۲۹.۴۶۲ تن فرآورده هیدروکربوری به ارزش بیش از ۱.۱۲۲ میلیارد و ۶۰۱ میلیون ریال در بازار فیزیکی بورس انرژی ایران دادوستد شد.

بورس انرژی ایران امروز شاهد عرضه انواع فرآورده پالایشی و پتروشیمی است. به گزارش بورس انرژی، رینگ داخلی این بورس، روز سه‌شنبه (۱۲ خردادماه) شاهد عرضه کالاهای برش سنگین، گاز پروپان صنعتی و گاز مایع صنعتی پتروشیمی بندر امام، برش سنگین شرکت پتروشیمی امیرکبیر، پنتان پلاس پتروشیمی پارس، ریفورمیت و هیدروکربن سنگین پتروشیمی بوعلی سینا و میعانات گازی پتروشیمی رازی بود و برش سنگین، نفتای سبک و حلال ۴۰۲ شرکت نفت ستاره خلیج فارس، بنزین اکتان ۸۷، بنزین اکتان ۸۷ (محموله دریا)، بنزین اکتان ۹۱ (محموله دریایی)، بنزین اکتان ۹۵، گازوئیل شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران، ریفورمیت و هیدروکربن سنگین پتروشیمی بوعلی سینا و نفت کوره ۳۸۰ سانتی

## تصویب آیین‌نامه اجرایی مجوز تهاتر مطالبات وزارت نفت با بدهی آن به دولت



بهداشت و سلامت مردم و معطل کردن پرداخت یارانه به خانوارهای نیازمند، آیین‌نامه اجرایی بند (الف) تبصره (۱۴) قانون بودجه، موضوع منابع و مصارف هدفمندی یارانه‌ها را به تصویب رساند. مطابق این آیین‌نامه، وزارتخانه‌های نفت و نیرو و مکلند از طریق شرکت‌های تابعه ذی‌ربط تمامی دریافتی‌های (منابع) مربوطه را از طریق حساب‌های مفتوحه خزانه‌داری کل کشور نزد بانک مرکزی به حساب سازمان هدفمندی‌سازی یارانه‌ها واریز کنند. سازمان هدفمندی‌سازی یارانه‌ها نیز مکلف است به ازای هر ردیف از دریافتی‌های فوق، نسبت به افتتاح حساب نزد بانک مرکزی با هماهنگی خزانه‌داری اقدام کند. خزانه‌داری کل کشور نیز موظف است سهم عوارض شهرداری‌ها و دهیاری‌ها را به حساب سازمان امور مالیاتی نزد خزانه‌داری واریز کرده تا سازمان امور مالیاتی عوارض مذکور را به حساب وزارت کشور برای پرداخت به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز کند. هیئت وزیران همچنین آیین‌نامه اجرایی بند (ج) تبصره (۲۰) قانون بودجه، موضوع بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد دستگاه‌های اجرایی را به تصویب رساند. بر این اساس، دستگاه‌های اجرایی موضوع این آیین‌نامه موظفند اعتبارات هزینه‌ای ابلاغی سال ۱۳۹۹ خود را در چهارچوب مفاد دستورالعمل اجرایی بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد هزینه کنند.

دولت آیین‌نامه اجرایی مجوز تهاتر مطالبات سازمان‌های گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه با بدهی آنها به دولت را تصویب کرد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، در نشست هیئت دولت که عصر یکشنبه (۱۱ خردادماه) در ریاست دکتر حسن روحانی برگزار شد، تعدادی از آیین‌نامه‌های اجرایی قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور تصویب شد. در این نشست، هیئت وزیران، آیین‌نامه مجوز تهاتر مطالبات سازمان‌های گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه با بدهی آنها به دولت را

تصویب کرد. بر همین اساس، به دولت اجازه داده می‌شود مطالبات پیش از سال ۱۳۹۷ سازمان‌های گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) بابت مشارکت در تأمین سرمایه بانک تخصصی صنعت و معدن و همچنین مطالبات سازمان‌های مذکور و وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه بابت سهم متعلق به آنها از واگذاری سهام مطابق قوانین مربوط مشروط به انجام تکالیف موضوع قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی را با بدهی آنها به دولت بابت مالیات و سود سهام تا سقف هفت هزار و ۸۰۰ میلیارد ریال به صورت جمعی - خرجی از طریق گردش خزانه تهاتر کند. هیئت دولت در ادامه، با هدف تحقق عدالت، کاهش فقر مطلق و توسعه

## وداع با چهره خوشنام روابط عمومی صنعت نفت

رضا طاهری، چهره خوشنام روابط عمومی صنعت نفت که سال‌ها در روابط عمومی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب مشغول به فعالیت بود، یکشنبه ۱۱ خردادماه درگذشت فعالیت و تجربه کاری بیش از ۳۰ ساله در وزارت نفت که حدود ۲۰ سال آن در حوزه روابط عمومی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب گذشت، طاهری را به چهره‌های شاخص و فعال در روابط عمومی صنعت نفت بدل کرده بود. بی‌شک فعالیت صادقانه، خستگی‌ناپذیر و بی‌وقفه و اقدام‌های او در توسعه روابط عمومی و تعامل و ارتباط موثر و صمیمانه با اهالی رسانه از جمله همکاری و تعامل موثر با نشریه «مشعل» در یادها خواهد ماند. هفته‌نامه «مشعل» درگذشت این مدیر را که به اخلاق مداری و مسوولیت‌پذیری شهره بود، به خانواده بزرگ صنعت نفت تسلیت می‌گوید.

کسری نوری، مدیر کل روابط عمومی وزارت نفت در پیامی، درگذشت رضا طاهری را تسلیت گفت و نوشت:

انا لله وانا الیه راجعون، در هجوم اخبار ناگوار، درگذشت ناگهانی و روح‌خراش همکار عزیزمان جناب آقای رضا طاهری موجب تلخ‌کلی و اندوه مضاعف شد. او همکاری سختکوش و گره‌گشا، دوستی مهربان و باصفا بود که تار و پود وجودش با عشق به کار و حرفه‌اش در آمیخته بود. متانت، شکیبایی، مردمداری، وفاداری، خوشرویی و حمیت سازمانی، از او چهره‌ای قابل اتکا ساخته بود که نام و حضورش مایه آرامش و اطمینان خاطر بود و بی‌گمان فقدانش موجب حسرت و دل‌تنگی بسیار است. با اندوه و تالم فراوان، این ضایعه را به خانواده ارجمند طاهری که این روزها داغ مصیبت‌های مکرر را تحمل می‌کنند، صمیمانه تسلیت گفته، بویژه خانواده بزرگ و شریک دانسته و برایشان از درگاه خداوند قادر متعال شکیبایی و اجر مسالت دارم. درگذشت جناب آقای طاهری، برای همکاران او در صنعت نفت، بویژه خانواده بزرگ روابط عمومی نیز تلخ و جبران‌ناپذیر است. این مصیبت را به تمامی دوستان و همراهان آن مرحوم بویژه همکاران ارجمند در شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب تسلیت می‌گویم و برای روح آن فقید سعید، آمرزش و رحمت بیکران الهی آرزو مندم.

در همین زمینه مدیران نفتی و مسوولان استانی در پیام‌هایی جداگانه، درگذشت رضا طاهری، رئیس سابق روابط عمومی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب را تسلیت گفتند که در ادامه بخشی از این پیام‌ها می‌آید.

### پیام تسلیت مسعود کرباسیان، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران

انا لله و انا الیه راجعون. با درغ و تأسف خیر درگذشت ایشان گر دفاع مقدس، حاج رضا طاهری، پیشکسوت عرصه روابط عمومی صنعت نفت موجب اندوه اینجانب، کارکنان و مدیران شرکت ملی نفت ایران شد. شادروان طاهری در هفته‌های اخیر مصیبت درگذشت والدین مکرم خود را با تالم و تأثری جانکاه همراه با عزت و شکیبایی سپری کرده و به روح ملکوتی برادر شهیدش پیوست. اینجانب ضمن عرض تسلیت به همسر داغدار و وابستگان مصیبت‌دیده، برای ایشان غفران ابدی و برای خانواده آن مرحوم و همه همکاران او در صنعت پرافتخار نفت، به‌ویژه در شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب صبر و سلامت از خداوند سبحان مسالت دارم.

### پیام تسلیت احمد محمدی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب

درگذشت اندوهبار آقای حاج رضا طاهری، مرد خستگی‌ناپذیر و مهربان مناطق نفت‌خیز جنوب، موجب تأسف و تأثر فراوان گردید. بی‌شک تلاش‌ها و اقدامات مرحوم حاج رضا طاهری در زمینه اعتدال و توسعه روابط عمومی، ارتباط دوسویه و صمیمانه با اهالی رسانه، حضور موثر در عرصه‌های گوناگون فرهنگی و اجتماعی و بویژه تلاش مجدانه ایشان برای تعالی سازمان در حوزه مسوولیت اجتماعی، نشان از تعهد بالا و نیت خالصانه او برای خدمت بوده است. اینجانب با گرامیداشت یاد و خاطره ایشان، صمیمانه فقدان این انسان بزرگ را به خانواده بزرگ صنعت نفت تسلیت عرض نموده و از درگاه خداوند رحمان برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و برای بازماندگان معزز سلامت، طول عمر باعزت، صبر و شکیبایی مسالت دارم.

### پیام تسلیت غلامرضا شریعتی، استاندار خوزستان

بسم‌الله الرحمن الرحیم  
الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَىٰ لِلَّهِ حَسِيبًا (آیه ۳۹ سوره احزاب)  
مرزهای هویت تاریخی ما را انسان‌هایی با خون و قلم پاس داشته‌اند که معراجشان از دامان مادرانی سرکشیده به آسمان بیکران ایثار و ادب بوده است؛ آنهایی که جامعه پیرامون خود را با کلمه سیراب می‌کردند و عالی‌ترین مفاهیم حیات را در گوش جان‌شان زمزمه می‌نمودند تا به وقت از مومن شرف، جام شهادت را لاجر عه سرکشند. خیر آمد که یکی از این راست‌قامتان، برادر ارزشمند حاج رضا طاهری، برادر شهید و از ایثارگران گرانقدر و پیشکسوت عرصه ارتباطات و روابط عمومی، بار سفر بسته و حیات مادی را ترک کرده و به ابدیت پیوسته است. ضمن عرض تسلیت به خانواده آن مرحوم و خانواده بزرگ شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، امیدوارم تداوم حیات این برادر عزیز در جوار رحمت حق و حضور در بزم شهیدانه برادر گرانقدرش، اسباب تسلائی خاطر بازماندگان باشد و آرامش و اطمینان روح آن سفر کرده، رایحه صبر بر جان ایشان نازل کند.



### پیام تسلیت عباس مصبینی، فرمانده حوزه مقاومت بسیج شهید تندگویان

#### وزارت نفت جنوب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ  
كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

خبر عروج ناگهانی و تأسف‌انگیز هم‌رزم و همکار عزیزمان زنده‌یاد حاج رضا طاهری - برادر بزرگوار شهید بهمن طاهری - ناگهانی و تکان‌دهنده بود. این واقعه دردناک، دل هم‌زمان، همکاران و خانواده بزرگوار آن مرحوم را داغدار و محزون کرد. اینجانب فقدان عزیز سفر کرده را تسلیت عرض کرده و از خداوند منان علو درجات را برای ایشان و صبر جزیل را برای خانواده، هم‌زمان، همکاران و دوستان عزیز از دست رفته خواستارم.

### مدیر دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران خبر داد:

## افزایش ۲۰ درصدی گازرسانی به نیر و گاه‌ها

است. مدیر دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران یادآور شد: نیر و گاه‌هایی که به شبکه گاز متصل هستند، اکنون همه سوخت مورد نیاز خود را از طریق گاز تأمین می‌کنند، مگر آنکه در بخش گاز خود تعمیرات کوچکی داشته باشند. جمشیدی دانا‌المله داد: ۸۵ نیر و گاه هم‌اکنون از خوراک گاز استفاده می‌کنند. وی تأکید کرد: امسال در زمستان وضعیت تأمین گاز به دلیل افزایش تولید و همچنین افزایش ظرفیت انتقال گاز بهتر خواهد بود.

مدیر دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران از افزایش ۲۰ درصدی گازرسانی به نیر و گاه‌ها خبر داد. مهدی جمشیدی دانا با بیان اینکه هم‌اکنون روزانه ۲۴۰ میلیون مترمکعب گاز به نیر و گاه‌ها تحویل می‌شود، گفت: این رقم در هفته گذشته ۲۰۰ میلیون مترمکعب در روز بوده است. وی پیش‌بینی کرد که در اوج مصرف برق در مرداد و شهریور، نیر و گاه‌ها روزانه ۳۱۰ میلیون مترمکعب گاز نیاز داشته باشند که این عدد با توجه به ظرفیت شبکه، به راحتی از سوی شرکت ملی گاز قابل تأمین

### در ۴ سال اخیر رخ داد

## تخصیص ۴۲ میلیارد تومان اعتبار نفتی به غیزانیه

روزانه ۴۰۰ هزار لیتر آب آشامیدنی اختصاص داده شده است.

بر اساس این گزارش، دیگر پروژه‌های حوزه مسوولیت اجتماعی نفت در غیزانیه نیز مشتمل بر احداث و نوسازی مدارس، احداث مرکز بهداشت، بهسازی راه‌های روستایی، فعالیت‌های زیست‌محیطی و احداث اماکن مذهبی است که برای هر کدام از آنها به ترتیب بالغ بر ۴۵ میلیارد ریال، ۱۶ میلیارد ریال، ۵۳ میلیارد ریال، ۴۵ میلیارد ریال و ۱۰ میلیارد ریال اختصاص داده شده است. غیزانیه از توابع کلاتشهر اهواز در استان خوزستان، دارای ۸۳ روستا و ۲۵ هزار نفر جمعیت است.

بیش از ۴۲ میلیارد تومان از اعتبارات شرکت ملی نفت ایران در چهار سال اخیر به بخش‌های آب‌رسانی، عمران، آموزش و زیست‌محیطی غیزانیه اختصاص یافته است. بیش از ۲۵ میلیارد تومان از این اعتبار به طرح آب‌رسانی و حدود ۱۷ میلیارد تومان به دیگر طرح‌ها اختصاص یافته است. شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب درباره طرح تأمین آب غیزانیه اعلام کرده است: طرح آب‌رسانی غیزانیه با اختصاص ۲۵۲ میلیارد ریال اعتبار از سوی این شرکت و شرکت ملی نفت ایران دنبال شده، به نحوی که ۱۳۲ میلیارد ریال به احداث ایستگاه پمپاژ و ۱۲۰ میلیارد ریال به احداث خط لوله جدید آب اختصاص یافته و ۱۱ دستگاه تانکر آب نیز به‌منظور توزیع

## برگزاری دهمین یادواره شهدای گمنام وزارت نفت



دارد. فلاح مهرجردی گفت: این مهم به دست نیامده، مگر با روحیه و تفکر بسیجی، روحیه‌ای که در ابتدای انقلاب آغاز شد. این تفکر بود که انقلاب اسلامی را پیروز کرد و با همین تفکر، افتخارات هشت سال دفاع مقدس رقم خورد. فرمانده بسیج وزارت نفت گفت: این تفکر در عرصه‌های مختلف پیش خواهد رفت و مردم با نیت‌های خالص و پاکشان در عرصه‌های مختلف، نهضت ارامه خواهند داد. چنانکه در این چهار دهه ادامه دادند و اکنون مقتدرانه و با همان روحیه فداکارانه بسیجی به سوی عدالت و سلامت و پیشرفت حرکت می‌کنیم. فلاح مهرجردی گفت: باید قدر این شرایط و کشورمان را بدانیم. این نظام به این راحتی به دست نیامده است، بلکه حاصل خون و ایثار همین شهدایی است که هر ساله در مزار آنها حلقه می‌زنیم. وی در پایان با اشاره به یاد و خاطره حاج شعبان نصیری از شهدای مدافع حرم و سالگرد تخریب قبور ائمه بقیع به دست وهابیت در مدینه منوره افزود: حاج قاسم دربار حاج شعبان نصیری گفتند ایشان شهید گمنامی بودند و مانند شیشه عطری که وقتی در آن باز می‌شود تازه پس از شهادت بود که رایحه خوش‌شان برای مردم مشخص شد و لقب «جهان آرای مصل» را گرفت.

دهمین یادواره شهدای گمنام وزارت نفت و گرامیداشت سالگرد آزادسازی خرمشهر با حضور جمعی از کارکنان و بسیجیان صنعت نفت در جوار مزار «شهدای گمنام» برگزار شد. به رسم و سنت هر ساله و با رعایت پروتکل‌ها و موازین بهداشتی، مراسم باقرائت قرآن و سرود ملی جمهوری اسلامی ایران آغاز شد. در ادامه نیز گروه سرود «شمیم یاس» با اجرای قطعات ملی و مذهبی یاد شهدای مدافع حرم و شهدای هشت سال دفاع مقدس را گرمای داشتند. مراسم با سخنان محمدعلی فلاح مهرجردی، فرمانده بسیج وزارت نفت ادامه پیدا کرد. وی ضمن گرامیداشت آزادسازی خرمشهر، شهدای حرم و خصوصا شهید شعبان نصیری و شهدای مدافعین سلامت گفت: هر ساله دور مزار شهدای گمنام جمع می‌شویم، زیرا این کشور مدیون همین شهیدانست و امیدواریم مشمول شفاعت آنها قرار بگیریم. فرمانده بسیج وزارت نفت در ادامه گفت: با توجه به وضعیت خاص شیوع ویروس کرونا، با درایت مقام معظم رهبری و حمایت‌های کادر درمان با توجه به امکاناتی که کشور داشت، تعانت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی بسیار کمتری به نسبت بسیاری از کشورهای دیگر داشتیم. دارند، داشتیم و ایران از این نظر شرایط مطلوب‌تری

## ما به صورت روتین و ماهیانه و طبق برنامه مشخص از پیش تعیین شده، توسط همکارانمان در مراکز بهره‌برداری به بررسی مسیر خطوط می پردازیم تا در حوزه حریم خطوط و ایمنی آن به اطمینان دست پیدا کنیم

کنفرانس و همچنین رعایت فاصله گذاری اجتماعی در جلسات اضطراری از مهم‌ترین سیاست‌های اتخاذ شده مدیریتی این منطقه در زمینه مقابله با شیوع بیماری کرونا و ویروس کووید -۱۹ محسوب می‌شود.

از جمله اقدامات ارزشمند و موثر این منطقه در اجرای برنامه‌های بهداشتی و پیشگیرانه در مقابله و کنترل اپیدمی این بیماری می‌توان به جایگزین کردن کارت ساعت زنی به جای اثر انگشت، ضدعفونی کردن همه اماکن از جمله اتاق‌ها، راهروها، آسانسور، کارگاهها، انبار کالا، محوطه‌ها، رستوران، تب‌سنجی روزانه همکاران، توزیع غذا در ظروف یکبار مصرف و بهداشتی، خرید اقدام بهداشتی ویژه شامل ماسک تنفسی، دستکش و مواد ضدعفونی کننده و توزیع بین همکاران و خانواده‌ها، تهیه مواد ضدعفونی تجهیزات رایانه‌ای و تلفن و توزیع به تمام کارکنان، تهیه و در اختیار قراردادن اقدام بهداشتی بین کارکنان برای نظافت شخصی میزها و اتاق‌ها، قراردادن مواد ضدعفونی دست‌ها برای همکاران و مراجعین در ورودی ساختمان‌ها و سرویس‌های بهداشتی، خرید و توزیع روزانه ماسک تنفسی به همکاران

در ورودی مجتمع و مراکز تابعه منطقه، ضدعفونی کردن روزانه دو

نوبت سرویس‌های ایاب و ذهاب اشاره کرد. از عمده اقدام‌های آموزشی و تبلیغاتی موثر و کارآمد منطقه در خصوص آشنایی و مقابله با ویروس کرونا نیز می‌توان به آموزش عمومی همکاران در خصوص مقابله با کرونا در جلسات عمومی قبل از اپیدمی کرونا، آموزش بهداشتی گروه‌های در معرض خطر، انتشار بملفت‌های بهداشتی و نکات آموزشی مرتبط با ویروس کرونا در سایت، پرتال و سامانه مکاتبات اداری، ارسال پیامک‌های مرتبط با نکات بهداشتی برای کارکنان و خانواده‌های آنان، ترغیب همکاران به ماندن در خانه در اوقات فراغت و غیر ضرور کاری با استفاده از ظرفیت‌های تبلیغی منطقه، ترغیب همکاران به مشارکت در تولید محتواهای رسانه‌ای برای صفحه خانواده شرکت انتقال گاز، ارائه مطالب آموزشی و مقررات بهداشتی توسط امور ایمنی، بهداشت و محیط زیست منطقه از طریق شبکه‌های مجازی را برشمرد.

« ایستگاه دشت از جمله تاسیساتی است که امکان مانور شبکه بی‌نظیری دارد. لطفاً درباره چند راهه شدن این ایستگاه توضیحاتی ارائه کنید.

ایستگاه تقویت فشار گاز دشت در سال ۹۵ راه‌اندازی شد و با وجود اینکه کارکنان عملیات ایستگاه‌ها در بهره‌برداری و تعمیرات این نوع توربوکمپرسور، تجربه کافی نداشتند، ولی به بهترین شکل، در مسیر انتقال پایدار گاز از طریق این تاسیسات گام برداشتند.

ایستگاه دشت، ایستگاهی چند طرفه بوده و این قابلیت را دارد که از چند نقطه گاز دریافت کند. با توجه به شرایط گاز رسانی چند منظوره به استان‌های شمالی و شمال شرق، وجود ظرفیت گازی بالایشگاه شهید هاشمی نژاد و میدان ذخیره‌سازی شورجه، ایستگاه تقویت فشار گاز دشت، دارای شرایط ویژه‌ای در خصوص مانور عملیاتی انتقال گاز به ۹ طریق توسط مسیرهای خط ۴۲ اینچ میامی - دشت، ۳۰ اینچ دشت نکاو ۳۰ اینچ سرخس - دشت بوده و با اعمال طراحی و اجرای فناوری کنترلی نادری که در این تاسیسات طراحی و اجرا شده به‌طور اجمال، قادر به انتقال گاز از مسیر میامی به دو سمت شمال خراسان و گلستان، مسیر ۱۳۰ اینچ نکا به میامی و گلستان و حالت‌های انتقال گاز از گلستان به دو مسیر میامی و شمال خراسان است. این شرایط فنی انعطاف عملیاتی منطقه در حوزه ماموریت منطقه برای گاز رسانی به منطقه وسیعی از شمال و شمال شرق کشور را بسیار با اهمیت کرده است. طراحی ایستگاه‌های دوطرفه پیش از این نیز انجام شده بود، اما اجرای ایستگاه چند طرفه، نخستین بار است که در قالب پروژه‌ای ابتکاری از سوی منطقه انجام می‌شود و به مدد همین امر در زمستان سال گذشته موفق شدیم با انتقال معکوس گاز از شمال کشور به سمت خراسان رضوی، از قطع گاز این استان جلوگیری و گرمای گاز را در این استان حفظ کنیم.

نیروگاه شریعتی، نیروگاه مشهد، نیروگاه طوس، نیروگاه نیشابور، نیروگاه شیروان ۱ و ۲، نیروگاه فردوسی و نیز نیروگاه قائن، پتروشیمی بجنورد، فولاد خراسان، سیمان مشهد، ریخته‌گری جاجرم، صنایع آلومینیوم، سیمان زاوه، سیمان قائن و همچنین فولاد نیشابور، از جمله کارهای ما بوده است.

از جمله نقاط قوت این منطقه می‌توان به حضور کارکنان شایسته و فعال و خلاق که در شرایط جوی و جغرافیایی گوناگون اقلیمی منطقه به لحاظ بردت و دما و همچنین وجود کوه‌ها و دره‌ها در مسیر خطوط، در همه حال با توکل بر خدای متعال و با تعهد و علاقه سازمانی اندیشهای جز خدمت به هموطنان عزیز را ندارند، اشاره کرد.

کارکنان خدوم این منطقه افزون بر مشارکت فعال در انجام وظایف و رسالت‌های خود، با حضور فعال در نظام پیشنهادها، مساعدت بسیار ارزشمندی نیز در مشارکت‌اندیشه و افکار خود با تیم مدیریتی منطقه دارند و این موضوع، انجام کم‌هزینه و بهینه فرایندها، ارائه راهکارهای خلاقانه در رفع مشکلات انتقال گاز و به‌طور کلی ابزاری برای تصمیم‌سازی مدیریتی شده است. همچنین اجرای برنامه‌های خلاقانه همچون اجرای QCC، اخذ پیشنهاد از کلاس‌های آموزشی و... موجب ارتقای جایگاه نظام مشارکت منطقه در سطح رتبه‌های برتر شرکت ملی گاز و حتی کشوری شده است.

« در طول سال گذشته چند میلیارد مترمکعب گاز از منطقه چهار منتقل شده است؟

با توجه به حوزه وسیع سرزمینی این منطقه، در سال ۹۸ میزان گاز انتقالی منطقه (با توجه به آغاز به کار میترینگ در نقطه اتصال به منطقه ۳) در حدود ۲۸ میلیارد و ۹۰۰ میلیون متر مکعب بوده است.

« درباره ایمنی خطوط لوله و میزان نشت‌یابی و عملیات پیگرانی، وضعیت منطقه به چه صورت است؟

ما به صورت روتین و ماهیانه و طبق برنامه مشخص از پیش تعیین شده، با کمک همکارانمان در مراکز بهره‌برداری به بررسی مسیر خطوط می‌پردازیم تا در حوزه حریم خطوط و ایمنی آن به اطمینان دست پیدا کنیم. در سال گذشته و مطابق با برنامه‌های ابلاغی بیش از ۵۴۰۰ کیلومتر نشت‌یابی در مسیر خطوط لوله سراسری گاز در این منطقه انجام شده است. همچنین به منظور پایداری عملیات انتقال گاز، ۸۹ کیلومتر عملیات پیگرانی تمیز کننده در طول خطوط به انجام رسیده است.

« در حوزه مقابله با شیوع کرونا در منطقه تحت پوشش چه اقدام‌هایی برای حفظ سلامت کارکنان منطقه انجام شده است؟ و شما چگونه آنها را مدیریت کرده‌اید؟

باید بگویم در شرایطی که ویروس مرموز کرونا هر روز رویی از پیچیدگی‌های خود را نشان می‌دهد و همچنان علم بشر را در کشف واکسن و دارو، به چالش می‌طلبد، کارکنان منطقه چهار عملیات انتقال گاز نیز هر روز نمایی از فداکاری و ایثار خود را در عرصه خدمت به کشور و انتقال پاک، ایمن، پایدار و بهره‌ور گاز طبیعی عیان می‌کنند.

این منطقه، به منظور تداوم خدمت خالصانه در حفاظت از جان و سلامت منابع انسانی شایسته وجود، برای مقابله با ویروس کرونا و شیوع آن در بین کارکنان و خانواده‌های آنان، فعالیت‌های گوناگونی را در سه گروه برنامه‌ریزی و اجرایی کرده است.

تشکیل کارگروه و جلسه بحران ویژه اقدام‌ها مربوط به کرونا، تعطیلی فعالیت‌های نیازمند تجمع از قبیل کلاس‌های آموزشی، جلسات فرهنگی، جلسات صالحین، نماز جماعت، زیارت عاشورا و رستوران، تغییر و کاهش ساعت کاری، دور کاری افراد در معرض آسیب و دارای بیماری زمینه‌ای، کاهش نقرات حاضر در سرکار و پیگیری و انجام فعالیت‌های ممکن از طریق دور کاری، لغو ماموریت‌های غیر اضطراری و تعطیلی مامورسراها و مهمانسراها، برگزاری جلسات کاری و عملیاتی ضروری از طریق ویدیو

تامین پایدار گاز شمال شرق کشور در سال‌های گذشته، با توجه به بدعهدی ترکمنستان، یکی از دغدغه‌های مدیران ارشد صنعت گاز بوده است؛ از این‌رو، انتقال مستمر گاز به مراکز توزیع و بخش‌های مختلف مصرف در این مناطق از اهمیت بالایی برخوردار است. از سوی دیگر، انتقال گاز تولیدی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد به منطقه ۹ و استان‌های مازندران و گلستان، تامین گاز مشهد مقدس به عنوان یکی از شهرهای زیارتی کشور و... باعث شده، منطقه چهار عملیات انتقال گاز، به یکی دیگر از مناطق عملیاتی راهبردی کشور بدل شود.

محمد کامل، مدیر منطقه چهار عملیات انتقال گاز است که از فعالیت‌ها و اقدام‌های منطقه تحت مدیریت خود با «مشعل» سخن می‌گوید. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

### فعالیت بی‌وقفه

در گستره ای وسیع تر از فرانسه!

# منطقه ۴

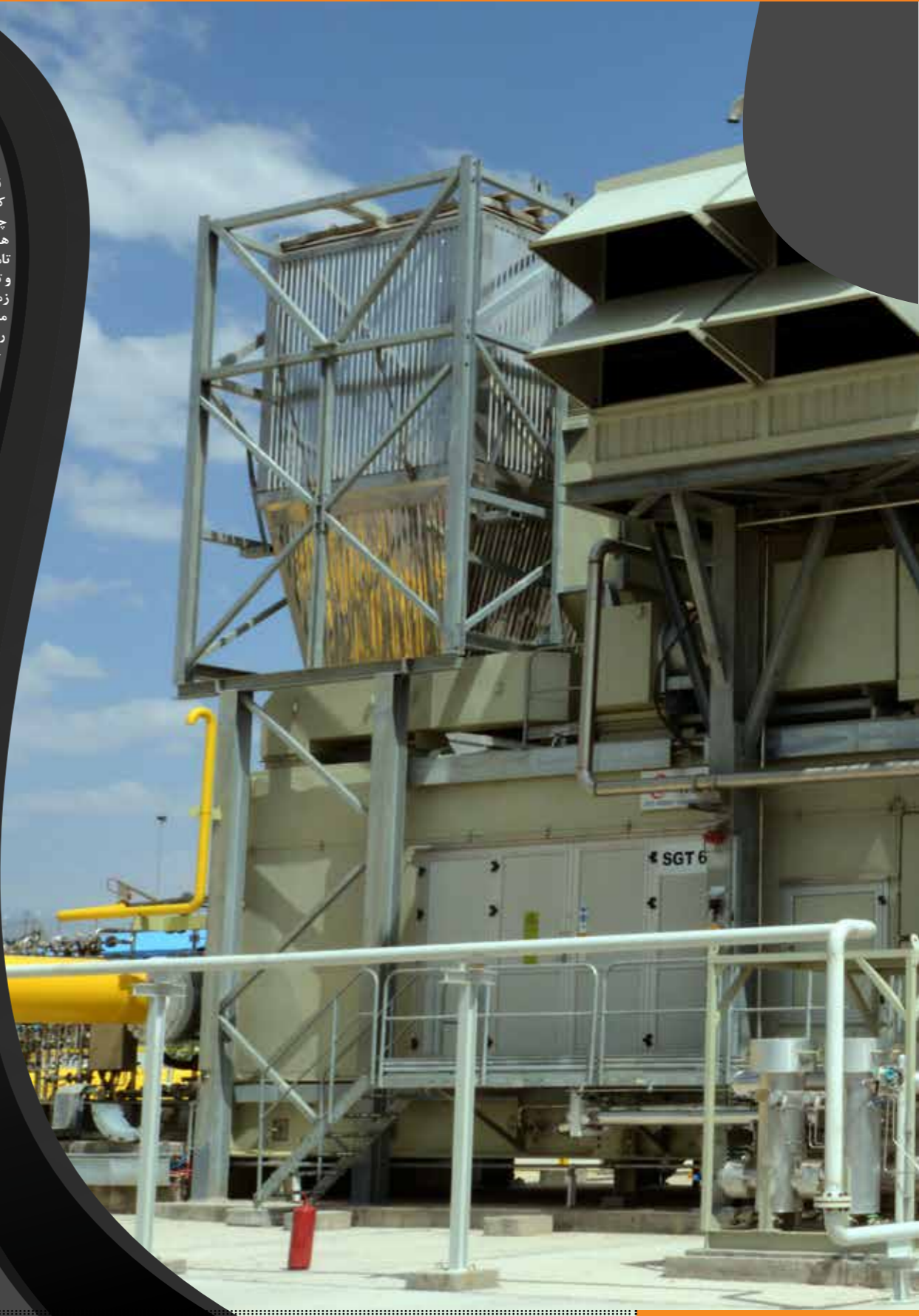
## قلب تپنده صنعت گاز در شرق کشور

« منطقه عملیاتی تحت مدیریت

خود را تشریح کنید.

جمهوری اسلامی ایران با در اختیار داشتن حدود ۲۸ تریلیون متر مکعب گاز، معادل ۱۷ درصد از کل ذخایر گاز جهان، ۴۷ درصد از ذخایر گاز منطقه خاورمیانه و ۳۸ درصد از کل ذخایر گاز کشورهای عضو اوپک، به عنوان اولین کشور خاورمیانه و دومین کشور دارنده ذخایر گاز در جهان، از اهمیت و جایگاهی ویژه در بخش انرژی برخوردار است. از سوی دیگر، اصولی‌ترین و ایمن‌ترین روش برای انتقال گاز، احداث خطوط لوله است که شرکت انتقال گاز ایران به منظور شتاب بخشی به روند انتقال بهینه گاز و حفظ سرمایه‌های ملی، به ۱۰ منطقه عملیاتی تقسیم شده است که منطقه چهار عملیات انتقال گاز با دارا بودن بیش از ۵ هزار و ۶۰۰ کیلومتر خط لوله، ۷ مرکز بهره‌برداری و ۱۲ ایستگاه تقویت فشار گاز در گستره سرزمینی به وسعت بیش از ۳۲۰ هزار کیلومتر (کمی بیشتر از کشور فرانسه) به عنوان دومین منطقه انتقال گاز کشور به لحاظ وسعت، وظیفه ارائه خدمات انتقال مستمر گاز و مطلوب در محدوده عملیاتی استان‌های خراسان رضوی، شمالی، جنوبی و قسمتی از سمنان و به عنوان قلب تپنده صنعت گاز در بخش شرقی کشور را به عهده دارد و گاز انتقالی این منطقه علاوه بر متصل بودن به شبکه خطوط لوله سراسری کشوری از پالایشگاه شهید هاشمی نژاد، در منطقه خانگیران تامین می‌شود. ماموریت منطقه ما انتقال پاک، ایمن، پایدار و بهره‌ور گاز است که به منظور دریافت و انتقال گاز از منابع تولید به میادی مصرف صورت می‌گیرد. انتقال روزانه حدود ۱۰۰ میلیون متر مکعب گاز طبیعی به بیش از ۷۵ شهر و مصرف کننده‌های عمده شامل





«چه برنامه‌هایی برای توسعه همکاری با شرکت‌های داخلی در تامین اقلام و تجهیزات مورد نیاز داشته‌اید؟ با توجه به توانمندی‌های جوانان و تولیدکنندگان داخلی از سال‌ها قبل سعی بر این بوده تا تامین یا ساخت همه اقلام و تجهیزات از داخل کشور انجام شود. بر اساس فرامین مقام معظم رهبری کوشش ما صد چندان شده است. ساخت دستگاه‌های کلد کاتر، مسدودکننده‌های هوایی لوله، گریس پمپ تمام هیدرولیک، طرح ساخت دستگاه‌ها تپ، تامین همه قطعات یدکی مورد نیاز سیستم لاین بریک (شیرهای خودکار) و تمامی تجهیزات تست و تنظیم آنان از جمله کارهای انجام گرفته در این زمینه بوده است. خوشبختانه در ساخت و تامین اقلام مورد نیاز در بخش معاونت عملیات خطوط لوله، در کشور تا حدود زیادی به خودکفایی رسیده‌ایم و با تلاش تولیدکنندگان و سازندگان داخلی به‌زودی به خودکفایی کامل هم خواهیم رسید.

«به طور خاص در سال ۹۸ چه اقدام‌هایی برای تحقق شعار سال (رونق تولید) و حمایت از شرکت‌های ایرانی داشته‌اید؟ آیا برای تحقق شعار سال ۹۹ برنامه‌ریزی کرده‌اید؟ درصنعت نفت و گاز همواره بر استفاده از توان و تخصص نیروهای داخل کشور تاکید شده و هر روز به سمت پیشرفت بیشتر حرکت کرده‌ایم و بدون شک تحریم‌های بین‌المللی سرعت پیشرفت را بیشتر خواهد کرد؛ از این رو بهره‌گیری از توانمندی‌های داخلی در برابر مشکلات همواره راهگشا بوده و در شرایط کنونی نیز این منطقه آمادگی دارد تا از شرکت‌های ایرانی فعال در زمینه ساخت تجهیزات مورد نیاز صنعت انتقال گاز استفاده کند. از سوی دیگر معیار ۴ الف تعالی سازمانی مرتبط است با توسعه شرکت‌ها و توانمندسازی تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان که در این باره با استقرار نظام تعالی سازمانی در منطقه و پروژه ارزیابی منطقه در سال ۹۸، گامی بلند در جهت رونق تولید، حمایت از تولیدات داخلی و جهش تولید برداشته شده که اهم فعالیت‌ها و برنامه‌ریزی‌های منطقه در این باره را می‌توان به تسهیم دانش فنی و تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان از طریق تعریف فرایند خودکفایی اقلام وارداتی و راهبردی، تبادل نظر فنی با شرکت‌های تولیدکننده و برقراری ارتباط با پارک‌های علم و فناوری (امضای تفاهم‌نامه همکاری با پارک علم و فناوری مشهد) و انعقاد چند قرارداد ساخت تجهیزات و قطعات یدکی با شرکت‌های مذکور از قبیل طراحی و ساخت دستگاه هیدرولیک برش سرد لوله، ساخت دستگاه آر تی یو، دستگاه تست بریک لاین و ساخت اورینگ لانچر و رسیور اشاره کرد.

در حوزه پشتیبانی مالی از شرکت‌های تولیدکننده و تامین‌کننده داخلی با انجام خرید ۱۶۲ تقاضا از تولیدکنندگان داخلی به ارزش ۴۵ میلیارد ریال در سال ۹۸ و شتاب بخشی به روند پرداخت مطالبات برای تقویت بنیه مالی در کنار ایجاد اعتماد و شفافیت و احترام متقابل با تامین‌کنندگان از طریق افزایش شفافیت در تشریفات خرید با به کارگیری سامانه الکترونیکی تامین‌کنندگان کالای صنعت نفت و تلاش برای اخذ مجوز به کارگیری سامانه ستاد در سال ۹۹ و انجام نظرسنجی‌های مستمر از تامین‌کنندگان به جهت اطلاع از نظرات و دغدغه‌های آنها از دیگر کارهای انجام شده در این زمینه است.

به طور کلی می‌توان گفت با نام‌گذاری سال گذشته به نام سال «رونق تولید» از سوی مقام معظم رهبری برنامه‌های صنعت انتقال گاز ایران نیز بر این اساس پایه ریزی شده بود و حرکت پیش‌تازانه منطقه چهار عملیات انتقال گاز در زمینه تولید و تامین قطعات مصرفی صنعت

انتقال گاز و حمایت از شرکت‌های ایرانی همانند سال گذشته امسال هم ادامه خواهد داشت؛ از این رو بر اساس مصوبه‌های کمیته خودکفایی همه اقلام یدکی خرید خارج که امکان ساخت آن در داخل کشور فراهم است، شناسایی و سپس شناسنامه فنی بر اساس مستندات فنی موجود و در صورت نیاز استفاده از خدمات فنی شرکت‌های معتبر تهیه می‌شوند و با رعایت الزامات و استانداردهای شرکت اقدام به ساخت نمونه اولیه کرده و در صورت تایید، اقدام‌های بعدی انجام می‌شود.

«آیا در مسیر ساخت قطعات و تجهیزات، با شرکت‌های دانش بنیان و مراکز دانشگاهی ارتباط و همکاری دارید؟ بله. تاکنون با دانشگاه فردوسی، شهرک صنعتی و پارک علم و فناوری مشهد همکاری و تعامل دو طرفه داشته‌ایم. ایده‌های همکاران خلاق ما با همکاری این شرکت‌ها و بخش دانشگاهی، تبدیل به قطعات و تجهیزات می‌شود. از سوی دیگر، مشکلات خود را با این بخش مطرح می‌کنیم و دانشجویان نیز بر اساس نیاز منطقه، پایان‌نامه خود را تعریف می‌کنند و ما از پایان‌نامه‌ها حمایت می‌کنیم و حتی فکر می‌کنم از اولین مناطق عملیاتی بودیم که برای همکاری‌های بهتر با شرکت‌های دانش بنیان تفاهم‌نامه همکاری با پارک علمی فناوری خراسان امضا کردیم تا این همکاری‌ها جنبه تخصصی به خود بگیرد. ضمن اینکه این منطقه برای گسترش هدفمند فعالیت‌های تحقیقاتی اقدام به عقد تفاهم‌نامه‌های همکاری با دانشگاه‌های فردوسی مشهد، صنعتی شاهرود، حکیم سبزواری، صنعتی بیرجند و دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد کرده است.

«فصل جدیدی از خودکفایی در شرکت انتقال گاز ایران رقم خورده است. منطقه چهار عملیات انتقال گاز از جمله مناطق پیش‌تاز در این حوزه است. به طور خاص چه اقدام‌هایی در این زمینه انجام شده است؟ از روش‌های دیگر به کار گرفته شده در منطقه، برای بهره‌وری از خلایق و نوآوری همکاران می‌توان کمیته خودکفایی را نام برد. این کمیته متشکل از کارشناسان جوان و خلاق در کنار کارکنان با تجربه است. با استفاده از توان شرکت‌های داخلی، فعالیت‌های مهمی صورت گرفته است که برای نمونه می‌توان به ساخت همه کارت‌های الکترونیکی سیستم‌های کنترل توربوکمپرسورهای Dresser-Rand اشاره کرد. با توجه به این‌که تولید این کارت‌ها در شرکت سازنده از سال ۱۹۹۰ میلادی متوقف شده است، در صورت عدم ساخت این کارت‌ها در داخل کشور، امکان بهره‌برداری از این کمپرسورها وجود نداشت. به‌طور خلاصه پس از پیگیری‌های زیاد موفق شدیم بیش از ۴۵ نوع از کارت‌های کنترلی را به تعداد ۲۳۰ عدد در شرکت‌های داخلی تولید کنیم. پس از آن اقدام به ساخت داخل کردن اغلب اقلام سیستم کنترلی شد، به طوری که می‌توان گفت حدود ۸۰ درصد تجهیزات کنترلی توربوکمپرسورهای منطقه در داخل کشور تولید می‌شود. از دیگر فعالیت‌های خودکفایی ساخت Stand مخصوص تعمیرات اساسی توربین‌ها است که صرفه‌جویی حدود ۵۰۰ هزار یورو را به همراه داشت. همچنین ساخت محفظه مخصوص حمل و نگهداری توربین‌ها که ۲۵۰ هزار یورو صرفه‌جویی به‌همراه داشته است. جایگزینی روغن روان‌کننده توربوکمپرسورها از روغن کاسترول به مبلغ هر بشکه ۴ هزار دلار، به روغن بهران، از دیگر فعالیت‌های خودکفایی در منطقه است. در زمینه ابتکارات و نوآوری‌ها و خلایق، می‌توان به ساخت دستگاه‌های Welding Truck، ساخت دستگاه Cold Cuter هیدرولیکی، ساخت دستگاه Cold Cuter Power، ساخت دستگاه Cold Cuter نیوماتیک به هیدرولیکی، کنترل و مانیتورینگ ایستگاه‌های حفاظت کاتدیک، استفاده از منبع تغذیه سونوچینگ به جای ترانس رکتیفایرهای ایستگاه‌های حفاظت کاتدیک، فراهم کردن بستر سخت‌افزاری و انجام زیرساخت امکان کنترل شیرهای خودکار از راه دور، ساخت دستگاه مغناطیس زدا، ساخت دستگاه Hot Tap کاملاً داخلی، ساخت دستگاه لاین بریک، ساخت و بومی کردن تیغه‌های Cold Cuter اشاره کرد. موارد یادشده افزون بر موضوع خودکفایی، گویای خلایق و نوآوری کارکنان سخت‌کوش این منطقه و لازم به توضیح است که دربخش خودکفایی نیز فعالیت‌های بسیار خوب

## پس از پیگیری‌های

## زیاد موفق شدیم

## بیش از ۴۵ نوع از

## کارت‌های کنترلی را به

## تعداد ۲۳۰ عدد

## توسط شرکت‌های

## داخلی تولید کنیم

و منسجمی انجام گرفته که علاوه بر صرفه‌جویی‌هایی که نصیب منطقه شده، از وابستگی به منابع خارجی نیز کاسته است که بیان تمامی آنها در این گفت‌وگو نمی‌گنجد.

«تعمیرات برنامه‌ریزی شده سال ۹۹ کلید خورده است؟ چه حجم فعالیت و دستور کار رقم خواهد خورد؟ فرآیند پایدار انتقال گاز در حوزه تحت پوشش منطقه، بی‌شک مرهون تعمیرات برنامه‌ریزی شده، به موقع و اثربخش در همه تأسیسات منطقه بوده از جمله در بخش معاونت عملیات ایستگاه‌ها که مسئولیت راهبردی تأسیسات تقویت فشار گاز را بر عهده دارد، بنابراین نمی‌توان انتظار داشت که بدون تعمیرات برنامه‌ریزی شده به مأموریت منطقه دست یافت که همان دریافت گاز از مبادی تولید و انتقال مستمر آن به مبادی مصرف است. برای دستیابی به اهداف سازمان در معاونت عملیات ایستگاه‌ها دو نوع تعمیرات تجهیزات تعریف شده است. اول تعمیرات اضطراری یا موردی که در طول سال انجام می‌گیرد و دوم تعمیرات PM یا برنامه‌ریزی شده که معمولاً درفصول کم‌مصرف سال و عمدتاً در بهار و تابستان انجام می‌گیرد. تمام تلاش همکاران ما در بخش تعمیرات بر این است که با انجام

تعمیرات برنامه‌ریزی شده (PM) حتی‌الامکان از انجام تعمیرات اضطراری یا ناخواسته جلوگیری کنند. آمار و ارقام نشان می‌دهد از زمانی که سیستم CMMS در منطقه استقرار یافته است، تعمیرات اضطراری به‌شدت کاهش یافته که این خود نمایانگر انتقال پایدار و مستمر گاز در حوزه تحت پوشش منطقه است. در مورد امسال نیز با توجه به نیل به آمادگی‌های مستمر برای فصول عملیاتی، برنامه‌های تعمیرات اساسی تأسیسات تقویت فشار و خطوط لوله تدوین و با هماهنگی مرکز کنترل دیسپچینگ هماهنگ و زمان‌بندی شده و با انجام و جاری شدن تعمیرات برنامه‌ریزی شده در مدت حداکثر ۲ ماه، همه ۱۰۰ مورد کارهای تعمیراتی منطقه به انجام خواهند رسید.

«بهار سال‌های ۹۸ و ۹۹ شاهد وقوع سیل در برخی استان‌ها بودیم. آیا برای شرایط خاص و حفاظت از شبکه، تأسیسات و مراکز بهره‌برداری آمادگی دارید؟ در این باره چه اقدام‌هایی انجام شده است؟

وقوع سیل در استان‌های شمالی، شمال خراسان و خراسان رضوی در بهار سال ۹۸ و سال ۹۹، به وقوع پیوست و تعدادی اینه‌های انتقال گاز، شبکه‌های انتقال برق مرتبط و تأسیسات را تهدید کرد. شناسایی موارد پر خطر و مناطق و موقعیت‌های حادثه‌خیز، مرمت و تقویت ساختارهای مربوط به آن موقعیت‌ها در تأسیسات و خطوط انتقال، تامین تجهیزات مرتبط با مقابله با سیل، انجام تعامل‌های اجتماعی با شهرها و روستاها در زمان وقوع سیل برای جبران صدمات و لطمات آن، برگزاری مانورهای مقابله با سیل و حوادث مشابه و در نهایت ایجاد شرایط آمادگی ۱۰۰ درصدی حوادث پیش‌رو از عمده فعالیت‌های منطقه در حوزه حوادث طبیعی سیل در سال‌های ۹۸ بوده و بهبود شرایط با طرح برنامه‌های برطرف‌سازی چالش‌های شناسایی شده جدید در سال ۹۹ و در دستور کار مداوم و مستمر در تأسیسات انتقال گاز و امور خطوط لوله قرار دارد.

«در پایان اگر نکته‌ای باقی‌مانده، بیان بفرمایید. در سال‌های گذشته با مدیریت مدیران کار آمد و با تلاش عاشقانه کارکنان دلسوز، متخصص و متعهد که با تلاش شبانه‌روزی خود برگ زرین دیگری از خدمت‌رسانی به هموطنان را به نمایش گذارده‌اند؛ به لطف خدا منطقه از جایگاه بسیار خوبی برخوردار شده است؛ از این رو به نظر بنده خوب بودن همیشه مانع بهبود و عالی شدن است و ما با جایگاهی که حق منطقه است، هنوز فاصله داریم و به یقین گسترش تعاملات نقش ارزنده‌ای در دست‌رسی به جایگاه واقعی ایفا می‌کند. آرزوی من به عنوان یک نیروی عملیاتی در شرکت انتقال گاز، رسیدن به بالاترین سطح توان عملیاتی و استفاده از روش‌های تعمیراتی نوین جهانی بدون توقف انتقال و تخلیه گاز در کنار استفاده از توان ذهنی همه همکاران برای داشتن شرکتی پویا، فعال و سرآمد نه فقط در سطح ایران اسلامی بلکه در سطح شرکت‌های طراز اول جهانی است و مطمئناً با تلاش تمامی همکاران به این مهم دست پیدا خواهیم کرد.

قدردانی از کارکنان صنعت نفت در آغاز عملیات فاز ۱۱ پارس جنوبی

# متوقف نمی شویم

**مشعل** نام پارس جنوبی از ابتدای امسال به واسطه طرحی مهم در این حوزه به سر خط اخبار مهم کشور آمده است؛ فاز ۱۱ پارس جنوبی به عنوان تنها فاز باقیمانده میدان گازی پارس جنوبی که در هفته‌های اخیر عملیات نصب جکت آن از طریق ویدئو کنفرانس در آب‌های نیلگون خلیج فارس با دستور رئیس جمهور آغاز شد: «به نام خداوند بزرگ و با میمنت ماه مبارک رمضان و در آستانه عید فطر، اقدام‌های لازم برای نصب پایه سکوی فاز ۱۱ را آغاز کنید؛ علی‌برکت‌الله»



چاه فاز ۱۱

پارس جنوبی سال آینده انجام و برداشت از آن آغاز شود. با تکمیل مراحل نصب و تحکیم این جکت در موقعیت، حفاری چاه‌های طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی از طریق دکل حفاری به‌منظور تولید یک میلیارد فوت مکعب گاز از مرحله نخست این طرح در حال توسعه آغاز می‌شود؛ این ها مجموع فعالیت‌هایی است که از سوی شرکت نفت و گاز پارس انجام می‌شود.

این شرکت، پس از خروج شرکت‌های توتال فرانسه و شاخه بین‌المللی شرکت ملی نفت چین (سی‌ان‌پی‌سی‌آی) به‌طور کامل عهده‌دار توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی شد. هدف از اجرای این طرح، تولید ۲ میلیارد فوت مکعب گاز غنی، انتقال به پالایشگاه‌های موجود پارس جنوبی و استفاده از ظرفیت فراورشی این پالایشگاه‌هاست. حمیدرضا مسعودی، مدیرعامل گروه پتروپارس از محل نصب جکت فاز ۱۱ در آب‌های نیلگون خلیج فارس با توضیح ویژگی‌های فنی جکت سکوی نخست طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی به رئیس‌جمهوری و وزیر نفت گفت: برای نصب این سکو ۳۵۰ هزار نفر ساعت کار انجام شده که خوشبختانه بدون حادثه بوده است. جکت این فاز هم‌اکنون آماده نصب است، وزن این چهار پایه و متعلقات آن معادل ۲ هزار و ۲۰۰ تن و دارای چهار پایه و ارتفاعی برابر با ۸۰ متر است. مدیرعامل گروه پتروپارس با بیان اینکه برای ساخت این جکت ۳۵۰ هزار نفر ساعت کار انجام شده که خوشبختانه بدون حادثه بوده است، افزود: در طراحی و ساخت این جکت به صورت کامل از طراحان، مشاوران و پیمانکاران داخلی استفاده شده است. وی با اشاره به اینکه با نصب این جکت، بلافاصله دکل حفاری برای حفر پنج حلقه چاه در گام نخست روی آن نصب خواهد شد، تصریح کرد: با حفر پنج حلقه چاه امکان برداشت روزانه ۵۰۰ میلیون فوت مکعب گاز غنی از این فاز محقق می‌شود. مسعودی با بیان اینکه هم‌اکنون ناوگان شناوری پیمانکار آماده نصب جکت است، از رئیس‌جمهوری خواست در صورت صلاحدید، دستور آغاز عملیات نصب این جکت را صادر کند. حسن روحانی، رئیس‌جمهوری پس از شنیدن این توضیحات گفت: از تلاش همه دست‌درکاران فعالیت‌های نفت و گاز در منطقه حساس خلیج فارس و از شما و همه عزیزانی که هم‌اکنون تصویرشان را مشاهده می‌کنیم، قدردانی می‌کنم که در شرایط خاص امروز و ماه مبارک رمضان و همچنین در شرایط کرونا دست‌از تلاش و فعالیت برداشت‌ندای جهش تولید در سال ۹۹ در شرایط سخت در گوش و جانمان است و بسیار خوشحالم که این اقدام در فاز ۱۱ آغاز می‌شود. رئیس‌جمهوری در آیین آغاز مراحل عملیات نصب پایه نخستین عرشه طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی با قدردانی از کارکنان و مدیریت صنعت نفت افزود: آمریکا ملت ما را به زانو

دربیاورد، دلپیش طرح‌هایی است که در سال ۹۹ پس از دو سال و چند ماه از تحریم شدید اجرا و پیاده می‌کنیم. او با اشاره به اینکه توسعه میدان پارس جنوبی در ابتدای این دولت با توجه به مشترک بودن آن برای ما بسیار بوده، تصریح کرد: پیش از آغاز به کار این دولت ۱۰ فاز از این میدان مشترک hcd افتتاح شده بود و خیلی خوشحالم که در این دولت، یعنی دولت‌های یازدهم و دوازدهم ۱۷ فاز تکمیل و افتتاح شد. روحانی با بیان اینکه در واقع می‌توانیم بگوییم در پارس جنوبی کاری که بنا بود انجام دهیم، انجام شده است و تنها فازی که مقداری به دلیل حضور شرکت‌های خارجی در آن معطل شدیم، طرح توسعه فاز ۱۱ بوده است، تصریح کرد: البته دلیل مهم همکاری با شرکت‌های خارجی در این فاز به سکوی فشارافزایی مربوط بوده که بنا داشتیم با مشارکت شرکت‌های بزرگ فرانسوی و چینی راحت‌تر به آن دست یابیم. رئیس‌جمهوری با تأکید بر ضرورت حفظ فشار گاز در میدان مشترک پارس جنوبی گفت: فشارافزایی جزو طرح‌های مهمی است که باید آن را دنبال کنیم. به مهندس زنگنه عرض می‌کنم که این موضوع جزو مواردی است که تا پایان دولت باید با همه توان خود برای آن تلاش کنیم و حداقل گام‌های اولیه آن را به ثمر و نتیجه برسانیم. روحانی با اشاره به اینکه مقدار برداشت گاز از میدان مشترک پارس جنوبی در ابتدای این دولت روزانه ۲۸۰ میلیون مترمکعب بوده که اکنون به ۷۰۰ میلیون مترمکعب رسیده است، گفت: امیدواریم تا پایان سال ۵۰ میلیون مترمکعب به این رقم افزوده شود. وی با قدردانی از کارکنان و مدیریت صنعت نفت به کشف نفت در این دولت هم اشاره کرد و افزود: پارسال ذخیره‌های جدید با ۵۳ میلیارد بشکه ذخیره نفت درجا کشف و به مردم اعلام شد. رئیس‌جمهوری از توسعه میدان‌های غرب کارون، خط انتقال نفت گوره - جاسک، پایانه جاسک و پارس جنوبی به عنوان طرح‌های عظیم نفت یاد کرد که فعالیت‌های آن در حال تکمیل و اجراست و افزود: نکته‌ای که می‌خواهم بگویم این است که ملت عزیز ما بلدند تحریم و فشار شدید و بی‌سابقه نمی‌تواند بر حرکت ملت ما تأثیر گذارد. آمریکایی نمی‌تواند ملت ما را به زانو دربیاورد، دلپیش طرح‌هایی است که در سال ۹۹ پس از دو سال و چند ماه تحریم شدید اجرا و پیاده می‌کنیم. روحانی ادامه داد: کرونا و مشکلاتی از قبیل آن هم نمی‌تواند تولید ما را متوقف کند؛ البته هر یک از اینها ممکن است تأثیر گذار باشد هم و بیروسی آمریکایی هم و بیروسی کرونا؛ هر دو بیروسی بی‌تأثیر نیستند، اما هیچ یک از این بیروسی‌ها ما را متوقف نمی‌کنند. ما به تولید خود ادامه می‌دهیم و با همه توان خود تلاش می‌کنیم آن هدفی را که مقام معظم رهبری امسال برای جهش تولید تعریف کردند، اجرایی و عملیاتی کنیم.

وی ابراز امیدواری کرد که انشالله هر هفته بتوانیم تا پایان سال افتتاح‌های بزرگ در کشور داشته باشیم، هدف و آرزوی ما این است و امیدواریم محقق شود.

**متوقف نمی شویم و پروژه‌ها یمان فعال است**

بیزن زنگنه نیز در آیین آغاز مراحل عملیات نصب پایه نخستین عرشه طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی با اشاره به اینکه این میدان موهبتی الهی برای ملت ایران است، یادآور شد: عملیات توسعه فازهای این میدان مشترک گازی پس از سال ۱۳۷۶ آغاز شد. وی مقدار برداشت از میدان مشترک گازی پارس جنوبی را در سال ۹۲ روزانه ۲۸۰ میلیون مترمکعب عنوان کرد و با بیان اینکه این رقم اکنون به روزانه ۷۰۰ میلیون مترمکعب رسیده است، تصریح کرد: امسال نیز ۵۰ میلیون مترمکعب به این مقدار افزوده می‌شود. وزیر نفت افزود: خوشبختانه برای نخستین بار در این دولت، آنچه خواست ملت ایران در برداشت متناسب با سهممان از این میدان بود، محقق شده است.

**کناره‌گیری توتال و سی‌ان‌پی‌سی‌آی از فاز ۱۱**

زنگنه از طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی به عنوان آخرین فاز این میدان مشترک نام برد و یادآور شد: قرارداد توسعه این میدان سال ۹۶ با کنسرسیوم بین‌المللی متشکل از توتال فرانسه، شاخه بین‌المللی شرکت ملی نفت چین (سی‌ان‌پی‌سی‌آی) و پتروپارس ایران امضا شد و این کنسرسیوم پیش از ترک ایران ۱۰۰ میلیون دلار در این طرح هزینه کرد.

وزیر نفت با بیان اینکه با بازگشت تحریم ایران ابتدا توتال و سپس سی‌ان‌پی‌سی‌آی چین از این پروژه خارج شدند، گفت: با خروج این شرکت‌ها توسعه این پروژه به‌طور کامل به شرکت پتروپارس سپرده شد. وی هدف از اجرای طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی به ارزش بیش از ۴ میلیارد دلار را افزون بر برداشت روزانه ۵۶ میلیون مترمکعب گاز از این میدان مشترک، استفاده از فناوری فشارافزایی عنوان کرد و افزود: برداشت گاز از این میدان پارس جنوبی در آینده با افت تولید همراه می‌شود، بنابراین قرار بود در این فاز از این فناوری استفاده کنیم.

به گفته زنگنه، ۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار از مبلغ بیش از ۴ میلیارد دلاری این قرارداد، مربوط به سکوی فشارافزایی بوده است.

**برداشت از فاز ۱۱: ۱۴ ماه بعد**

وزیر نفت افزود: با نصب این جکت که ارزش آن ۲۵ میلیون دلار است، امکان حفاری ۱۲ حلقه چاه تولیدی فراهم می‌شود و حفاری پنج حلقه چاه در مرحله نخست برنامه‌ریزی شده است. وی با بیان اینکه با تمهیداتی که اندیشیده شده، برای این جکت سکوی بهره‌برداری ساخته نمی‌شود، تصریح کرد: با نصب این جکت و حفاری پنج حلقه چاه، امکان برداشت روزانه ۱۴ میلیون مترمکعب از این فاز ظرف ۱۴ ماه آینده میسر می‌شود.

زنگنه با بیان اینکه موضوع فشارافزایی از دو مسیر دریایی و خشکی در حال بررسی است، ادامه داد: نتیجه این بررسی احتمال دارد مهر یا آبان ماه مشخص شود و می‌توانیم در این زمینه تصمیم‌گیری کنیم. وزیر نفت با یادآوری اینکه حجم این پروژه نسبت به پروژه‌های دیگر زیاد نیست، یادآور شد: آنچه در این شرایط مهم است، اینکه ما در شرایط تحریم متوقف نمی‌شویم. با همه این تحریم‌ها کارمان را پیش می‌بریم و همه پروژه‌ها اعم از میدان‌های مشترک، که جاسک، طرح‌های توسعه میدان‌های غرب کارون و پتروشیمی فعال است.

وزیر نفت از پایان بخش دریایی پارس جنوبی و تکمیل ۱۷ فاز در دولت تدبیر و امید خبر داد. زنگنه با اشاره به اینکه بخش عمده‌ای از توسعه میدان گازی مشترک پارس جنوبی در سال‌های اخیر در زمان تحریم محقق شده است، اظهار کرد: البته در فرصت کوتاه برجام توانستیم بسیاری از کالاهای مورد نیاز را وارد کشور کنیم.

وی با یادآوری اینکه پیش از آغاز به کار این دولت ۱۰ فاز پارس جنوبی تکمیل و ۱۷ فاز ناتمام وجود داشت، اظهار کرد: خوشبختانه ۱۷ فاز نیمه تمام به غیر از پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی اکنون به بهره‌برداری رسیده است و امسال همه فعالیت‌های دریایی این میدان پایان می‌یابد. وزیر نفت ادامه داد: این فعالیت‌ها در شرایطی انجام شده که با مشکلات مالی روبه‌رو بودیم و نفت ۱۰۰ دلاری هم نداشتیم؛ البته صندوق توسعه ملی در این مدت کمک زیادی به ما کرد.



**مشعل** صنعت پتروشیمی به عنوان یکی از زیرمجموعه‌های فعال و توسعه‌ای صنعت نفت در چند دهه گذشته ضمن گسترش همه جانبه در عرصه‌های مختلف، تنوع محصولات و ارائه خدمات در جای جای کشور و صادرات محصولات تولیدی، نقشی بی بدیل در اقتصاد کشور و کمک به تحولات اقتصادی و به خصوص توسعه اشتغال کشور داشته است. صنعت پتروشیمی تأمین کننده ۱۱ صنعت پایین دستی مختلف بوده و ضریب اشتغال در این صنایع با هم بسیار متفاوت است. صنایعی مثل صنایع تزیینی پلاستیک که گفته می‌شود به ازای هر یک میلیون تن در این صنعت باید یک میلیون نفر-شغل ایجاد شود. اما اینها مربوط به اشتغال پایدار و بلند مدت در واحدهای تولیدی است و باید حساب آنها را جدای از پروژه‌های در حال ساخت در نظر گرفت. اگرچه بخشی از محصولات پتروشیمی مانند سوخت یعنی گازمابع و آروماتیک سنگین، کود، مواد شیمیایی وارد صنعت نمی‌شوند و در نتیجه اشتغالزایی چندانی به همراه ندارند اما از آنجا که پتروشیمی هنوز در جهش دوم توسعه خود قرار دارد، جریان توسعه و ایجاد واحدهای جدید برقرار است همین روند می‌تواند جبران خوب برای توسعه و پراکندگی اشتغال به خصوص در شهرهای دور از مرکز باشد.

**ظرفیت‌های تولیدی بالقوه در صنایع پایین دستی** موضوع مهم در مورد صنعت پتروشیمی این است که صنایع پایین دستی و چرخه‌های بعدی محصولات پلیمری بتوانند ظرفیت‌های تولیدی و اشتغالزایی را به حرکت در بیاورند و این همان هدفی است که در سال‌های گذشته صنعت پتروشیمی زیر نظر دارد و دنبال می‌کند و فاز دوم منطقه ویژه اقتصادی ماهشهر یا منطقه ویژه اقتصادی پارسیان دو منطقه‌ای هستند که برای صنایع پایین دستی و تکمیلی پیش بینی شده‌اند و می‌توانند با نزدیکی به مراکز تولید و بسیاری از مولفه‌های زیرساختی زمینه تولید و اشتغال همزمان را داشته باشند.

بنا بر آنچه وزیر نفت در آخرین اظهارات خود اعلام کرده است تا ۵ سال آینده برای اجرای طرح‌های نیمه تمام پتروشیمی باید حدود ۳۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی انجام شود و در مجموع فرصت ۴۰ میلیارد دلاری سرمایه‌گذاری در این صنعت وجود دارد.

**موج فرصت‌های جدید شغلی**  
زنگنه گفته است که حدود ۱۰ تا ۱۲

میلیارد دلار طرح در پتروشیمی نهایی شده است که هنوز شروع نشده‌اند و همه آنها طرح‌های میانی و پایین‌دستی پتروشیمی و یا طرح‌هایی در زنجیره الفین هستند و در صورت فعال شدن پروژه‌های نفت و پتروشیمی اشتغالزایی و درآمدزایی وسود خوبی حاصل می‌شود. در واقع همه آنچه در این چند دهه در صنعت نفت و به خصوص صنعت پتروشیمی برای ایجاد اشتغال رخ داده و اجرایی شده اقداماتی در مسیر اجرایی شدن پروژه‌ها و موارد الزام آور نبوده‌اند بلکه بسیاری از این اقدامات در جهت ایجاد اشتغال در مجموعه مسؤولیت‌های اجتماعی وزارت نفت و صنعت پتروشیمی می‌گنجد. اگرچه مسؤولیت اجتماعی در ابعاد مختلف آن، یکی از وظایف شرکت‌های بزرگ است که در دستور کار دارند و حتی الزامی است، اما بسیاری از شرکت‌های بزرگ در کشورهای مختلف از این مسؤولیت شانه خالی می‌کنند و حالا وزارت نفت و زیرمجموعه‌هایش در یکی از اصلی‌ترین موضوعات مسؤولیت اجتماعی یعنی اشتغال‌زایی در مناطق محروم و بومی اقداماتی چشمگیر داشته‌اند. این اقدامات به ویژه در حوزه پتروشیمی آنگونه بوده است که مسؤولان استانی بارها به آنها اشاره داشته‌اند. به عنوان نمونه استاندار خوزستان چندی قبل از نقش پتروشیمی‌ها در ایفای مسؤولیت‌های اجتماعی تقدیر کرد و گفت: خدمات ارزشمند شرکت‌های پتروشیمی مستقر در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، اقداماتی بی بدیل است.

با توجه به برنامه و اهدافی که از سوی مسؤولان بالاسری در صنعت پتروشیمی طراحی شده است و با توجه به زمان بندی که به عنوان جهش دوم در آن قرار داریم، بسیاری از طرح‌ها و برنامه ریزی‌ها در دستور کار قرار دارند و در این روند آنچه به شکلی پلکانی افزایش می‌یابد، آمار اشتغال است. بهزاد محمدی در نمایشگاه ایران پلاست سال ۹۸ گفت که ۸۵۰ هزار نفر اشتغال در ۱۵ هزار بنگاه فعال در صنایع پایین‌دست پتروشیمی وجود دارد. او همچنین اعلام کرد که

۱۰۸ هزار نفر به‌طور مستقیم در مجموع طرح‌ها و مجتمع‌های تولیدی پتروشیمی اشتغال دارند و قرار است این رقم در سال ۱۴۰۰ به ۱۲۳ هزار نفر برسد و باید توجه داشت که عدد اشتغال غیرمستقیم عددی بیش از این رقم است. معاون وزیر نفت با بیان اینکه اشتغال‌زایی دغدغه دولت است، تصریح کرد: شرکت ملی صنایع پتروشیمی به دنبال این است که سیداشتغال را متنوع کند و از نیروهای جوان و کارآمد در کنار افراد مجرب استفاده شود.

**روند درست اشتغال نشانه روند درست تولید**

این عملکرد در حوزه تولید و اشتغال‌زایی موضوعی بود که نهم دی ماه و در روز گرامیداشت صنعت پتروشیمی بیژن زنگنه، وزیر نفت در دیدار حسن روحانی، رئیس‌جمهور با فعالان صنعت پتروشیمی در کنار گزارش مفصلی که ارائه شده، درباره آن صحبت کرد. وزیر نفت با اشاره به برخی سیاست‌های مورد تأکید نظام مانند جلوگیری از خام‌فروشی، توسعه و اشتغال‌زایی گفت: عملکرد صنعت پتروشیمی کاملاً در مسیر تحقق این سیاست‌ها بوده است و راه‌اندازی هر واحد پتروشیمی نیز به توسعه بیشتر صنایع پایین‌دستی، ایجاد هزاران واحد فرعی و اشتغال‌زایی قابل توجه می‌انجامد. حسن روحانی، رئیس‌جمهور هم با بیان اینکه براساس آمار ارائه شده در بهار و تابستان، روند اشتغال با وجود فشارها و تحریم‌ها در مسیری درست قرار داشته و وقتی اشتغال روند خود را به درستی طی کند، به معنای این است که تولید در مسیر درستی قرار گرفته است.

**هفده طرح و اشتغال جدید**

به هر روی با توجه به آخرین اظهارات بهزاد محمدی در مورد پروژه‌های در حال اجرا و پروژه‌های تکمیل و آماده بهره برداری، قرار است طرح‌های متناوب کاوه، بوشهر، الفین ایلام، پالایش گاز بیدبلند خلیج فارس، کیمیا پارس خاورمیانه، اوره و آمونیاک لردگان، اوره و آمونیاک مسجدسلیمان، هگمتانه، پتروکیمیای ابن سینا، اکسیر حلال عسلویه، میان‌دوآب، دی آریا پلیمر، پالایش پارسیان سپهر، آرتا انرژی، پتروپالایش کنگان و سیلان در سال ۹۹ به بهره‌برداری برسند و با افتتاح این مجموعه‌ها گردش از جریان اشتغال در پتروشیمی‌ها ادامه دارد و تعداد قابل توجهی از نیروهای بومی و در عین حال تعداد زیادی از نیروهای نخبه برای بخش‌های مختلف این واحدهای پتروشیمی پیش‌بینی می‌شوند. وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی در این روزهای کرونایی هم بر ادامه فعالیت واحدهای تولیدی و پروژه‌های اجرایی پتروشیمی تأکید داشتند تا هیچ‌کدام از این پروژه‌ها متوقف و نیرویی از نیروهای این مجموعه‌ها تعدیل و حذف نشوند و به عبارت‌تی در شرایطی که بسیاری از اقتصادهای دنیا با خطر ورشکستگی رو به رو است، صنعت پتروشیمی توانسته است با فراز و نشینی سخت همه دارایی‌های مادی و معنوی خود از جمله نیروی انسانی خود را حفظ کند. اما موضوع مهم در این میان آن است که هدف مهم، توسعه بخش پایین‌دستی پتروشیمی را فراموش نکنیم چرا که ارزش افزوده در بخش‌های مختلف همان تکمیل زنجیره ارزش و سرمایه‌گذاری بیشتر در این مسیر است که علاوه بر سود و تولید بیشتر می‌تواند اشتغال بسیار بالایی را ایجاد کند. در عین حال در شرایطی که صنعت پتروشیمی در دوران سخت تحریم مستقیم و چند جانبه در خط مقدم مبارزه اقتصادی است و همزمان به کمک دولت آمده و ارزآوری قابل توجهی دارد توانسته است بخش قابل توجهی از دارایی‌های داخلی را از طریق نقش آفرینی بورسی به سمت خود جذب کند. این جذابیت پتروشیمی‌ها حاصل تلاشی چند دهه‌ای است که در آن امنیت، آسوده خاطر بودن و بازگشت سرمایه قابل توجه را همزمان دارد و به همین دلیل نه تنها جذابیت‌های صنعت پتروشیمی در حوزه‌های زیرساختی و اشتغال‌زایی اهمیت دارد، در حوزه‌های مالی نیز مفید است و می‌توان گفت این دو محور به شکلی نزدیک در ارتباط با یکدیگر و تکمیل کننده هستند.

# ۱۰۸

## هزار نفر به‌طور مستقیم در مجموع طرح‌ها و مجتمع‌های تولیدی پتروشیمی اشتغال دارند



بررسی اشتغال‌زایی پتروشیمی‌ها در دوران تحریم و کرونا

# پیشروی در شرایط شکننده



شهرهای قم، گیلان، رشت و... زیرا در ابتدای شیوع بیماری این مناطق بشدت آلوده بودند که خوشبختانه با گذشتن این محدودیت‌ها، نتایج بسیار خوبی در بخش‌های عملیاتی نفت به دست آوردیم.

«سامانه پایش و غربالگری کرونا چگونه طراحی و راه‌اندازی شد؟ همسو با اقدامات پیشگیرانه، سامانه غربالگری، پایش و نظارت را طراحی کردیم که از سامانه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور کامل تر و

دقیق تر بوده و متناسب با شرایط کارکنان صنعت نفت طراحی شده است.

تمام همکاران شاغل رسمی، قراردادی، پیمانکاری و خانواده‌های آنها و بازنشستگان صنعت نفت و خانواده‌هایشان امکان ثبت‌نام در این سامانه را دارند. در این میان به کارکنان اقماری توجه ویژه‌ای داشتیم و برای آنها یک حالت اجبار گذاشتیم تا اگر کسی می‌خواهد به مناطق عسلیویه و جزایر بیاید، قبل از ورود، فرم خوداظهاری را پر کند؛ به طوری که حدود ۲۰ هزار نفر از کارکنان اقماری در این سامانه ثبت‌نام کردند.

پیگیری تلفنی به ما خیلی کمک کرد و توانستیم کارکنان اقماری را دقیق تر پوشش دهیم و اگر در کسی نشانه‌ای از تب مشاهده کردیم، از ورود او به منطقه ممانعت شود. حدود ۴۵۰ مورد مشکوک هم ممانعت از پرواز داشتیم.

«لوازم حفاظت فردی و مواد ضد عفونی کننده را چگونه توزیع کردید؟

توزیع لوازم حفاظت فردی و مواد ضد عفونی کننده سطوح و دست را در بخش‌های عملیاتی نفت داشتیم و سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت کمک‌های ویژه‌ای در این زمینه داشت. با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مراکز تولید الکل هماهنگی‌هایی داشتیم تا بتوانیم مواد ضد عفونی کننده مورد نیاز واحدهای عملیاتی نفت را تامین کنیم. ضمن آنکه تولید ماسک و لوازم حفاظت فردی را نیز در دستور کار قرار دادیم.

«آمار افراد مبتلا و فوتی‌ها در سطح صنعت نفت نسبت به کل کشور چگونه است؟ با اقدامات موثر پیشگیرانه، تعداد موارد فوتی در سطح

در گفت‌وگوی «مشعل» با مدیر عامل سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت در زمینه مقابله با ویروس کرونا مطرح شد:

# شرایط صنعت نفت مطلوب است

سید راهیما | سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت با طراحی و تدوین بیش از ۵۰ دستور عمل، تامین حداکثری وسایل حفاظت فردی، ایجاد سامانه جامع غربالگری، راه‌اندازی اورژانس خاکستری و اتخاذ تمهیدات ویژه برای بستری و پایش مستمر وضع جسمی مبتلایان به کووید ۱۹ در مقابله با شیوع ویروس کرونا در سطح صنعت نفت اقدام‌های گسترده‌ای انجام داده است. این سازمان با در اختیار داشتن ۹ بیمارستان، ۳۵ پلی کلینیک تخصصی، ۷۰ مرکز سلامت خانواده و ۱۸۰ مرکز طب صنعتی و بهداشت مستقر در مناطق عملیاتی صنعت نفت، وظیفه مدیریت شرایط اضطراری اپیدمی کووید ۱۹ را در جامعه شاغلان، بازنشستگان و خانواده‌های آنان در سطح کشور با جمعیت زیر پوشش حدود ۵۰۰ هزار نفر به عهده دارد که باید جمعیت ۵۰۰ هزار نفری مشتمل بر کارکنان قراردادی، پیمانکار و ساکنان بومی مناطق عملیاتی نفت را نیز به این میزان اضافه کرد. برای اطلاعات بیشتر در این زمینه «مشعل» گفت‌وگویی با حبیب‌الله سمیع، رئیس سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت انجام داده است که در ادامه می‌خوانید:



عملیاتی نفت از تعداد انگشتان دست کمتر بود. بنا بر این وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور، استان‌ها را به سفید، زرد و نارنجی تقسیم بندی کرده که منطقه عسلیویه و بوشهر، جزو مناطق سفید طبقه بندی شده‌اند و این موضوع نشان می‌دهد که تمام تردها در مناطق عملیاتی نفت بخوبی کنترل شده و اشاعه و شدت بیماری در این مناطق نداشته‌ایم.

«چه اقدامات پیشگیرانه دیگری از سوی سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت صورت گرفته است؟

بیمارستان‌های صنعت نفت نیز آمادگی مقابله با ویروس کرونا را داشتند؛ چرا که نزدیک به یک هزار تخت بیمارستانی در ۹ بیمارستان نفت کشور داریم که از این تعداد ۱۵۰ تخت را برای بیماران کرونا در بخش‌هایی کاملاً مجزا در نظر گرفته‌ایم و اکنون شاهد هستیم که امکان سرایت به سایر بخش‌های بستری به صفر رسیده است.

در بیمارستان نفت تهران، ساختمان بیماری‌های داخلی کاملاً مجزاست؛ اما این ساختمان به مبتلایان به ویروس کرونا اختصاص پیدا کرده و ۷۰ تخت را برای بیماران کرونایی در نظر گرفته که از این تعداد ۶۰ تخت برای بخش‌های بستری زنان و مردان و ۱۰ تخت نیز برای بخش آی‌سی‌یو است.

در دیگر بیمارستان‌های نفت نیز بخش‌های مجزایی را در قسمت بستری و اورژانس به نام اورژانس خاکستری با یک لاین کاملاً مجزا داشتیم. ضمن آنکه ۱۵۰ تخت بستری و ۳۰ تخت آی‌سی‌یو را در کل مناطق مختلف برای کرونا در نظر گرفته‌ایم. از نظر تعداد تخت، چه در بخش بستری و چه بخش‌های ویژه و آی‌سی‌یو هیچ کمبودی برای مراجعه‌کنندگان نیازمند بستری نداشتیم.

در سایر مراکز بهداشتی و درمانی نیز خدمات ویژه‌ای برای کرونا در نظر گرفته شد و حدود ۳۵ پلی کلینیک و ۴۰ تا ۵۰ مرکز بهداشت و درمان خانواده و ۶۰ تا ۷۰ مرکز سلامت خانواده و کار و در نهایت مراکز پزشکیاری، آمادگی کافی را برای پذیرش بیماران مشکوک، محتمل و مبتلا داشتند. از دیگر اقدام‌های مناطق عملیاتی می‌توان به ایجاد فضای قرنطینه برای افراد مشکوک و مبتلا اشاره کرد. کارکنان مناطق عملیاتی در خوابگاه‌های مشترک و نزدیک به هم سکونت ندارند و امکان انتقال بیماری از موارد مشکوک وجود داشت که با کمک اچ‌اس‌ای و مدیران عامل مناطق عملیاتی، فضایی به قرنطینه افراد مشکوک اختصاص یافت.

تامین دارو و تجهیزات پزشکی سرمایه‌ای و مصرفی، اقدام دیگری بود که سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت انجام داده

این پروتکل‌ها به شرکت‌های چهارگانه وزارت نفت، بویژه در بخش‌های عملیاتی ابلاغ شد. توجه ویژه ما به منطقه عسلیویه بود؛ زیرا با توجه به کارکنان اقماری و تردد‌هایی که در آن منطقه وجود داشت، تدابیری در کمیته شرایط اضطرار سطح سه، با حضور مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران اندیشیده شد تا با تعطیل شدن کارهای پروژه‌ای و صرفاً پرداختن به بخش تولید، تعداد پروازها و تردد‌ها کاهش پیدا کند و دستور عمل‌هایی را وزیر نفت مبنی بر محدودیت تردد در منطقه عسلیویه ابلاغ کردند، بخصوص از

بیمارستان مسجد سلیمان، بیمار کرونایی نداشت. از این رو نیروهای تخصصی این بیمارستان از جمله پزشک و پرستار به کمک کادر درمان بیمارستان‌های ۲۲ پهنم و بیمارستان‌های دانشگاهی برای مداوای بیماران مبتلا به کرونا آمدند. ضمن اینکه سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت، حدود ۵۰۰ میلیون تومان در قالب کمک به تامین تجهیزات حفاظت فردی به بیمارستان ۲۲ پهنم اختصاص داد.

در زمینه پلی کلینیک‌های تخصصی نیز با راه‌اندازی اورژانس‌های مجزا توانستیم خدمات خوبی را، هم به مراجعه‌کنندگان خانواده صنعت نفت و هم به مراجعان تحت پوشش از جمعیت ۵۰۰ هزار نفری صنعت نفت بدهیم.

سامانه ۱۵۱۹ که سامانه پذیرش پلی کلینیک تخصصی است، از ابتدای شیوع ویروس کرونا تغییر کاربری داد و به سامانه پاسخگویی به بیماران کرونا تبدیل شد. پزشک و پرستار نیز در این مرکز حضور داشتند و از همه جای تهران و سطح کشور می‌توانستند تماس بگیرند و اطلاعات لازم را در ارتباط با این بیماری از همکاران کسب کنند.

از دیگر اقدامات این سازمان می‌توان به خرید ۱۰۰ دستگاه تب سنج و بیش از ۱۰۰ دستگاه کالسوسمی متری اشاره کرد که در مبادی ورودی ساختمان‌های ستادی و عملیاتی تب‌سنجی کارکنان را انجام دادیم و اگر فردی مشکوک بود، به مراکز درمانی هدایت می‌شد.

با اقدامات موثر پیشگیرانه، تعداد موارد فوتی در سطح عملیاتی نفت از

تعداد انگشتان دست کمتر بود.

بتازگی نیز وزارت بهداشت، درمان و

آموزش پزشکی کشور، استان‌ها را به

سفید، زرد و نارنجی تقسیم بندی

کرده که منطقه عسلیویه و بوشهر،

جزو مناطق سفید طبقه بندی

شده‌اند و این موضوع نشان

می‌دهد که تمام تردها در مناطق

عملیاتی نفت بخوبی کنترل شده و

اشاعه و شدت بیماری در این

مناطق نداشته‌ایم.



اتوماتیک تولید ماسک را خریداری کنیم و مجوزهای لازم در این زمینه گرفته شده تا در بهداشت و درمان صنعت نفت تهران مستقر شود و بتوانیم ماسک مورد نیاز بخش‌های بیمارستانی و درمانی و بخش‌های عملیاتی را تامین کنیم. این دستگاه تولید داخل است و کیفیت مناسبی دارد و در آینده نزدیک به بهره‌برداری خواهد رسید.

« آیا بومیان مناطق می‌توانستند از خدمات بهداشت و درمان صنعت نفت در زمینه کرونا استفاده کنند؟ بیمارستان‌های ماهشهر و

آبادان به عنوان بیمارستان معین کرونا بودند که در کنار خدمت‌رسانی به جامعه صنعت نفت، وظیفه داشتند بومیان را نیز پوشش دهند؛ اما در سایر مناطق به میزان کمتر این کار را انجام دادیم. بیمارستان صنعت نفت در منطقه جم و خارک، تنها متولیان درمانی هستند که بخش قابل توجهی از مراجعان آنها را بومیان تشکیل می‌دهند. متأسفانه در روزهای جاری شاهد افزایش روز افزون موارد ابتلا در خوزستان و شهر اهواز هستیم و تعداد ابتلا و بستری و در شهر اهواز در حال افزایش است، امیدواریم این اپیدمی زودتر در شهر اهواز کنترل شود و بتوانیم مانند سایر شهرهای کشور شرایط مطلوبی داشته باشیم.

« چه تمهیداتی برای سکوهای نفتی اندیشیده شده است؟ از ۵۰ دستور عملی که برای مقابله با ویروس کرونا تدوین شده، تعدادی از آن مرتبط با کارکنانی است که سر سکوهای نفت فعالیت می‌کنند. بر اساس این دستور عمل‌ها شرایط ویژه و سختگیرانه‌ای برای ورود کارکنان به سکوها داشته‌ایم، بجز تست‌سنجی باید معاینه اولیه از سوی پزشک انجام می‌شد تا سلامت آنها تایید شود و بعد سر سکو بروند. ممکن بود فرد در آن لحظه سالم و در دوره نهفتگی بیماری باشد و چند روز بعد نمایان شود که برای این دسته از افراد سر سکوها فضاهایی برای قرنطینه در نظر گرفته شده است.

« علاوه بر مواردی که اشاره شد، چه برنامه‌های دیگری برای امسال در دستور کار دارید؟ با توجه به اینکه قابل پیش‌بینی نیست که این ویروس چه زمانی فروکش می‌کند، یکسری از برنامه‌های سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت به این ویروس معطوف شده است. پیش‌بینی‌ها این است که ویروس کرونا فعلاً از بین نمی‌رود و با ما خواهد بود و به صورت محدود و میزان کم و ممکن است با تعداد کم وارد

« از ابتدای شیوع ویروس کرونا چه تعداد مراجعه‌کننده در سطح صنعت نفت داشته‌اید؟ کل مراجعان سرپایی در طول این مدت تا ۱۲۰۰۰ نفر بوده که از این تعداد حدود ۲۷ هزار و ۵۰۰ نفر علائم شبه آنفلوآنزا و مشکوک به کرونا داشتند. از این تعداد ۱۲ هزار و ۷۰۰ مورد مشکوک، محتمل و مبتلا بودند که نیاز به قرنطینه خانگی داشتند و تقریباً ۲۰۰ تا ۳۰۰ نفر پزشک‌آزمود دیده و پزشک داشتیم که تلفنی این افراد را پیگیری می‌کردند تا به طور متوسط حدود ۱۴ روز قرنطینه باشند و بهبود کامل پیدا کنند.

حدود ۹۲۰ مورد بستری در بیمارستان‌های ۹ گانه سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت داشتیم که تقریباً یک‌سوم آنها در بیمارستان تهران، یک‌سوم در بیمارستان اهواز و یک‌سوم نیز در سایر بیمارستان‌ها بستری بوده‌اند. از حدود ۹۲۰ مورد بستری، نزدیک به ۲۶۶ نفر آنها بومی بودند. خوشبختانه با اینکه تعداد قابل توجهی از پزشکان و پرستاران ما در جریان خدمت به بیمارستان، به کرونا مبتلا شدند، هیچ مورد فوتی در کادر پزشکی و پیرا پزشکی بهداشت و درمان صنعت نفت نداشتیم که نشان‌دهنده تلاش همکاران ما در رعایت نکات حفاظت فردی است.

« در زمینه بخش PCR بیمارستان نفت تهران توضیح دهید؟ در بیمارستان نفت تهران به دنبال راه‌اندازی بخش PCR هستیم و اکنون کارهای اجرایی آن انجام می‌شود و تجهیزات مورد نیاز آن نیز در حال خریداری است. در آینده نزدیک این بخش را که وظیفه تست تشخیصی دقیق و قطعی کرونا را به عهده دارد، در این بیمارستان خواهیم داشت. در مرحله بعد نیز این کار را برای بیمارستان‌های اهواز و بوشهر انجام خواهیم داد. همچنین در نظر داریم دستگاه

بیماری در سطح کشور وجود داشته باشد تا به فصل پاییز برسیم. برخی بیولوژیست‌های می‌گویند ممکن است در فصل پاییز همزمان با آنفلوآنزای H1N1، شیوع جدیدی از این بیماری را داشته باشیم. از این‌رو باید هم در زمینه حفاظت فردی و هم اتخاذ تمهیداتی لازم در بخش عملیاتی از آمادگی لازم برخوردار باشیم و در بخش‌های درمانی و بیمارستانی راهکارهای لازم به لحاظ تجهیزات پزشکی و امکانات رادیولوژی و تصویربرداری برای مقابله با این بیماری اندیشیده شود. این پیش‌بینی‌ها شده و در حال انجام است و این اطمینان خاطر را به همکاران در بخش‌های ستادی و عملیاتی، خانواده‌های آنها و بازنشستگان می‌دهیم که سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت آمادگی دارد تا در سال جدید امکانات کافی را در اختیار بیمارستان احتمالی قرار دهد.

۱۰ دستگاه آمبولانس را نیز وارد ناوگان آمبولانسی صنعت نفت کشور کرده‌ایم تا بتوانیم سرویس دهی مناسب‌تری برای بیمارستان‌های گوناگونی داشته باشیم. در سال ۱۳۹۸ در زمینه نوسازی ناوگان تجهیزات پزشکی سازمان اقداماتی انجام شده که در سال ۱۳۹۹ ادامه می‌یابد تا بتوانیم یکپارچگی و تجهیزات نو و به روز را بخصوص در بیمارستان‌های سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت داشته باشیم و با کیفیت بالاتر و بهره‌وری بیشتر به مراجعان خدمات ارائه کنیم.

در خصوص تامین دارو و تجهیزات مصرفی نیز باید گفت که در سال گذشته حدود ۱۵۲ میلیارد تومان دارو خریداری کردیم که با خرید متمرکزگی که سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت طی چند سال گذشته انجام داده و با تلاش همکاران تدارکات دارویی، حدود ۸ میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان تخفیف ویژه و جایزه کالایی داشتیم و در کل پرداختی ما ۱۴۶ میلیارد تومان بود. این تخفیف کالایی از شرکت‌های بخش دارو است که به سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت داده‌اند. قصد داریم بسیاری از تجهیزات مصرفی را که سال گذشته خریداری کردیم، امسال به صورت متمرکز بخریم تا از این طریق هم با حجم بالا خرید کنیم، هم ذخیره مناسب داشته باشیم و هم خرید خود را با قیمت مناسب انجام دهیم، مانند دستکش، گاز و بان، سرنگ و مواد ضد عفونی‌کننده بیمارستانی.

« چه اقداماتی در زمینه منابع انسانی داشته‌اید؟ حدود ۴۰۰ پزشک عمومی داشتیم که گاهی اوقات حضور ۱۸۰ تا ۳۰۰ ساعت در سازمان حضور داشتند؛ اما قرارداد آنها برکس بود و هیچ پوشش بیمه‌ای نداشتند. خوشبختانه با اقداماتی که از سوی هیأت مدیره در سال گذشته صورت گرفت و مجوزهایی که از سوی معاون وزیر نفت در توسعه مدیریت و سرمایه انسانی؛ مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و مدیر توسعه منابع انسانی شرکت ملی نفت ایران صادر شد.

خوشبختانه با اینکه تعداد قابل توجهی از پزشکان و پرستاران ما در جریان خدمت به بیمارستان، به کرونا مبتلا شدند، هیچ مورد فوتی در کادر پزشکی و پیرا پزشکی بهداشت و درمان صنعت نفت نداشتیم که نشان‌دهنده تلاش همکاران ما در رعایت نکات حفاظت فردی است.

« در زمینه بخش PCR بیمارستان نفت تهران توضیح دهید؟ در بیمارستان نفت تهران به دنبال راه‌اندازی بخش PCR هستیم و اکنون کارهای اجرایی آن انجام می‌شود و تجهیزات مورد نیاز آن نیز در حال خریداری است. در آینده نزدیک این بخش را که وظیفه تست تشخیصی دقیق و قطعی کرونا را به عهده دارد، در این بیمارستان خواهیم داشت. در مرحله بعد نیز این کار را برای بیمارستان‌های اهواز و بوشهر انجام خواهیم داد. همچنین در نظر داریم دستگاه

توانستیم این گروه را در قالب بیمه‌انباری بیاوریم. این قرارداد چند حسن دارد؛ نخست اینکه می‌توانند از تمام مزایای بیمه‌انباری استفاده کنند و پوشش بیمه‌ای داشته باشند. وزیر نفت نیز اسفند سال گذشته پوشش بیمه تکمیلی کارکنان بیمه‌انباری را ابلاغ کردند که شامل این گروه نیز خواهد شد. ضمن آنکه می‌توانند از سایر مزایای تامین اجتماعی که شامل حق سنوات، عیدی، پاداش، مرخصی‌های سالانه و... است نیز بهره‌مند شوند. فقط گروه پزشکان متخصص را در قالب پرکس خواهیم داشت.

پرداخت ۴ شرکت اصلی به سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت نیز از وضعیت سرانه‌ای، به صورت وضعیت تغییر می‌کند. با این روش مناطق باید به دنبال بهره‌وری بالاتر و بر کردن ظرفیت‌های خالی باشند و برای جذب مراجعان بیشتر، باید رضایتمندی آنها را به دست آورند. این روش، فرصتی را برای سازمان ایجاد می‌کند تا بتوانیم رضایتمندی بیشتر را برای همکارانمان فراهم کنیم تا انتخاب اولشان بهداشت و درمان صنعت نفت باشد. در زمینه درمان غیرمستقیم نیز قرار است متولی این امر صندوق بازنشستگی صنعت نفت باشد.

« سخن پایانی. در مقایسه با آمارهای کشوری در شرایط مطلوب‌تری قرار داریم و این نشان‌دهنده آن است که تمامی همکاران صنعت نفت و خانواده‌های آنها با ما همکاری خوبی داشته‌اند. توصیه می‌کنم همه به سایت غربالگری و پایش کرونای سازمان بهداشت درمان صنعت نفت به نشانی [nocorona.ir](http://nocorona.ir) مراجعه و ثبت‌نام کنند و به سوالات پاسخ دهند و اگر جزو موارد مشکوک، محتمل و مبتلا باشند، بلافاصله کارشناسان ما با آنها تماس گرفته و توصیه‌های لازم را ارائه خواهند کرد. تاکنون حدود ۱۰۰ هزار نفر در سایت ثبت‌نام کرده‌اند و انتظارمان بیش از این است. ثبت‌نام را برای کارکنان آقماری‌ها اجبار کرده‌ایم؛ اما استقبال از سوی بازنشستگان کم بوده و تقاضا داریم بازنشستگان و خانواده‌های آنها به سایت مراجعه و ثبت‌نام کنند.

## بیمارستان‌های ماهشهر و

### آبادان به‌عنوان بیمارستان

### معین کرونا بودند که در کنار

### خدمت‌رسانی به جامعه صنعت

### نفت، وظیفه داشتند بومیان را

### نیز پوشش دهند؛ اما در سایر

### مناطق به میزان کمتر این کار را

### انجام دادیم. بیمارستان صنعت

### نفت در منطقه جم و خارک، تنها

### متولیان درمانی هستند که

### بخش قابل توجهی از مراجعان

### آنها را بومیان تشکیل

### می‌دهند.

یکی از معیارهای مهم در امر توسعه منابع انسانی به شمار می‌رود.» اکنون آموزش مجازی به نقطه‌ای رسیده که از کلاس‌های حضوری فراگیرتر شده است؛ زیرا می‌توان بدون واسطه در سطح جهان در هر کلاس مجازی شرکت کرد. انتقادهایی که به آموزش مجازی وارد می‌شد، یکی پس از دیگری در حال حل شدن است، به عنوان مثال می‌گفتند که در آموزش مجازی، کسی چیزی یاد نمی‌گیرد؛ چون دیالوگ برقرار نمی‌شود، یک نفر متکلم وحده و فراگیر هم محکوم به شنیدن است. در سیستم جدید راه اندازی شده فراگیر این امکان را دارد که از دوربین، میکروفن صفحه کار یا white board و Chat box استفاده کند تا علاوه بر گفت و گو با استاد با همکلاسان مجازی ارتباط و تعامل داشته باشد. او در این زمینه می‌گوید: «هر دوره آموزشی آنلاین و زنده نمی‌تواند بیشتر از سه ساعت در روز برگزار شود؛ زیرا تحمل بیش از این مدت زمان را ندارد. زمان هر بخش حدود یک ساعت تا سه ساعت است. می‌توان برنامه و سرفصل‌های روز آموزشی را از منحن دست اول اطلاعات ارائه کرد. مزیت مهم کلاس‌های برخط قابلیت ضبط و نگهداری برای آن عده‌ای است که به دلیل مشکلات، به زمان زنده کلاس نمی‌رسند یا دوست دارند مطالب را یک یا چند بار بازبینی کنند. محدودیت این است که سرمایه‌گذاری در این موضوع کم انجام شده و اکنون ما در صف دریافت بودجه برای توسعه زیر ساخت هستیم. تمام کارکنان باید به گوشی، میکروفن و وب کم مجهز شوند و نیاز است حداقل یک استودیوی کوچک برای افزایش کیفیت کار استاد تجهیز کنیم و برای کار در محیط‌های بین‌المللی، نیازهای نرم و سخت افزاری فناوری اطلاعات و مخابراتی داریم.»

آموزش ۱۰۰ درصدی بر خط

محمد رضا مهدیزاده، رئیس آموزش شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران نیز می‌گوید: «برای ایجاد سامانه برخط، بسترهای لازم ایجاد و نرم افزار لازم خریداری شده و به مرحله اجرا در آمده است. تا کنون حدود ۵۰۰۰ بینار زنده برگزار کرده‌ایم.» به گفته او، «جهشی که آموزش الکترونیک در دوران کرونا داشت، بسیار چشمگیر بوده اما باید دید که چقدر تاب می‌آورد تا قبل از شیوع این بیماری، جلسات آنلاین برگزار کرده بودیم و قصد داشتیم تا سال ۱۴۰۰، ۱۶۵ تا ۲۵ درصد آموزش‌ها به سمت برخط برود، اما در اردیبهشت امسال ۱۰۰ درصد آموزش مجازی را در پرونده آموزش شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران ثبت کردیم که البته این درصد پایدار نیست و با کاهش این بیماری در ماه‌های آینده تغییر خواهد کرد. تقویم آموزش سال ۱۳۹۹ را آماده کرده‌ایم و هم‌زمان با اعلام رفع محدودیت، کلاس‌های حضوری را هم آغاز خواهیم کرد.» مهدیزاده با بیان اینکه آموزش را می‌توان به سه بخش تقسیم کرد که شامل کلاس محور، غیر الکترونیک و از راه دور و آموزش آنلاین یا برخط می‌شود، ادامه می‌دهد: «تا سال گذشته روی دو بخش نخست خیلی کار کردیم؛ اما با آمدن ویروس کرونا که در بهمن و اسفند سال گذشته بیشتر اداره‌ها تعطیل بودند ما تعطیل نبودیم و در حوزه آموزش آفلاین در مراحل پایانی سال ۱۳۹۸ فعال تر بودیم. در نوروز نیز ویژه نامه‌ای تنظیم کردیم تا در اوقات فراغت همکاران، برخی نکات را آموزش دهیم.»

سامانه آموزش برخط شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران با حضور و تدریس مدیرعامل این شرکت و ارائه درس «مدیریت ادعا در پروژه‌های مهندسی» در تاریخ ۲۸ اردیبهشت امسال افتتاح شد. این دستاورد آموزشی در کنار سامانه آفلاین آموزش‌های از راه دور، نیاز به برگزاری دوره‌های حضوری را در ایام فاصله‌گذاری اجتماعی به حداقل رسانده و امید است با تجهیز کارگاه‌ها به سیستم‌های الکترونیکی، تصویربرداری و صدابرداری، دوره‌های بیشتری در این سامانه اجرا شود. دو مزیت عمده سیستم‌های فراگیر آنلاین، عدالت در دسترسی همه کارکنان به آنها و کاهش هزینه‌های آموزشی است و دو محور قابل بهبود آنها، نبود قوانین حامی برای حق مالکیت اثر و سرمایه‌گذاری اولیه است.

کار در اینترنت داریم باید در فضاهای امن تر این کار را ارائه کنیم؛ زیرا امنیت سایبری در فضای اینترنت الزامی است. برنامه کوتاه مدت را در فضای امن داخلی شروع کردیم، و امیدواریم به سمت فضای اینترنت گام برداریم؛ زیرا در این فضا برخی محدودیت‌ها بر داشته می‌شود و شعار هر کسی (Anyone) در هر جایی (Anywhere) می‌تواند از آموزش برخط استفاده کند، محقق می‌شود.»

عضویت کارکنان در سامانه «جام»

به گفته او «شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران، سامانه‌ای با عنوان «جام» در اختیار دارد که تمام کارکنان صنعت پالایش و پخش عضو این سامانه بوده و می‌توانند وارد سامانه شوند و پس از ورود، دو نوع کلاس را انتخاب کنند که یکی از آنها به صورت ضبط شده (Offline) است و محتوای دیده شده در آن وجود دارد و دیگری کلاس‌هایی است که وقت و زمان خاصی برای آن تعیین شده و به صورت زنده و برخط همانند کلاس حضوری، درس ارائه می‌شود. سعی کرده‌ایم دوره‌های آموزش برخط، بر اساس نیازهای روز باشد، به عنوان مثال موضوع بیماری کووید ۱۹ نوظهور است و هنوز در باره آن بسته‌های آموزشی ضبط شده نداریم، بنابراین برنامه را باید حول محور متخصص و مدرس تهیه کنیم، برای برگزاری این کلاس، از یکی از متخصصان حوزه بهداشت و درمان صنعت نفت دعوت و کلاس مجازی زنده با عنوان همه چیز در مورد کرونا برگزار شد. همانطور که می‌دانید بتازگی هیجان زیادی در بورس ایجاد شده، از این رو لازم بود یک آگهی عمومی ایجاد شود، بنابراین کلاس برخط «آنچه باید در مورد بورس بدانیم؟» اجرا شد که بیش از ۲۵۰ شرکت کننده داشت.»

افزایش ۵ برابری حضور در کلاس مجازی

علوی در پاسخ به این سوال که برای مناطق دور افتاده صنعت پالایش و پخش که دسترسی به فضای اینترنت سخت است، چه کار کرده‌اید؟ می‌گوید: «این گروه از کارکنان می‌توانند از آموزش در فضای اینترنت استفاده کنند؛ اکنون به نقطه‌ای رسیده‌ایم که سیستم آموزش مجازی آنلاین، جای خود را میان مخاطبان پیدا کرده و در کلاس‌ها از تملکی مناطق و نواحی شرکت کننده در کلاس مجازی حضور داشته‌اند.» او با بیان اینکه کلاس‌های برخط، جای خود را در آموزش کارکنان باز کرده است، ادامه می‌دهد: «بیش بینی می‌کردیم در کلاس‌های برخط ۶۰ تا ۷۰ نفر شرکت کننده باشیم؛ اما با حضور ۲۵۰ تا ۳۰۰ نفری مواجه هستیم و این موضوع نشان از آن دارد که موضوعات انتخاب شده توانسته توجه مخاطبان را جلب کند و آنها را پای کلاس‌های آنلاین بیاورد. می‌توان گفت که آموزش در حال پوست اندازی است.»

اگر بخواهیم به پیشینه آموزش صنعتی در کشور نگاهی گذرا داشته باشیم، باید گفت که آموزش از آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای صنعت نفت در جنوب کشور «پالایشگاه آبادان و مناطق نفت‌خیز جنوب» که اکنون به صورت موزه در آمده است، شکل گرفت. آموزش در صنعت نفت سابقه‌ای دیرینه دارد.

علوی می‌گوید: «روش‌های آموزش نیز در این صد و اندی سال اخیر تحول داشته است، با ظهور فناوری‌های اطلاعاتی در دنیای دیجیتال، آموزش از این موضوع نیز استفاده کرده و آنچه اکنون در زمان شیوع ویروس کرونا باعث نگرانی شده، این است که اگر نتوانیم کلاس حضوری داشته باشیم، باید چه کار کنیم، برای رفع این نگرانی دو شیوه پیشنهاد می‌شود، یکی از این روش‌ها آموزش آفلاین است که نقاط ضعفی دارد و دیگری آموزش برخط یا آنلاین است که از یک استاد در آن استفاده می‌کنیم تا با گویش و کلام خود اطلاع‌رسانی کند. در شرایط کنونی که با ویروس کرونا درگیر هستیم نیز آموزش از راه دور،

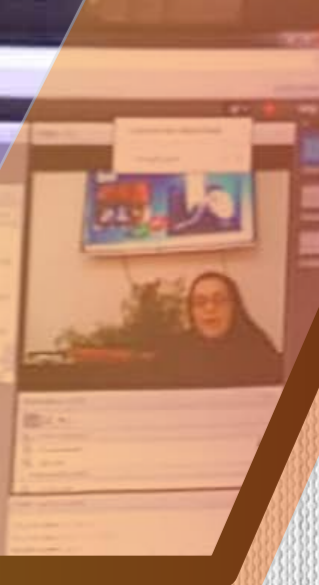
در این باره محمد رضا مهدیزاده، رئیس آموزش مرکزی شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران می‌گوید: «مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران به منظور حمایت از این سیستم، ارائه یک کلاس درس برخط را به صورت افتخاری به عهده گرفتند و رسماً سامانه برخط را افتتاح کردند.»

سید کمال علوی، معاون مدیر در تجهیز و توسعه منابع انسانی شرکت ملی پالایش و پخش نیز می‌گوید: «دستاورد آموزش برخط در کنار سامانه آفلاین آموزش‌های از راه دور Distance learning، نیاز به برگزاری دوره‌های حضوری را در ایام فاصله‌گذاری اجتماعی (Social distance) به حداقل رسانده است. برای رعایت نکات امنیتی در این بخش، فعلاً آموزش برخط در فضای اینترنت (شبکه داخلی) انجام می‌شود. باید گفت که تمام اپلیکیشن‌ها برای کار روی اینترنت طراحی شده‌اند؛ اما از آنجا که مقررات سختی برای

**گزارش «مشعل» از فعالیت‌های جدید واحد آموزش شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران در دوران کرونا**

**پوست اندازی با سامانه‌های برخط**

سه راهیما سیستم آموزش کشور در روزهایی که تمام جهان درگیر ویروس کرونا شده، با تغییراتی مواجه بوده است، از این رو دانش آموزان و دانشجویان دیگر نمی‌توانند پشت میز کلاس‌های درس حاضر شوند یا جلسات و سمینارهایی که از سوی سازمان‌ها و شرکت‌های مختلف تشکیل می‌شود نیز تغییر ماهیت داده است، به گونه‌ای که برای رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی و کاهش شیوع ویروس کرونا آموزش از راه دور در دستور کار سازمان‌های مختلف قرار گرفته است. شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران نیز از این قاعده مستثنا نیست و با ایجاد سامانه برخط توانسته مشکلات آموزشی را بر طرف کند. این سامانه برای نخستین بار در سطح صنعت نفت به کار گرفته شده و در شبکه اینترنت شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران و به صورت کاملا امن و در محیطی تحت حمایت سیستم‌های فوآ و حفاظ در حال اجراست.



بازگشت صنعت

بازگشت صنعت نفت با طعم دهه ۱۳۰۰ میلادی

بانک سرمایه‌گذاری و شرکت خدمات آمریکایی گلدمن ساکس از تعبیر «بازگشت به آینده» برای نفت استفاده می‌کند زیرا سقوط قیمت‌های جهانی نفت خام و قیمت‌های کنونی این کالای راهبردی به گونه‌ای است که نگاه به صنعت نفت را به شرایطی که در دهه ۱۹۹۰ میلادی بر صنعت نفت حاکم بود، تغییر داده تا جایی که سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) بار دیگر تونسته است همانند آن دهه جایگاه و تسلط خود بر بازار نفت را احیا کند. بازگشت پر قدرت اوپک به عرصه بازارهای جهانی نفت خام، یکی از پنج پیش‌بینی تازه‌ترین نسخه برآورد بانک آمریکایی گلدمن ساکس در گزارشی با عنوان «پروژه‌های برتر» Top Projects است. پیش‌بینی‌های دیگر مربوط به «کاهش شدید دیگر منابع تولید نفت»، «افزایش محرک‌ها برای بهره‌وری سرمایه‌ها»، «شتاب در ادغام‌ها» و «پایان افزایش تولید در کشورهای غیر عضو اوپک» است.

گلدمن ساکس در هفدهمین نسخه گزارش بررسی سالانه‌اش درباره تولید نفت و گاز اعلام کرد تحولات اخیر در صنعت نفت و بازارهای جهانی نفت خام سبب یادآوری دهه ۱۹۹۰ میلادی نفت می‌شود. گلدمن ساکس در گزارش اخیر خود با عنوان پروژه‌های برتر سال میلادی اعلام کرد: ادغام، بهره‌وری سرمایه و منابع بیشتر سبب پدیدار جدید در بازارهای جهانی نفت خام می‌شود فشارهای پشت این سال گذشته، تقاضا از سوی سرمایه‌گذاران برای سود بیشتر در کنار کاهش مقدار انتشار کربن خواهد بود. گلدمن ساکس شرایط کنونی بازارهای جهانی نفت خام را نقطه عطفی در چرخه سرمایه‌گذاری و تولید نفت و گاز می‌داند که این شرایط هفت سال پس از اوج قیمت نفت در سال ۲۰۱۴ میلادی فرا می‌رسد و این اوضاع حکایت از پایان رشد تولید نفت خام کشورهای غیر عضو اوپک دارد. تصویر تحولات کنونی بازارهای جهانی نفت خام شبیه اوضاع مشاهده شده در سال ۱۹۸۷ میلادی و دوره‌ای از تحولات هفت سال پس از اوج قیمت نفت در دهه ۱۹۷۰ میلادی است که در آن دوران سبب ادغام شرکت‌های نفتی، انضباط بیشتر سرمایه‌ها و افزایش بازده شرکت‌ها شد.

تعادل جدید نفت

نخستین پیش‌بینی گلدمن ساکس از پنج مرحله پیش روی صنعت نفت در آینده به یکپارچگی‌داری‌ها اشاره دارد و برآورد می‌شود تمرکز از مقدار تولید به سمت افزایش بازده مالی معطوف شود. این روند سبب می‌شود ذخیره‌های نفت و گاز با سود اندکی در زیر زمین باقی بمانند و سرانجام شاهد کاهش شدید ذخایر نفتی جهان باشیم. بانک آمریکایی گلدمن ساکس اعلام کرد: کاهش سرمایه‌گذاری‌ها در بخش‌های اکتشاف ذخایر جدید نفت و گاز و ایجاد ظرفیت‌های جدید تولید نفت و گاز و در عین حال تمرکز بر افزایش بازگشت سرمایه و بازده، تاخیر در اجرای پروژه‌های جدید، کاهش جریان آزاد نقدینگی و افزایش نظم و انضباط مالی و سرمایه‌ها در حال تاثیر گذاری بر عمر ذخایر نفتی است.

ادغام‌ها



بر اساس برآوردها و تحلیل‌های این بانک درباره عمر ذخایر نفتی پروژه‌های برتر در سال ۲۰۲۰ میلادی به ۳۰ سال می‌رسد؛ در حالی که این رقم در سال ۲۰۱۴ میلادی حدود ۵۰ سال بود. این بانک آمریکایی پیش‌بینی می‌کند ۷۹ درصد ذخایر توسعه نیافته با نفت برنت زیر ۶۰ دلار برای هر بشکه سودآور خواهد بود. در حالی که این رقم در سال ۲۰۱۴ میلادی تنها ۱۸ درصد بود. تمرکز بیشتر بر بهره‌وری سرمایه‌ها به معنای آن است که پروژه‌های بالقوه متوقف می‌مانند و نتیجه توسعه نیافتن این پروژه‌ها کاهش مازاد عرضه نفت و گاز خواهد بود و این وضع شرایط عرضه در دهه جاری با مشکل روبه‌رو می‌کند. ادغام از الگوی مشاهده شده در سال ۲۰۱۴ میلادی تبعیت خواهد کرد یعنی زمانی که صنایع نفت و گاز توجه خود را روی جلوگیری از افت قیمت‌های جهانی نفت خام متمرکز کردند به پیش‌بینی گلدمن ساکس، صنعت نفت شیل در ایالات متحده آمریکا آخرین سنگر خواهد بود. اما اکنون شاهد ظهور نشانه‌هایی از تغییر در رفتار شرکت‌های فعال در این حوزه وجود دارد. این بانک آمریکایی انتظار دارد که جمع فعالان نفت شیل آمریکاروی درآمدزایی و دستیابی به پول نقد متمرکز می‌شوند و با بازیگران کمتری به دنبال دورقمی کردن سود خود خواهند بود.

بازگشت اوپک

بر اساس برآوردهای گزارش پروژه‌های برتر بانک آمریکایی گلدمن ساکس، اعضای اوپک تاثیرشان بر بازارهای جهانی نفت بیشتر می‌شود و بر این بازار مسلط تر خواهند بود. تجزیه و تحلیل از پایین به بالا در گزارش پروژه‌های برتر بانک آمریکایی گلدمن ساکس نشان می‌دهد که وارد مرحله توقف رشد تولید نفت کشورهای غیر عضو اوپک شدیم که این شرایط در پی کاهش تعداد پروژه‌های انتقال نفت و کند شدن گام‌های توسعه نفت شیل آمریکا پدید می‌آید. این مرحله جدید برای کاهش فشارهایی خواهد بود که در سال ۲۰۲۱ میلادی یعنی هفت سال پس از اوج قیمت نفت در سال ۲۰۱۴ میلادی اتفاق می‌افتد درست مشابه آنچه که در سال ۱۹۸۷ میلادی یعنی هفت سال پس از اوج قیمتی سال ۱۹۸۰ رخ داد. گلدمن ساکس اعلام کرد: در کنار افزایش وابستگی به نفت تولیدکنندگان عضو اوپک حاشیه خلیج فارس، تغییر اوضاع بازار می‌تواند شرایط راحتی برای بازگشت تولید نفت ایران و ونزوئلا فراهم کند.

مترجم: امیردستی  
منبع: نشر به فوربز

چشم انداز آل ان جی

گاز طبیعی مایع شده (ال ان جی) چشم‌اندازی متفاوت دارد و در حالی که امسال با مازاد عرضه روبه‌رو هستیم، نبود سرمایه‌گذاری‌های جدید در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۷ میلادی سبب کمبود عرضه بالقوه پیش از موج دوم بهره‌برداری پروژه‌های ال ان جی در سال ۲۰۲۴ میلادی می‌شود. گلدمن ساکس اعلام کرد: تازه‌ترین تحلیل‌ها و برآوردهای ما حکایت از این دارد که رشد تولید ال ان جی از سالانه ۴۰ میلیون تن در سال ۲۰۱۹ میلادی به سالانه ۱۰ تا ۲۰ میلیون تن در بازه زمانی سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۳ میلادی می‌رسد. بر اساس برآورد این بانک آمریکایی، بهبود در بازارهای ال ان جی طی بازه زمانی سال‌های ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۵ میلادی احتمال می‌رود به توسعه جایگاه قطر به عنوان بزرگترین صادرکننده ال ان جی و کاهش نقش ایالات متحده آمریکا در صادرات این کالا بینجامد.

کاهش ذخایر نفتی

بر اساس برآوردها و تحلیل‌های این بانک درباره عمر ذخایر نفتی پروژه‌های برتر در سال ۲۰۲۰ میلادی به ۳۰ سال می‌رسد؛ در حالی که این رقم در سال ۲۰۱۴ میلادی حدود ۵۰ سال بود. این بانک آمریکایی پیش‌بینی می‌کند ۷۹ درصد ذخایر توسعه نیافته با نفت برنت زیر ۶۰ دلار برای هر بشکه سودآور خواهد بود. در حالی که این رقم در سال ۲۰۱۴ میلادی تنها ۱۸ درصد بود. تمرکز بیشتر بر بهره‌وری سرمایه‌ها به معنای آن است که پروژه‌های بالقوه متوقف می‌مانند و نتیجه توسعه نیافتن این پروژه‌ها کاهش مازاد عرضه نفت و گاز خواهد بود و این وضع شرایط عرضه در دهه جاری با مشکل روبه‌رو می‌کند. ادغام از الگوی مشاهده شده در سال ۲۰۱۴ میلادی تبعیت خواهد کرد یعنی زمانی که صنایع نفت و گاز توجه خود را روی جلوگیری از افت قیمت‌های جهانی نفت خام متمرکز کردند به پیش‌بینی گلدمن ساکس، صنعت نفت شیل در ایالات متحده آمریکا آخرین سنگر خواهد بود. اما اکنون شاهد ظهور نشانه‌هایی از تغییر در رفتار شرکت‌های فعال در این حوزه وجود دارد. این بانک آمریکایی انتظار دارد که جمع فعالان نفت شیل آمریکاروی درآمدزایی و دستیابی به پول نقد متمرکز می‌شوند و با بازیگران کمتری به دنبال دورقمی کردن سود خود خواهند بود.









**علی بهرامی** | تاریخ نفت در ایران

حوزه‌های بسیار وسیعی را شامل می‌شود. نفت ایران فقط مهندسی، شیمی و پلیمر نیست. نفت برای ایران یعنی جامعه، فرهنگ، اقتصاد، هنر، شعر و... این سوخت فسیلی جان‌مایه بسیاری از تحولات تاریخی است و ا عراق نیست اگر بگوئیم تاریخ معاصر ایران، بدون نفت هر گز قابلیت شناخت دقیق ندارد. شاید سوخت بسیاری از ماجراهای تاریخی را نفت تامین کند. از مشروطه تا پهلوی، به تحولات تاریخی که بنگریم، حتما ردپای نفت را خواهیم دید. جایی پررنگ و جایی کم‌رنگ، اما به هر حال حضور نفت در تاریخ معاصر ایران، سنگینی می‌کند. این حضور تاریخی به مدد شخصیت‌هایی رقم خورده که تحولات تاریخی، بدون وجود و کنش‌های آنها امکان نداشته‌است. در دو شماره گذشته، تلاش کردیم نیم‌نگاهی به شخصیت‌هایی بیندازیم که در تاریخ نفت ایران بسیار تاثیر گذار بوده‌اند، اما به سبب کمتر پرداختن رسانه‌ها به آنها کمی مغفول مانده‌اند. از دکتر مصدق، آیت‌الله کاشانی و... برخی شخصیت‌های دیگر گذشته ایم، ضمن اینکه منکر نقش تاریخی‌شان نمی‌شویم، اما تلاش کردیم کسانی را معرفی کنیم که احتمالا کمتر معروف مخاطبان «مشعل» هستند. در ادامه بخش هفتم از این سلسله مطالب را با هم می‌خوانیم.

**متدن**

**تادم‌آخر**

سیدعلی شایگان سال ۱۲۸۱ خورشیدی در شهر شیراز متولد شد. او تحصیلات خود را در رشته حقوق در پاریس به پایان برد و خیلی زود به مقام استادی دانشگاه تهران رسید. اما پای او وقتی به تاریخ نفت ایران باز شد که در کنار مطالعات دانشگاهی خود فعالیت‌های سیاسی اش را نیز هم‌زمان با جنبش ملی شدن صنعت نفت هر روز بیشتر و بیشتر می‌کرد. شایگان سال ۱۳۲۵ خورشیدی معاون ملک الشعراء بهار در وزارت فرهنگ شد و کم‌کم با پیش از میدان فرهنگ به میدان سیاست باز شد. شایگان در حین فعالیت در وزارت فرهنگ به سرعت وارد فعالیت‌های سیاسی پررنگی می‌شد. اگر چه در طول فعالیت‌های سیاسی شایگان، او به چپ بودن و ارتباط با حزب توده متهم بود اما بعدها ثابت شد که دکتر علی شایگان هیچ ارتباط تشکیلاتی و فکری با حزب توده و نحله‌های چپ و مارکسیستی نداشت. او در جریان تحصن علیه تقرب گسترده در انتخابات مجلس شانزدهم با دکتر مصدق آشنا شد و به عضویت جبهه ملی در آمد و تا انتهای جنبش ملی شدن صنعت نفت، همراه و همدم دکتر مصدق شده بود. شایگان در جریان سفر «بازیل جکسون، معاون شرکت نفت انگلیس و ایران به تهران در ۲۱ خرداد ۱۳۳۰ خورشیدی، جزء اعضای هیئت جلسه گفت‌وگو با طرف انگلیسی بود و از هر نظر با دکتر مصدق همراهی داشت. شایگان در جریان قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ خورشیدی حمایت قاطعانه‌ای از مصدق کرد و از موافقان ۱۰۰ درصدی قطع روابط سیاسی بین ایران و انگلیس بر سر نفت بود. سید علی شایگان پس از کودتای ۲۸ مرداد بازداشت شد و تا سال ۱۳۳۴ خورشیدی زندانی بود، پس از آزادی به امریکارت و فعالیت‌های خود را علیه حکومت پهلوی ادامه داد. پس از انقلاب اسلامی به ایران بازگشت و در سال ۱۳۶۰ خورشیدی دارفانی را وداع گفت.

**از عهد و پیمان نفتی خدمت به اجنبی‌ها**

**بخش هفتم**

**شخصیت‌های مرتبط**

**بانفت در تاریخ معاصر ایران**



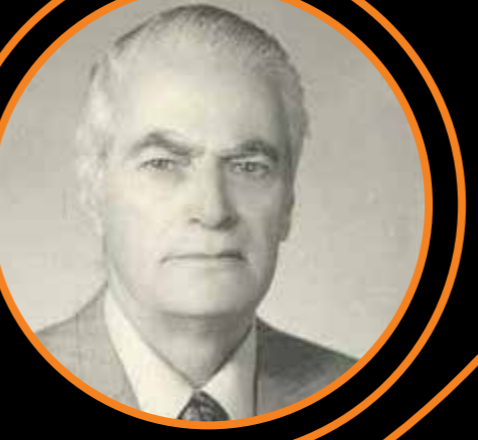
**کریم سنجایی**



**علی شایگان**



**کازم حسینی**



**احمد زکی‌کاده**



**حسن مستوفی**

**نفت و زندگی مخفیانه**

کریم سنجایی در سال ۱۲۸۲ خورشیدی در کرمانشاه متولد شد. سنجایی سال ۱۳۰۷ خورشیدی به همراه اولین گروه دانشجویان عازم فرانسه شد. او در پاریس موفق به اخذ دکترای حقوق عمومی می‌شود و در سال ۱۳۱۴ خورشیدی به مقام استادی دانشگاه تهران می‌رسد. سنجایی، هم زمان با تدریس، مسؤولیت‌های مختلفی را بر عهده می‌گیرد و بین سال‌های ۱۳۲۳ تا ۱۳۲۵ خورشیدی رئیس دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران می‌شود. دخالت‌های دربار در انتخابات مجلس شانزدهم، هم کار دست پهلوی دوم داد و هم اینکه پای سنجایی را به تاریخ صنعت نفت ایران باز کرد. همین تحصن، مقدمات تأسیس جبهه ملی ایران را که سنجایی از محورهای اصلی آن بود، فراهم کرد. با تصویب قانون ملی شدن صنعت نفت، دکتر سنجایی نیز وزیر فرهنگ شد، سپس در اوایل ۱۳۳۱ خورشیدی از طرف مردم کرمانشاه وارد مجلس شد. او در بحبوحه اختلافات ایران و انگلیس در خرداد ۱۳۳۱ و کشتادن پرونده به دادگاه لاهه، قاضی اختصاصی ایران می‌شود. پس از کودتای ۲۸ مرداد، هجده ماه مخفیانه زندگی کرد تا اینکه عفو شد البته از دانشگاه نیز اخراج شد تا اینکه در سی تیر ۱۳۳۹ دوباره جبهه ملی را تشکیل داد. پس از انقلاب اسلامی ایران و با انجام فعالیت‌های ضداسلامی، فعالیت‌های جبهه ملی تعطیل شد و سنجایی در مرداد ماه سال ۱۳۶۱ خورشیدی به امریکا رفت و در سال ۱۳۷۲ در همان جا فوت کرد.

**فعالیت**

**نفتی در قالب جبهه ملی**

کازم حسینی سال ۱۲۸۵ خورشیدی در شهر یزد به دنیا آمد. او سال‌ها بعد در رشته پلی تکنیک در پاریس فارغ التحصیل شد. او از اعضای مؤسس حزب ایران بود و علاوه بر آن از اعضای محوری جبهه ملی نیز محسوب می‌شد. پای حسینی وقتی به تاریخ نفت ایران باز شد که در جبهه ملی دکتر مصدق را همراهی کرد و او دکتر مصدق را در مجلس یازدهم به شدت پشتیبانی کرد. حسینی اندک‌اندک از باران بسیار نزدیک دکتر مصدق شد. او به همراه برخی نمایندگان مجلس شورای ملی هم‌قسم شدند که ملی شدن صنعت نفت را به همراه مصدق تا پایان دنبال کنند و از هیچ حمایتی دریغ نداشته باشند. پس از پیروزی در قیام سی تیر، حسینی ریاست مجلس را به آیت‌الله کاشانی پیشنهاد می‌دهد. او پس از کودتای ۲۸ مرداد نیز همچنان به مصدق وفادار ماند. حسینی در جلسه مذاکره طرف انگلیسی برای رفع منازعات نفتی در تهران نیز حضور داشت و از اعضای مؤثر هیات مذاکره کننده بود. او همچنین از اعضای اصلی هیاتی بود که به همراه دکتر مصدق به دادگاه لاهه رفتند و مسائل مربوط به ملی شدن صنعت نفت را در سطوح بین‌المللی دنبال کردند. حسینی اگر چه در جبهه ملی دوم و سوم فعالیت‌های بسیار کمتری داشت، اما همچنان بر همه مواضع نفتی خود در قبال دفاع از دکتر مصدق و جریان ملی شدن صنعت نفت باقی بود. چهره حسینی بعد از سال‌ها در سال ۱۳۵۷ خورشیدی و در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی ایران، با تشکیل جبهه ملی چهارم برجسته‌تر شد و به عنوان رئیس شورای مرکزی این جبهه انتخاب شد. البته این جبهه از فعالیت‌های دوره چهارم اش طرفی بر نیست اما این حال حسینی تا چند سال بعد از انقلاب این سمت را حفظ و در نهایت در سال ۱۳۶۹ و در ۸۴ سالگی فوت کرد.

**استعفای نفتی**

حسن مستوفی الممالک سال ۱۲۵۴ خورشیدی در شهر آشتیان به دنیا آمد. او در جوانی با دختر ناصرالدین شاه از دواج کرد و در ۲۶ سالگی به اروپا رفت و پس از هفت سال عهده دار مناصب زیاد و مهمی در ایران شد. نخستین سمت او سرپرستی وزارت جنگ بود. وزارت او با فراز و فرودهایی همراه بود تا اینکه در مجلس دوم نخست‌وزیر ایران شد. دوره نخست‌وزیری او در مجلس دوم هشت ماه دوام آورد. او بار دیگر در برهه حساس و تاریخی جنگ جهانی اول و در دوران مجلس سوم نخست‌وزیر شد و اعلام بی طرفی ایران در جنگ، کار او بود. حسن مستوفی در مجلس چهارم نیز بار دیگر نخست‌وزیر شد و پیش از آن نیز به عنوان نماینده وارد مجلس شده بود. او بار دیگر در این دوران نیز به نخست‌وزیری رسید و از همین جا بود که پای او به تاریخ نفت ایران باز شد. او در این دوره از نخست‌وزیری اش که با شروع سلطنت پهلوی هم زمان شده بود، با مخالفت جدی آیت‌الله سیدحسن مدرس مواجه بود؛ مخالفتی که پیوستگی و وابستگی عمیقی به صنعت نفت ایران داشت. آیت‌الله سید حسن مدرس با واگذاری نفت شمال ایران رای گیری استعفا کرد. ماجرای امتیاز نفت شمال دامن قوام السلطنه را نیز گرفت و او را نیز در آستانه برکناری از نخست‌وزیری کشتاد تا اینکه قتل مستشار امریکایی رقم خورد و امتیاز امریکایی لغو شد. اما به هر حال اختلاف مستوفی و آیت‌الله مدرس، پایان کار او در مجلس چهارم را رقم زد. بست نخست‌وزیری مستوفی الممالک را رها نکرد و در مجلس ششم نیز او به عنوان نخستین نخست‌وزیر دوران سلطنت پهلوی انتخاب شد و البته به دستور شخص پهلوی اول برکنار و پرونده نخست‌وزیری‌ها و فعالیت‌های سیاسی او برای همیشه بسته شد.



# مانتی

گذری بر غذاهای فرنگی

## کیک پرتقال

شهلا اعماری

مواد لازم

- آرد: ۲ پیمانه (لیوان دستمدار فرانسوی)
- تخم مرغ: ۳ عدد (اگر ریز بود ۴ عدد)
- روغن: یک لیوان سرخالی
- آب پرتقال طبیعی: یک لیوان
- شیر: یک سوم لیوان
- شکر: یک و نیم لیوان
- بیکنینگ پودر: یک قاشق سربر مریاخوری
- وانیل: یک چهارم قاشق چایخوری
- رنده پوست پرتقال: یک قاشق مریاخوری

طرز تهیه:

ابتدا تخم مرغ‌ها را یکی یکی شکسته، زرده و سفیده آن را جدا می‌کنیم (مرقاب باشید زرده و سفیده با هم قاطی نشود)، سفیده‌های تخم مرغ را در ظرفی جداگانه می‌زنیم، تا اندازه‌ای که حجم آن چند برابر شود و خوب پف کند، به طوری که وقتی ظرف را برمی‌گردانیم، مواد ثابت بماند و از ظرف بیرون نریزد (همزن باید کاملاً خشک و تمیز باشد). در این مرحله زرده‌ها را هم کمی با همزن می‌زنیم تا از حالت لختگی درآید. سپس شکر و وانیل را به زرده‌ها اضافه می‌کنیم، با دور متوسط حدود یک دقیقه هم می‌زنیم، حالا پوست پرتقال و در صورت دلخواه اسانس پرتقال را اضافه می‌کنیم و دوباره هم می‌زنیم تا مخلوطی غلیظ و کش‌دار داشته باشیم که حجم آن دو برابر شده باشد. در این مرحله آب پرتقال تازه و روغن مایع را به مخلوط اضافه می‌کنیم و کمی هم می‌زنیم. در ظرفی بیکنینگ پودر و آرد را مخلوط کرده و سه بار الک می‌کنیم. الک کردن باعث می‌شود آرد هوادهی شود و کیک خوب پف کند. حالا مخلوط بیکنینگ پودر و آرد را کم کم به مواد اضافه می‌کنیم و فقط در حد مخلوط شدن هم می‌زنیم. در آخر هم سفیده‌ها را به مواد اضافه کرده، به صورت دورانی و به اندازه‌ای که فقط با مواد مخلوط شود، هم می‌زنیم (نباید خیلی هم بزنی چون پف مواد می‌خورد). مواد کیک را درون قالبی که آن را خوب چرب و آرد پاشی کرده‌ایم، می‌ریزیم و درون فری که از قبل با حرارت ۱۸۰ درجه سانتی‌گراد گرم کرده‌ایم، برای مدت ۵۰ تا ۶۰ دقیقه قرار می‌دهیم تا کیک پخته شود. برای روی کیک می‌توانید سس پرتقال درست کنید یا داخل مواد کیک، کشمش و گردو بریزید.



## فائزه کشاورز

بیشتر خانم‌های خانه‌دار علاوه بر غذاهای اصیل و خوشمزه ایرانی، به پختن غذاهای فرنگی هم علاقه‌مندند، غذاهایی که با یک بار پختن، شاید بتواند جایی در برنامه غذایی آنها پیدا کند. به همین دلیل در این شماره از هفته‌نامه «مشعل» قصد داریم یکی از خوراکی‌های پرطرفدار ترکیه‌ای به نام مانتی را که غذایی لذیذ، کامل و پرانرژی است، به شما خوانندگان همیشه همراه آموزش دهیم. این غذا از خمیر پر شده با گوشت چرخ کرده و انواع سس تهیه می‌شود.

- مواد لازم
- آرد: ۳ پیمانه
- نمک: ۲ قاشق چایخوری
- تخم مرغ: ۲ عدد
- آب: یک پیمانه
- مواد مایه‌ای
- گوشت چرخ کرده: ۳۰۰ گرم
- پیاز: یک عدد
- سیر: چند حبه
- ادویه: به میزان لازم
- گوشت، پیاز، سیر و ادویه را با هم تفت می‌دهیم و کنار می‌گذاریم.

## شربت‌های رنگی با رنگ‌های طبیعی

آتینا عالی

مواد لازم

- شکر: یک لیوان
- آب: یک دوم لیوان
- جوهر لیمو: یک هشتم قاشق چایخوری
- گلوکز و گلاب: یک قاشق غذاخوری
- گل پنیر که (به رنگ بنفش است و می‌توان از از عطاری تهیه کرد)
- چای ترش: به میزان لازم
- طرز تهیه

اول از همه باید برای شربت شهد درست کرد، به این صورت که یک لیوان شکر را با یک دوم لیوان آب مخلوط می‌کنیم و روی حرارت می‌گذاریم، بدون هم زدن صبر می‌کنیم تا شکر حل شود. حالا یک هشتم قاشق چایخوری، جوهر لیمو به آن اضافه می‌کنیم تا شکر ک نرزد وقتی شکر کاملاً حل شد، یک قاشق غذاخوری سرصاف گلوکز می‌ریزیم و می‌گذاریم تا قوام بیاید، در آخر هم یک قاشق غذاخوری گلاب به آن اضافه می‌کنیم. شربتی که درست کرده‌ایم، چیزی شبیه به شربت زولبیا و بامیه است، با این تفاوت که زعفران نمی‌ریزیم، چراکه این شربت‌ها خودشان رنگ دارند. در این مرحله، گل پنیر که را با آب سرد مخلوط می‌کنیم. توجه داشته باشید که آب باید سرد باشد، چرا که باعث از بین رفتن رنگ پنیرک می‌شود زمانی که رنگ آبی پس داد، صافش می‌کنیم و در لیوان‌های مورد نظر می‌ریزیم.

لیوان زرد: زعفران + آب هستش

لیوان آبی: گل پنیرک + آب سرد

اگر بخواهیم آبی پررنگ‌تر داشته باشیم، مقدار گل پنیرک را بیشتر می‌کنیم (می‌توانیم دورنگ آبی پررنگ و آبی کم‌رنگ هم درست کنیم)

لیوان صورتی: آبی + دو قطره آلبیمو

لیوان بنفش: آبی پررنگ + یک قطره آلبیمو

لیوان سبز: گل پنیرک + نوک قاشق چایخوری زعفران

لیوان قرمز: شربت چایی ترش (شهد + چایی ترش)

حالا که طرز تهیه شربت‌های رنگی را یاد گرفتید، دست به کار شوید

و این شربت‌های رنگی را درست کنید و با قرار دادن یخ روی آنها و ریختن عصاره پنیرک، شربتی خنک و گوارا برای اعضای خانواده تهیه کنید. برای تزیین شربت‌ها هم می‌توان از تخم‌شربتی استفاده کرد.

نکته: از این شربت‌ها بیشتر به خاطر خاصیتی که دارند، استفاده می‌کنند و شاید برایتان طعم خاصی نداشته باشد، از این رومی‌توان به دلخواه بیدمشک، بهارنارنج و داخلش ریخت تا عطر خوبی بگیرد و خوش طعم‌تر شود.

طرز تهیه:

ابتدا تخم مرغ و نمک را با هم می‌زنیم. سپس آرد را کم کم به آن اضافه می‌کنیم تا یک خمیر به دست آید. حالا خمیر را ورز و به مدت ۲۰ دقیقه استراحت می‌دهیم. بعد از این مدت خمیر را باز می‌کنیم و به مربع‌های ۲ در ۲ برش می‌زنیم و داخلش را با مواد میانی پر می‌کنیم و به شکل بقیچه می‌بندیم. آب، روغن و نمک را مخلوط می‌کنیم و اجازه می‌دهیم تا جوش بیاید. حالا بقیچه‌های خمیر بمان را داخل آب جوش می‌اندازیم و به اندازه ۵ تا ۱۰ دقیقه زمان می‌دهیم تا بپزند. بعد از بخت آنها را از آب جوش خارج می‌کنیم و همراه با ماست و روغن چیلی (روغن را داغ می‌کنیم و داخلش پودر چیلی می‌ریزیم و خوب هم می‌زنیم) سرو می‌کنیم.



باشوبوع ویروس کرونا و همه‌گیری را پشت سر آن در جهان، دنیا روزهای پرچالشی از آن، همچنان می‌گذارد. اپیدمی که موثرترین راه پیشگیری از آن، رعایت نکات بهداشتی است. همانطور که تاکنون متوجه شده‌اید، یکی از مهم‌ترین توصیه‌های بهداشتی این روزها شستن دست‌ها آسان به نظر برسد، اما لمس نکردن صورت است. در این بین شاید شستن دست‌ها آسان به نظر برسد، اما لمس نکردن صورت، کاری دشوار است، چرا که همه انسان‌ها بر اساس عادت در طول روز بارها صورت خود را با دست لمس می‌کنند. بر اساس مطالعاتی که در سال ۲۰۱۸ انجام شده، تعداد دفعاتی که هر فرد صورت خود را در روز لمس می‌کند، مشخص شده است. نتیجه این مطالعه نشان داده که یک فرد معمولی هر یک ساعت تقریباً ۲۳ بار صورتش را لمس می‌کند.

**انتقال ویروس به بدن**  
لمس صورت که دهان، بینی و چشم‌ها هم مستعدترین قسمت‌ها هستند می‌تواند راه ورود ویروس به بدن را باز و آسان کند. نتیجه این اتفاق هم میزبانی بدن از ویروس و میکروب‌های گوناگون است. علاوه بر این، دست زدن به صورت باعث ایجاد جوش و آکنه می‌شود و تاثیرات نامطلوبی روی پوست می‌گذارد. جالب‌تر اینکه روان‌شناسان معتقدند کسی که زیاد صورتش را روزهای حساس که درگیر ویروس هستیم که هنوز هیچ واکنشی برای مهار آن در سراسر جهان میسر نمی‌شود، مگر با عمل به توصیه‌ها و تکنیک‌هایی که از سوی کارشناسان ارائه شده تا بتوانیم از آنها کمک بگیریم و عادت‌های بیماری‌زایمان را ترک کنیم.

# خدا حافظی با عادت‌های بد به صورتتان دست نزنید

**مشغول کردن دست‌ها**  
دست‌های ما معمولاً عادت ندارند که آزاد و بی‌کار باشند. بیشتر ما طبق عادت وقتی مطالعه می‌کنیم یا در حال تماشای تلویزیون هستیم، دلمان با صورت‌مان را در حین برخی فعالیت‌ها با همین دلیل بهتر است برای جلوگیری از این کار دست‌هایمان را در حین برخی فعالیت‌ها با چیزی مشغول کنیم. مثلاً اگر عادت دارید که وقتی نشستاید صورت خود را به دست‌هایتان تکیه دهید، سعی کنید این عادت را ترک کنید و زمانی که نشستاید چیزی در دست‌هایتان بگیرید یا اینکه دست به سینه بنشینید. این رفتارهایی می‌تواند جایگزین چیزی در دست‌ها بد رون‌شناسی‌ها و دانشمندان آن را ایجاد کرده‌اند.

**استفاده از آذرم گوشه**  
در روزهایی که تلاش می‌کنید عادت دست زدن به صورتتان را کنار بگذارید، ممکن است، برخی مواقع فراموشی به سراغتان بیاید. از این رو استفاده از آذرم یا نااوری کننده گوشه می‌تواند به شما کمک کند تا تلاش‌تان در نهایت نتیجه‌دهنده تکنیک‌های رفتارشناسی مانند تکرار جمله «به صورتت دست نزن» و یادآوری مکرر آن از راه‌های مفید دیگری است که باید امتحان کنید.

**آگاهی از عادت‌ها**  
اولین قدم برای ترک عادت دست زدن به صورت، این است که بدانید چه زمانی و چرا این کار انجام می‌دهید. آیا استرس یا اضطراب دارید یا محرکی باعث شده که صورتتان را لمس کنید. بیشتر افراد ناخودآگاه به صورت خود دست می‌زنند. آنها در مواقعی که پریشان و مضطرب هستند، چشم‌هایشان را می‌مالند یا ناخن‌هایشان را می‌چوند و... به همین دلیل سعی کنید نسبت به عادت‌هایی که دارید، آگاهی بیشتری داشته باشید و با شناسایی عوامل تحریک‌کننده عصبی‌تان یک توقف اساسی بین انگیزه و رفتارتان به وجود آورید.

**تنبیه و تشویق**  
اگر برای دست زدن به صورتتان به انگیزه‌های قوی‌تری نیاز دارید، می‌توانید برای خودتان سیستم تشویق و تنبیه در نظر بگیرید. تا از این طریق می‌توانید عادت‌هایتان را کنترل کنید. یکی از راه‌های اصلی ترک عادت دست زدن به صورتتان دست بردن آگاهی نسبت به آن است که با خود قرار بگذارید هر وقت به صورتتان دست زدید، حداقل دو دقیقه دست‌ها را بالا نگه دارید و بکشید. این کار به شما یاد می‌دهد که نسبت به دست‌هایتان و حرکات و رفتارهای حساس‌تر شوید تا بتوانید با ترک عادت دست زدن به صورت، از ورود ویروس‌ها و میکروب‌ها به بدن جلوگیری کنید. طرح تشویقی و تنبیهی برای ترک بعضی عادت‌ها گزینه خوبی به شمار می‌رود.

**واقع‌بینی نسبت به هدف**  
اگر با آنچه گفتیم، هنوز هم طی روز عادت دست زدن به صورت خود را ترک نکردید، به خودتان سخت نگیرید. برای ترک بعضی عادت‌ها، سال‌ها باید انتظار کشید. پس صبور باشید و ناامید نشوید. چرا که افکار منفی باعث می‌شود دست‌ها را تلاش بکشید. باید این اجازه را به خودتان بدهید که کم‌کم و به مرور زمان بتوانید عادت‌های بدتان را ترک کنید. اگر حتی بزرگی کرده‌اید و موفق بوده‌اید تغییر عادت‌های رفتاری همیشه به مرور زمان اتفاق افتاده است. بعد از مدتی تغییر عادت‌های رفتاری می‌بینید که چطور توانستید عادت‌های بد را کنار بگذارید و رفتارهایتان را تحت کنترل خود در آورید.

**ذهن آگاه**  
از مواردی که در بیشتر مواقع باعث لمس صورت می‌شوند، عادت‌های عصبی است که با اضطراب مرتبط هستند. به این معنا که وقتی اضطراب دارید، ناخودآگاه دست‌ها را روی صورت می‌گذارید. آگاهی از این موضوع می‌تواند به شما کمک کند تا تمرین ذهن آگاه برای موهایتان می‌کنید. اضطراب و استرس استفاده کنید تا عواملی که اعصاب‌تان را تحریک می‌کنند، نتوانند اثر چندانی روی شما داشته باشند. نتیجه نهایی این کار هم این می‌شود که کمتر به صورت خود دست می‌زنید.

**تمرکز کردن**  
به این دلیل که ترک عادت لمس کردن صورت به زمان و تلاش نیاز دارد، مهم است که روی معیارهای پیشگیرانه بهداشتی که برایتان راحت‌تر هستند بیشتر تمرکز کنید. شستن دست‌ها با آب و صابون و تمیز نگه داشتن آنها در این روزهای گرمایی، مهم‌تر از دست زدن به صورت است. شما به راحتی می‌توانید به خاطر بسپارید که باید هر وقت دست‌هایتان را بشوید تا اینکه بتوانید به عادت‌های بدتان تمیز بشوید. دست زدن به صورت مشکلی ایجاد نخواهد کرد. در شرایطی که فکر و ذهن همه مردم خنیا درگیر مساله مشترک و تهدیدکننده‌ای به نام «ویروس کرونا» است، می‌توان این فرصت بهره‌برداری از عادت‌های خوب بهداشتی را جایگزین عادت‌های بد روزمره کرد. به جای ترس، اضطراب و وارد کردن انرژی منفی به خود و دیگران، به‌دست فردی و جدی گرفتن آن مطمئن‌ان شما و دنیا را از ویروس‌های خطرناک‌تری نجات خواهد داد.

# غارنوردی، تجربه‌ای هیجان‌انگیز



سفر به اعماق زمین، حسی دوست‌داشتنی است که با غارنوردی می‌توان آن را تجربه کرد. غارها، پدیده‌های اسرارآمیزی هستند که جزو مخوف‌ترین و جذاب‌ترین جاذبه‌های طبیعی دنیا محسوب می‌شوند. کشور پنهان‌نما ایران هم در کنار جاذبه‌های بی‌شمار و دیدنی‌اش، غارهای زیادی دارد که برخی از آنها در نوع خود بسیار جالب و شگفت‌انگیز هستند.

## غار کرفتو

این غار، یکی از مهم‌ترین جاذبه‌های گردشگری و بزرگ‌ترین غار باستانی ایران است. کرفتو که در فاصله ۶۴ کیلومتری شهر سقز در استان کردستان واقع شده، در ارتفاع ۱۰۰ متری از زمین قرار گرفته است؛ اما نگران نباشید، برای دیدن کرفتو نیازی نیست کوهپیمایی کنید؛ چراکه با گذشتن از ۱۸۰ پله، پراحتی می‌توانید خودتان را به غار برسانید. این غار آهکی که رمز و رازهای زیادی را در دل خود نهفته دارد، ساخته دست بشر است و قدمت آن به دوران مادها برمی‌گردد. طول غار حدود ۷۵۰ متر است و راه‌های فرعی متعددی از آن منشعب می‌شود. از نکات قابل توجه کرفتو این است که دهانه غار روی یک دیوار سنگی قرار گرفته که زیر آن یک چشمه جریان دارد. این غار از ۴ طبقه تشکیل شده و معماری آن به شکلی است که در هر طبقه، مکان‌هایی برای نورگیر و پنجره دیده می‌شود. برای رفتن به طبقات مختلف در دل غار، پله‌هایی تعبیه شده است. تراشه‌های ظریف و زیبایی اتاق‌ها، تزیینات موجود و فرم سقف‌ها که به شکل کمانی ساخته شده‌اند، از ویژگی‌های خاص کرفتو به شمار می‌رود. در طبقه سوم این غار هم جاذبه‌های دیدنی زیادی خودنمایی می‌کند و هنر دست انسان‌های باستان را می‌توان در این طبقه دید. در سفر به کردستان، بازدید از این اثر ارزشمند را که به ثبت ملی نیز رسیده است، فراموش نکنید.



# تنگه‌ها

## محل‌ی برای ماجراجویی و طبیعت‌گردی

### چاهکوه

این تنگه، یکی از مهم‌ترین جاذبه‌های گردشگری جزیره قشم است. دره‌ای عریض با دیواره‌های بلند که هر بازدیدکننده‌ای را شگفت‌زده می‌کند. عرض چاهکوه در برخی نقاط، به قدری باریک است که عبور از میان آن دشوار می‌شود.

### رغز

در ایران دره‌ها و تنگه‌های زیادی یافت می‌شود که گاهی از چشمان دور می‌مانند. تنگه رغز، یکی از این تنگه‌هاست که در دل ارتفاعات دشت‌های مابین داراب و فسا در استان شیراز جا خوش کرده است. این منطقه به دلیل دسترسی دشوار، کاملاً بکر و دست‌نخورده باقی مانده، به طوری که شما برای رفتن به این تنگه به راهنماهای حرفه‌ای نیاز دارید. از چشم‌اندازهای غیرقابل وصف این تنگه می‌توان به حوضچه‌ها و چشمه‌های پر از ماهی آن اشاره کرد. تنگه رغز آبشارهایی دارد که آب‌های خروشان‌شان، به داخل حوضچه‌های زیر آنها می‌ریزد.



### شیراز

این تنگه که قدمتی چند میلیون ساله دارد، یکی از بکرترین و زیباترین تنگه‌های ایران است که بر اثر فرسایش و تغییرات زمین‌شناسی ایجاد شده است. شیراز در میان استان‌های کرمانشاه، لرستان و ایلام واقع شده است. این تنگه ۵ کیلومتر طول دارد و ارتفاع دیواره‌هایش در بخشی از نقاط آن به ۱۵۰ تا ۲۰۰ متر نیز می‌رسد. در قسمت‌هایی از این تنگه، دیواره‌ها به قدری بلند است که نمی‌توان نور خورشید را دید. در انتهای مسیر شیراز هم محلی وجود دارد که می‌توان بعد از یک تنگه‌پیمایی هیجان‌انگیز، در آنجا استراحت و رفع خستگی کرد و به نظاره طبیعت کاملاً بکر این منطقه نشست.



شب‌نم اعماری - ایران پر از جاذبه است؛ از جنگل، کوه، دشت و بیابان گرفته تا ساحل، رود، جزیره و دریا، جاذبه‌های طبیعی که هر عاشق طبیعتی را به سمت خود می‌کشاند. تنگه‌ها هم یکی از جاذبه‌های طبیعی طبیعت هستند. آبراه‌هایی که دو بخش بزرگ آب را به هم متصل می‌کنند و باعث جدایی دو بخش بزرگ از خشکی می‌شوند. تنگه‌ها یا تنگ‌ها هم مانند بسیاری از پدیده‌های طبیعی، در گوشه‌وکنار کشور پنهان‌نما خودنمایی می‌کنند و باعث جذب گردشگران زیادی می‌شوند. طبیعت زیبا، تماشای رودهای جاری و تفریحات هیجان‌انگیز اطراف تنگه‌ها باعث شده گردشگران زیادی این مناطق را به عنوان مقصد سفرشان برگزینند. حالا اگر عاشق ماجراجویی و طبیعت‌گردی هستید و دوست دارید سفرهای هیجان‌انگیزی را تجربه کنید، جایی برای تنگه‌نوردی نیز در برنامه سفرهایتان باز کنید.

# آبشارها چشم‌نوازترین مناظر طبیعت

### سمبی



این آبشار که در نزدیکی روستای یخکش شهرستان بهشهر جا خوش کرده به‌عنوان یکی از شگفتی‌های طبیعت استان مازندران شناخته می‌شود. یخکش که در میان جنگل‌های هزارجریب و رودخانه نکا قرار گرفته، چشم‌انداز خارق‌العاده‌ای دارد که در کنار بازدید از آبشار، نباید دیدن این روستا را از دست داد. آبشار سمبی که از دل کوه سرچشمه می‌گیرد و به رودخانه‌ای زیبا و پرآب در مسیری جنگلی سرازیر می‌شود، منظره‌ای خاص در دل طبیعت خلق کرده که در کنار آب و هوای دلپذیر و حیات‌وحش غنی‌اش، به مقصدی منحصر به فرد برای علاقه‌مندان به طبیعت تبدیل شده است. بهترین زمان سفر به آبشار سمبی، فصل بهار است. با این حال این آبشار در تمام فصول سال جذابیت‌های خاص خود را دارد.

### ماربره



این آبشار در ۲۰ کیلومتری جاده دره‌شهر به سمت بلدختر و در نزدیکی روستای آب قرار گرفته است. ماربره، یکی از زیباترین آبشارهای استان ایلام به شمار می‌رود که سراسر آن، پوشیده از درختان سرسبز و گیاهان دارویی است. به لطف آب جاری و روان این آبشار، سرتاسر دامنه آن را سرخس پرسپاوشان پوشانده و باعث خلق فضای دلربایی شده است. علاوه بر این، از دیواره‌های کنار ماربره، آبی زلال چون چشمه جوشان جاری است که هم‌گوار است و هم قابل نوشیدن. در اطراف این آبشار هم میوه‌های انجیر، انگور و نیزارهای بلند دیده می‌شود، به طوری که گویا تابلویی زیبا از طبیعت، مقابل چشمانتان به تصویر کشیده شده باشد. با حضور در دره‌شهر که در دامنه کبیرکوه از درختان زیبایی بلوط و صدها اثر تاریخی و طبیعی محافظت می‌کند، می‌توانید از دیگر جاذبه‌های این منطقه هم دیدن کنید و از تماشای این همه زیبایی لذت ببرید. برای دیدن آبشار ماربره، فصل بهار، بهترین زمان است.

### کمردوغ



این آبشار را به جرات می‌توان بهشت کوچکی از ایران نامید. کمردوغ با ارتفاعی بیش از ۱۰۰ متر و عرض تقریبی ۶۰ متر، هفتمین آبشار مرتفع ایران محسوب می‌شود. طبیعت بکر اطراف این آبشار در کنار رودخانه‌های فراوان، دشت‌ها و کوه‌های پوشیده از درختان و گل‌های وحشی، هر رهگذری را به سمت خود می‌کشاند. کمردوغ که از آن به عنوان عروس آبشارهای ایران نام برده می‌شود، در چارو از توابع شهرستان کهگیلویه و بویراحمد واقع شده است. شاید برایتان جالب باشد که بدانید، کمر به معنای دیواری است که سخت و محکم باشد. آب کمردوغ هم به دلیل نمکی بودن با وزش باد، به رنگ دوغ درمی‌آید، به همین دلیل بر این آبشار نام کمردوغ نهاده‌اند. عروس آبشارهای ایران، در تمام فصول سال، مملو از آب است و بازدیدکنندگان زیادی دارد. از ویژگی‌های این آبشار می‌توان به شوری آن اشاره کرد که در مناطق کوهستانی کهگیلویه و بویراحمد، یک ویژگی خاص و منحصر به فرد به حساب می‌آید.





**علی بهرامی |** تاریخ نفت در ایران

حوزه‌های بسیار وسیعی را شامل می‌شود. نفت ایران فقط مهندسی، شیمی و پلیمر نیست. نفت برای ایران یعنی جامعه، فرهنگ، اقتصاد، هنر، شعر و... این سوخت فسیلی جان‌مایه بسیاری از تحولات تاریخی است و ا عراق نیست اگر بگوئیم تاریخ معاصر ایران، بدون نفت هر گز قابلیت شناخت دقیق ندارد. شاید سوخت بسیاری از ماجراهای تاریخی را نفت تامین کند. از مشروطه تا پهلوی، به تحولات تاریخی که بنگریم، حتما ردپای نفت را خواهیم دید. جایی بررنگ و جایی کمرنگ، اما به هر حال حضور نفت در تاریخ معاصر ایران، سنگینی می‌کند. این حضور تاریخی به مدد شخصیت‌هایی رقم خورده که تحولات تاریخی، بدون وجود و کنش‌های آنها امکان نداشته‌است. در دو شماره گذشته، تلاش کردیم نیم‌نگاهی به شخصیت‌هایی بیندازیم که در تاریخ نفت ایران بسیار تاثیر گذار بوده‌اند، اما به سبب کمتر پرداختن رسانه‌ها به آنها کمی مغفول مانده‌اند. از دکتر مصدق، آیت‌الله کاشانی و... برخی شخصیت‌های دیگر گذشته ایم، ضمن اینکه منکر نقش تاریخی‌شان نمی‌شویم، اما تلاش کردیم کسانی را معرفی کنیم که احتمالا کمتر معروف مخاطبان «مشعل» هستند. در ادامه بخش هفتم از این سلسله مطالب را با هم می‌خوانیم

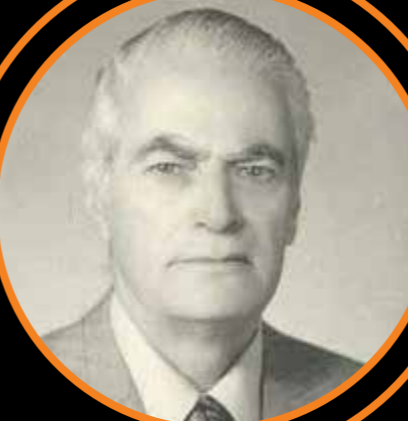
**ماتدن**

**تادم‌آخر**

سیدعلی شایگان سال ۱۲۸۱ خورشیدی در شهر شیراز متولد شد. او تحصیلات خود را در رشته حقوق در پاریس به پایان برد و خیلی زود به مقام استادی دانشگاه تهران رسید. اما پای او وقتی به تاریخ نفت ایران باز شد که در کنار مطالعات دانشگاهی خود فعالیت‌های سیاسی اش را نیز هم‌زمان با جنبش ملی شدن صنعت نفت هر روز بیشتر و بیشتر می‌کرد. شایگان سال ۱۳۲۵ خورشیدی معاون ملک الشعراء بهار در وزارت فرهنگ شد و کم کم با پیش از میدان فرهنگ به میدان سیاست باز شد. شایگان در حین فعالیت در وزارت فرهنگ به سرعت وارد فعالیت‌های سیاسی پررنگی می‌شد. اگر چه در طول فعالیت‌های سیاسی شایگان، او به چپ بودن وار تباط با حزب توده متمم بود اما بعدها ثابت شد که دکتر علی شایگان هیچ از تباط تشکیلاتی و فکری با حزب توده و نخله‌های چپ و مارکسیستی نداشت. او در جریان تحصن علیه تقلب گسترده در انتخابات مجلس شانزدهم با دکتر مصدق آشنا شد و به عضویت جبهه ملی در آمد و تا انتهای جنبش ملی شدن صنعت نفت، همراه و همدم دکتر مصدق شده بود. شایگان در جریان سفر «بازیل جکسون، معاون شرکت نفت انگلیس و ایران به تهران در ۲۱ خرداد ۱۳۳۰ خورشیدی، جزء اعضای هیئت جلسه گفت‌وگو با طرف انگلیسی بود و از هر نظر با دکتر مصدق همراهی داشت. شایگان در جریان قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ خورشیدی حمایت قاطعانه‌ای از مصدق کرد و از موافقان ۱۰۰ درصدی قطع روابط سیاسی بین ایران و انگلیس بر سر نفت بود. سید علی شایگان پس از کودتای ۲۸ مرداد بازداشت شد و تا سال ۱۳۳۴ خورشیدی زندانی بود، پس از آزادی به امریکارفت و فعالیت‌های خود را علیه حکومت پهلوی ادامه داد. پس از انقلاب اسلامی به ایران بازگشت و در سال ۱۳۶۰ خورشیدی دارفانی را وداع گفت.



علی شایگان



احمد زیرک‌زاده

**پنجه**

**در پنجه سیاست**

احمد زیرک‌زاده، یک سال پس از صدور فرمان مشروطه یعنی در تاریخ ۱۲۸۶ خورشیدی در تهران متولد شد. زیرک‌زاده در سال ۱۳۰۱ دوران ابتدایی را در مدرسه مبارکه بختیاری دهکرد (شهر کرد) که اداره آن بر عهده پدرش و بعدها برادرش بود به اتمام رساند. او سال‌ها بعد مدرک دکترای خود را در رشته‌های مهندسی غیر نظامی از پاریس دریافت کرد. او مشاغل بسیار زیادی را در طول زندگی اش تجربه کرد که از جمله آنها می‌توان به سر مهندسی ناو در یابی، کفالت مدیریت تعمیر گاه ثابت نیروی دریایی جنوب، کفالت تعمیر گاه نیروی وزارت راه و... اشاره کرد و بعد از اینها به مقام استادی در دانشگاه تهران رسید. زیرک زاده از سال ۱۳۲۸ خورشیدی به عضویت «سازمان برنامه» وقت درآمده و در حین فعالیت‌های سیاسی خودش را نیز انجام می‌داد. اولین حضور جدی سیاسی زیرک‌زاده، عضویت در کانون مهندسیین در فروردین سال ۱۳۲۲ بود. زیرک زاده «حزب ایران» را با رفتن پهلوی اول تشکیل داد و در روزنامه‌ای به نام «مردان کار» کوشید تا روشنگری سیاسی داشته باشد. او روزنامه‌های زیادی را تاسیس کرد و در بسیاری از روزنامه‌ها و نشریات مطلب نوشت. زیرک زاده مخالفت خود را با ائتلاف حزب ایران با حزب توده در سال ۱۳۲۵ خورشیدی اعلام کرد اما تلاش‌هایش به نتیجه نرسید. او در ماجرای تحصن علیه تقلب‌های انتخاباتی شانزدهم مجلس شورای ملی با دکتر مصدق آشنا و با پیش به صنعت نفت ایران باز شد. با نخست‌وزیری مصدق در اردیبهشت ۱۳۳۰ خورشیدی، زیرک‌زاده معاون وزیر اقتصاد شد و در انتخابات دوره هفدهم مجلس شورای ملی به نمایندگی مردم پرگزیده شد. او در ۲۸ مرداد ماه ۱۳۳۲ بازداشت شد اما به سرعت فرار کرده و دو و نیم سال زندگی مخفیانه ای داشت. او پس از پیروزی انقلاب اسلامی به ایران بازگشت و در شهریور ۱۳۷۲ خورشیدی فوت کرد.

**شخصیت‌های مرتبط**

**بانفت در تاریخ معاصر ایران**

**از عهد و پیمان نفتی خدمت به اجنبی‌ها**

**بخش هفتم**



کریم سنجابی



کاظم حسینی



حسن مستوفی الممالک

**نفت و زندگی مخفیانه**

کریم سنجابی در سال ۱۲۸۲ خورشیدی در کرمانشاه متولد شد. سنجابی سال ۱۳۰۷ خورشیدی به همراه اولین گروه دانشجویان عازم فرانسه شد. او در پاریس موفق به اخذ دکترای حقوق عمومی می‌شود و در سال ۱۳۱۴ خورشیدی به مقام استادی دانشگاه تهران می‌رسد. سنجابی، هم زمان با تدریس، مسؤولیت‌های مختلفی را بر عهده می‌گیرد و بین سال‌های ۱۳۲۳ تا ۱۳۲۵ خورشیدی رئیس دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران می‌شود. دخالت‌های دربار در انتخابات مجلس شانزدهم، هم کار دست پهلوی دوم داد و هم اینکه پای سنجابی را به تاریخ صنعت نفت ایران باز کرد. همین تحصن، مقدمات تاسیس جبهه ملی ایران را که سنجابی از محورهای اصلی آن بود، فراهم کرد. با تصویب قانون ملی شدن صنعت نفت، دکتر سنجابی نیز وزیر فرهنگ شد، سپس در اوایل ۱۳۳۱ خورشیدی از طرف مردم کرمانشاه وارد مجلس شد. او در بحبوحه اختلافات ایران و انگلیس در خرداد ۱۳۳۱ و کشتاندن پرونده به دادگاه لاهه، قاضی اختصاصی ایران می‌شود. پس از کودتای ۲۸ مرداد، هجده ماه مخفیانه زندگی کرد تا اینکه عقو شد البته از دانشگاه نیز اخراج شد تا اینکه در سی تیر ۱۳۳۹ دوباره جبهه ملی را تشکیل داد. پس از انقلاب اسلامی ایران و با انجام فعالیت‌های ضداسلامی، فعالیت‌های جبهه ملی تعطیل شد و سنجابی در مرداد ماه سال ۱۳۶۱ خورشیدی به امریکا رفت و در سال ۱۳۷۲ در همان جا فوت کرد.

**فعالیت**

**نفتی در قالب جبهه ملی**

کاظم حسینی سال ۱۲۸۵ خورشیدی در شهر یزد به دنیا آمد. او سال‌ها بعد در رشته پلی تکنیک در پاریس فارغ‌التحصیل شد. او از اعضای مؤسس حزب ایران بود و علاوه بر آن از اعضای محوری جبهه ملی نیز محسوب می‌شد. پای حسینی وقتی به تاریخ نفت ایران باز شد که در جبهه ملی دکتر مصدق را همراهی کرد و دکتر مصدق را در مجلس یازدهم به شدت پشتیبانی کرد. حسینی اندک اندک از باران بسیار نزدیک دکتر مصدق شد. او به همراه برخی نمایندگان مجلس شورای ملی هم قسم شدند که ملی شدن صنعت نفت را به همراه مصدق تا پایان دنبال کنند و از هیچ حمایتی دروغ نداشته باشند. پس از پیروزی در قیام سی تیر، حسینی ریاست مجلس را به آیت الله کاشانی پیشنهاد می‌دهد. او پس از کودتای ۲۸ مرداد نیز همچنان به مصدق وفادار ماند. حسینی در جلسه مذاکره طرف انگلیسی برای رفع منازعات نفتی در تهران نیز حضور داشت و از اعضای مؤثر هیات مذاکره کننده بود. او همچنین از اعضای اصلی هیاتی بود که به همراه دکتر مصدق به دادگاه لاهه رفتند و مسائل مربوط به ملی شدن صنعت نفت را در سطوح بین‌المللی دنبال کردند. حسینی اگر چه در جبهه ملی دوم و سوم فعالیت‌های بسیار کمتری داشت، اما همچنان بر همه مواضع نفتی خود در قبال دفاع از دکتر مصدق و جریان ملی شدن صنعت نفت باقی بود. چهره حسینی بعد از سال‌ها در سال ۱۳۵۷ خورشیدی و در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی ایران، با تشکیل جبهه ملی چهارم برجسته‌تر شد و به عنوان رئیس شورای مرکزی این جبهه انتخاب شد. البته این جبهه از فعالیت‌های دوره چهارم اش طرفی بر نیست اما این حال حسینی تا چند سال بعد از انقلاب این سمت را حفظ و در نهایت در سال ۱۳۶۹ و در ۸۴ سالگی فوت کرد.

**استعفای نفتی**

حسن مستوفی الممالک سال ۱۲۵۴ خورشیدی در شهر آشتیان به دنیا آمد. او در جوانی با دختر ناصرالدین شاه از دواج کرد و در ۲۶ سالگی به اروپا رفت و پس از هفت سال عهده دار مناصب زیاد و مهمی در ایران شد. نخستین سمت او سرپرستی وزارت جنگ بود. وزارت او با فراز و فرودهایی همراه بود تا اینکه در مجلس دوم نخست‌وزیر ایران شد. دوره نخست‌وزیری او در مجلس دوم هشت ماه دوام آورد. او بار دیگر در برهه حساس و تاریخی جنگ جهانی اول و در دوران مجلس سوم نخست‌وزیر شد و اعلام بی طرفی ایران در جنگ، کار او بود. حسن مستوفی در مجلس چهارم نیز بار دیگر نخست‌وزیر شد و پیش از آن نیز به عنوان نماینده وارد مجلس شده بود. او بار دیگر در این دوران نیز به نخست‌وزیری رسید و از همین جا بود که پای او به تاریخ نفت ایران باز شد. او در این دوره از نخست‌وزیری اش که با شروع سلطنت پهلوی هم زمان شده بود، با مخالفت جدی آیت‌الله سیدحسن مدرس مواجه بود؛ مخالفتی که پیوستگی و وابستگی عمیقی به صنعت نفت ایران داشت. آیت‌الله سید حسن مدرس با واگذاری نفت شمال ایران رای گیری استعفا کرد. ماجرای امتیاز نفت شمال دامن قوام‌السلطنه را نیز گرفت و او را نیز در آستانه برکناری از نخست‌وزیری کشتاند تا اینکه قتل مستشار امریکایی رقم خورد و امتیاز امریکایی لغو شد. اما به هر حال اختلاف مستوفی و آیت‌الله مدرس، پایان کار او در مجلس چهارم را رقم زد. بست نخست‌وزیری مستوفی الممالک را رها نکرد و در مجلس ششم نیز او به عنوان نخستین نخست‌وزیر دوران سلطنت پهلوی انتخاب شد و البته به دستور شخص پهلوی اول برکنار و پرونده نخست‌وزیری ها و فعالیت‌های سیاسی او برای همیشه بسته شد.



گذری بر غذاهای فرنگی

# مانتی

کیک پرتقال

شهلا اعماری

مواد لازم

آرد: ۲ پیمانه (لیوان دستمدار فرانسوی)  
تخم مرغ: ۳ عدد (اگر ریز بود ۴ عدد)  
روغن: یک لیوان سرخالی  
آب پرتقال طبیعی: یک لیوان  
شیر: یک سوم لیوان  
شکر: یک و نیم لیوان  
بیکنینگ پودر: یک قاشق سربر مریاخوری  
وانیل: یک چهارم قاشق چایخوری  
رنده پوست پرتقال: یک قاشق مریاخوری

طرز تهیه:

ابتدا تخم مرغ ها را یکی یکی شکسته، زرده و سفیده آن را جدا می کنیم (مرقاب باشید زرده و سفیده با هم قاطی نشود)، سفیده های تخم مرغ را در ظرفی جداگانه می زنیم، تا اندازه ای که حجم آن چند برابر شود و خوب پف کند، به طوری که وقتی ظرف را برمی گردانیم، مواد ثابت بماند و از ظرف بیرون نریزد (همزن باید کاملا خشک و تمیز باشد). در این مرحله زرده ها را هم کمی با همزن می زنیم تا از حالت لختگی در آید. سپس شکر و وانیل را به زرده ها اضافه می کنیم، بادور متوسط حدود یک دقیقه هم می زنیم. حالا پوست پرتقال و در صورت دلخواه اسانس پرتقال را اضافه می کنیم و دوباره هم می زنیم تا مخلوطی غلیظ و کش دار داشته باشیم که حجم آن دو برابر شده باشد. در این مرحله آب پرتقال تازه و روغن مایع را به مخلوط اضافه می کنیم و کمی هم می زنیم. در ظرفی بیکنینگ پودر و آرد را مخلوط کرده و سه بار الک می کنیم. الک کردن باعث می شود آرد هوادهی شود و کیک خوب پف کند. حالا مخلوط بیکنینگ پودر و آرد را کم کم به مواد اضافه می کنیم و فقط در حد مخلوط شدن هم می زنیم. در آخر هم سفیده ها را به مواد اضافه کرده، به صورت دورانی و به اندازه ای که فقط با مواد مخلوط شود، هم می زنیم (نباید خیلی هم بزنی چون پف مواد می خولد). مواد کیک را درون قالبی که آن را خوب چرب و آرد پاشی کرده ایم، می ریزیم و درون فری که از قبل با حرارت ۱۸۰ درجه سانتی گراد گرم کرده ایم، برای مدت ۵۰ تا ۶۰ دقیقه قرار می دهیم تا کیک پخته شود. برای روی کیک می توانید سس پرتقال درست کنید یا داخل مواد کیک، کشمش و گردو بریزید.



فائزه کشاورز

بیشتر خانم های خانه دار علاوه بر غذاهای اصیل و خوشمزه ایرانی، به پختن غذاهای فرنگی هم علاقه مندند، غذاهایی که با یک بار پختن، شاید بتواند جایی در برنامه غذایی آنها پیدا کند. به همین دلیل در این شماره از هفته نامه «مشعل» قصد داریم یکی از خوراکی های پرطرفدار ترکیه ای به نام مانتی را که غذایی لذیذ، کامل و پرانرژی است، به شما خوانندگان همیشه همراه آموزش دهیم. این غذا از خمیر پر شده با گوشت چرخ کرده و انواع سس تهیه می شود.

مواد لازم  
آرد: ۳ پیمانه  
نمک: ۲ قاشق چایخوری  
تخم مرغ: ۲ عدد  
آب: یک پیمانه  
مواد مایه ای  
گوشت چرخ کرده: ۳۰۰ گرم  
پیاز: یک عدد  
سیر: چند حبه  
ادویه: به میزان لازم  
\* گوشت، پیاز، سیر و ادویه را با هم تفت می دهیم و کنار می گذاریم.

شریتهای رنگی با رنگ های طبیعی

آتینا عالی

مواد لازم  
شکر: یک لیوان  
آب: یک دوم لیوان  
جوهر لیمو: یک هشتم قاشق چایخوری  
گلوکز و گلاب: یک قاشق غذاخوری  
گل پنیر که (به رنگ بنفش است و می توان از از عطاری تهیه کرد)  
چای ترش: به میزان لازم  
طرز تهیه

اول از همه باید برای شربت شهد درست کرد، به این صورت که یک لیوان شکر را با یک دوم لیوان آب مخلوط می کنیم و روی حرارت می گذاریم، بدون هم زدن صبر می کنیم تا شکر حل شود. حالا یک هشتم قاشق چایخوری، جوهر لیمو به آن اضافه می کنیم تا شکر ک نرزد وقتی شکر کاملا حل شد، یک قاشق غذاخوری سرصاف گلوکز می ریزیم و می گذاریم تا قوام بیاید، در آخر هم یک قاشق غذاخوری گلاب به آن اضافه می کنیم. شربتی که درست کرده ایم، چیزی شبیه به شربت زولبیا و بامیه است، با این تفاوت که زعفران نمی ریزیم، چراکه این شربت ها خودشان رنگ دارند. در این مرحله گل پنیر که را با آب سرد مخلوط می کنیم. توجه داشته باشید که آب باید سرد باشد، چرا که باعث از بین رفتن رنگ پنیرک می شود زمانی که رنگ آبی پس داد، صافش می کنیم و در لیوان های مورد نظر می ریزیم.

لیوان زرد: زعفران + آب هستش  
لیوان آبی: گل پنیرک + آب سرد

اگر بخواهیم آبی پررنگ تر داشته باشیم، مقدار گل پنیرک را بیشتر می کنیم (می توانیم دورنگ آبی پررنگ و آبی کم رنگ هم درست کنیم)  
لیوان صورتی: آبی + دو قطره آلبیمو  
لیوان بنفش: آبی پررنگ + یک قطره آلبیمو  
لیوان سبز: گل پنیرک + نوک قاشق چایخوری زعفران  
لیوان قرمز: شربت چایی ترش (شهد + چایی ترش)

حالا که طرز تهیه شربت های رنگی را یاد گرفتید، دست به کار شوید و این شربت های رنگی را درست کنید و با قرار دادن یخ روی آنها و ریختن عصاره پنیرک، شربتی خنک و گوارا برای اعضای خانواده تهیه کنید. برای تزئین شربت ها هم می توان از تخم شربتی استفاده کرد.

نکته: از این شربت ها بیشتر به خاطر خاصیتی که دارند، استفاده می کنند و شاید برایتان طعم خاصی نداشته باشد، از این رومی توان به دلخواه بیدمشک، بهارنارنج و داخلش ریخت تا عطر خوبی بگیرد و خوش طعم تر شود.

طرز تهیه:

ابتدا تخم مرغ و نمک را با هم می زنیم. سپس آرد را کم کم به آن اضافه می کنیم تا یک خمیر به دست آید. حالا خمیر را ورز و به مدت ۲۰ دقیقه استراحت می دهیم. بعد از این مدت خمیر را باز می کنیم و به مربع های ۲ در ۲ برش می زنیم و داخلش را با مواد میانی پر می کنیم و به شکل بقیه می بندیم. آب، روغن و نمک را مخلوط می کنیم و اجازه می دهیم تا جوش بیاید. حالا بقیه های خمیر بمان را داخل آب جوش می اندازیم و به اندازه ۵ تا ۱۰ دقیقه زمان می دهیم تا بپزند. بعد از بخت آنها را از آب جوش خارج می کنیم و همراه با ماست و روغن چیلی (روغن را داغ می کنیم و داخلش پودر چیلی می ریزیم و خوب هم می زنیم) سرو می کنیم.





باشوبوع ویروس کرونا و همه‌گیری را پشت سر آن در جهان، دنیا روزهای پرچالشی از آن، همچنان می‌گذارد. اپیدمی که موثرترین راه پیشگیری از آن رعایت نکات بهداشتی است. همانطور که تاکنون متوجه شده‌اید، یکی از مهم‌ترین توصیه‌های بهداشتی این روزها شستن دست‌ها آسان به نظر برسد، اما لمس نکردن صورت است. در این بین شاید شستن دست‌ها آسان به نظر برسد، اما لمس نکردن صورت، کاری دشوار است، چرا که همه انسان‌ها بر اساس عادت در طول روز بارها صورت خود را با دست لمس می‌کنند. بر اساس مطالعه‌ای که در سال ۲۰۱۸ انجام شده، تعداد دفعاتی که هر فرد صورت خود را در روز لمس می‌کند، مشخص شده است. نتیجه این مطالعه نشان داده که یک فرد معمولی هر یک ساعت تقریباً ۲۳ بار صورتش را لمس می‌کند.

**انتقال ویروس به بدن**  
لمس صورت که دهان، بینی و چشم‌ها هم مستعدترین قسمت‌ها هستند می‌تواند راه ورود ویروس به بدن را باز و آسان کند. نتیجه این اتفاق هم میزبانی بدن از ویروس و میکروب‌های گوناگون است. علاوه بر این، دست زدن به صورت باعث ایجاد جوش و آکنه می‌شود و تاثیرات نامطلوبی روی پوست می‌گذارد. جالب‌تر اینکه روان‌شناسان معتقدند کسی که زیاد صورتش را روزهای حساس که درگیر ویروس هستیم که هنوز هیچ واکنشی برای مهار آن در سراسر جهان میسر نمی‌شود، مگر با عمل به توصیه‌ها و تکنیک‌هایی که از سوی کارشناسان ارائه شده تا بتوانیم از آنها کمک بگیریم و عادت‌های بیماری‌زایمان را ترک کنیم.

# خدا حافظی با عادت‌های بد به صورتتان دست نزنید

**مشغول کردن دست‌ها**  
دست‌های ما معمولاً عادت ندارند که آزاد و بی‌کار باشند. بیشتر ما طبق عادت وقتی مطالعه می‌کنیم یا در حال تماشای تلویزیون هستیم، دلمان با صورت‌مان را در حین برخی فعالیت‌ها با همین دلیل بهتر است برای جلوگیری از این کار دست‌هایمان را در حین برخی فعالیت‌ها با چیزی مشغول کنیم. مثلاً اگر عادت دارید که وقتی نشستاید صورت خود را به دست‌هایتان تکیه دهید، سعی کنید این عادت را ترک کنید و زمانی که نشستاید چیزی در دست‌هایتان بگیرید یا اینکه دست به سینه بنشینید. این رفتارها می‌توانند جایگزین چیزی در دست‌ها باشند. دست زدن به صورت شوند. اینها توصیه و تکنیک‌هایی است که تمام روان‌شناس‌ها و دانشمندان آن را تایید کرده‌اند.

**استفاده از آذرم گوشه**  
در روزهایی که تلاش می‌کنید عادت دست زدن به صورتتان را کنار بگذارید، ممکن است، برخی مواقع فراموشی به سراغتان بیاید. از این رو استفاده از آذرم یا آذرم‌کننده گوشه می‌تواند به شما کمک کند تا تلاش‌تان در نهایت نتیجه‌دهنده تکنیک‌های رفتارشناسی مانند تکرار جمله «به صورتت دست نزن» و یادآوری مکرر آن از راه‌های مفید دیگری است که باید امتحان کنید.

**آگاهی از عادت‌ها**  
اولین قدم برای ترک عادت دست زدن به صورت، این است که بدانید چه زمانی و چرا این کار انجام می‌دهید. آیا استرس یا اضطراب دارید یا محرکی باعث شده که صورتتان را لمس کنید. بیشتر افراد ناخودآگاه به صورت خود دست می‌زنند. آنها در مواقعی که پریشان و مضطرب هستند، چشم‌هایشان را می‌مالند یا ناخن‌هایشان را می‌چوند و... به همین دلیل سعی کنید نسبت به عادت‌هایی که دارید، آگاهی بیشتری داشته باشید و با شناسایی عوامل تحریک‌کننده عصبی‌تان یک توقف اساسی بین انگیزه و رفتارتان به وجود آورید.

**تنبیه و تشویق**  
اگر برای دست زدن به صورتتان به انگیزه‌های قوی‌تری نیاز دارید، می‌توانید برای خودتان سیستم تشویق و تنبیه در نظر بگیرید. تا از این طریق می‌توانید عادت‌هایتان را کنترل کنید. یکی از راه‌های اصلی ترک عادت دست زدن به صورتتان دست زدن آگاهی نسبت به آن است که با خود قرار بگذارید هر وقت به صورتتان دست زدید، حداقل دو دقیقه دست‌ها را بالا نگه دارید و بکشید. این کار به شما یاد می‌دهد که نسبت به دست‌هایتان و حرکات و رفتارهای حساس‌تر شوید تا بتوانید با ترک عادت دست زدن به صورت، از ورود ویروس‌ها و میکروب‌ها به بدن جلوگیری کنید. طرح تشویقی و تنبیهی برای ترک بعضی عادت‌ها گزینه خوبی به شمار می‌رود.

**واقع‌بینی نسبت به هدف**  
اگر با آنچه گفتیم، هنوز هم طی روز عادت دست زدن به صورت خود را ترک نکرده‌اید، به خودتان سخت نگیرید. برای ترک بعضی عادت‌ها، سال‌ها باید انتظار کشید. پس صبور باشید و ناامید نشوید. چرا که افکار منفی باعث می‌شود دست‌ها را تلاش بکشید. باید این اجازه را به خودتان بدهید که کم‌کم و به مرور زمان بتوانید عادت‌های بدتان را ترک کنید. اگر حتی بزرگی کرده‌اید و موفق بوده‌اید تغییر عادت‌های رفتاری همیشه به مرور زمان اتفاق افتاده است. بعد از مدتی تغییر عادت‌های رفتاری می‌بینید که چطور توانستاید عادت‌های بد را کنار بگذارید و رفتارهایتان را تحت کنترل خود در آورید.

**ذهن آگاه**  
از مواردی که در بیشتر مواقع باعث لمس صورت می‌شوند، عادت‌های عصبی است که با اضطراب مرتبط هستند. به این معنا که وقتی اضطراب دارید، ناخودآگاه دست‌ها را روی صورت می‌گذارید. آگاهی برای موه‌ایان می‌کشد و... به همین دلیل بهتر است از تمرین ذهن آگاه برای برطرف کردن اضطراب و استرس استفاده کنید تا عواملی که اعصاب‌تان را تحریک می‌کنند، نتوانند اثر چندانی روی شما داشته باشند. نتیجه نهایی این کار هم این می‌شود که کمتر به صورت خود دست می‌زنید.

**تمرکز کردن**  
به این دلیل که ترک عادت لمس کردن صورت به زمان و تلاش نیاز دارد، مهم است که روی معیارهای پیشگیرانه بهداشتی که برایمان راحت‌تر هستند بیشتر تمرکز کنید. شستن دست‌ها و تمیز نگه داشتن آنها در این روزهای گرمایی، مهم‌تر از دست زدن به صورت است. شما به راحتی می‌توانید به خاطر بسپارید که باید هر وقت دست‌هایتان را بشوید تا اینکه بدانتان، مملد صورت خود را لمس نکنید. اگر دست‌هایتان تمیز باشد، دست زدن به صورت مشکلی ایجاد نخواهد کرد. در شرایطی که فکر و ذهن همه مردم خنیا درگیر مساله مشترک و تهدیدکننده‌ای به نام «ویروس کرونا» است، اضطراب و وارد کردن انرژی منفی به خود و دیگران، را جایگزین عادت‌های بد صورت‌زنی می‌کنند. مطمئن باشید اهمیت دادن به بهداشت فردی و جدی گرفتن آن مطمئن‌تر از ویروس‌های خطرناک‌تری نجات خواهد داد.

# غارنوردی، تجربه‌ای هیجان‌انگیز



سفر به اعماق زمین، حسی دوست‌داشتنی است که با غارنوردی می‌توان آن را تجربه کرد. غارها، پدیده‌های اسرارآمیزی هستند که جزو مخوف‌ترین و جذاب‌ترین جاذبه‌های طبیعی دنیا محسوب می‌شوند. کشور پنهان‌نما ایران هم در کنار جاذبه‌های بی‌شمار و دیدنی‌اش، غارهای زیادی دارد که برخی از آنها در نوع خود بسیار جالب و شگفت‌انگیز هستند.

## غار کرفتو

این غار، یکی از مهم‌ترین جاذبه‌های گردشگری و بزرگ‌ترین غار باستانی ایران است. کرفتو که در فاصله ۶۴ کیلومتری شهر سقز در استان کردستان واقع شده، در ارتفاع ۱۰۰ متری از زمین قرار گرفته است؛ اما نگران نباشید، برای دیدن کرفتو نیازی نیست کوهپیمایی کنید؛ چراکه با گذشتن از ۱۸۰ پله، پراحتی می‌توانید خودتان را به غار برسانید. این غار آهکی که رمز و رازهای زیادی را در دل خود نهفته دارد، ساخته دست بشر است و قدمت آن به دوران مادها برمی‌گردد. طول غار حدود ۷۵۰ متر است و راه‌های فرعی متعددی از آن منشعب می‌شود. از نکات قابل توجه کرفتو این است که دهانه غار روی یک دیوار سنگی قرار گرفته که زیر آن یک چشمه جریان دارد. این غار از ۴ طبقه تشکیل شده و معماری آن به شکلی است که در هر طبقه، مکان‌هایی برای نورگیر و پنجره دیده می‌شود. برای رفتن به طبقات مختلف در دل غار، پله‌هایی تعبیه شده است. تراشه‌های ظریف و زیبایی اتاق‌ها، تزیینات موجود و فرم سقف‌ها که به شکل کمانی ساخته شده‌اند، از ویژگی‌های خاص کرفتو به شمار می‌رود. در طبقه سوم این غار هم جاذبه‌های دیدنی زیادی خودنمایی می‌کند و هنر دست انسان‌های باستان را می‌توان در این طبقه دید. در سفر به کردستان، بازدید از این اثر ارزشمند را که به ثبت ملی نیز رسیده است، فراموش نکنید.



# تنگه‌ها

## محل‌های ماجراجویی و طبیعت‌گردی

### چاهکوه

این تنگه، یکی از مهم‌ترین جاذبه‌های گردشگری جزیره قشم است. دره‌ای عریض با دیواره‌های بلند که هر بازدیدکننده‌ای را شگفت‌زده می‌کند. عرض چاهکوه در برخی نقاط، به قدری باریک است که عبور از میان آن دشوار می‌شود.

### رغز

در ایران دره‌ها و تنگه‌های زیادی یافت می‌شود که گاهی از چشمان دور می‌مانند. تنگه رغز، یکی از این تنگه‌هاست که در دل ارتفاعات دشت‌های مابین داراب و فسا در استان شیراز جا خوش کرده است. این منطقه به دلیل دسترسی دشوار، کاملاً بکر و دست‌نخورده باقی مانده، به طوری که شما برای رفتن به این تنگه به راهنماهای حرفه‌ای نیاز دارید. از چشم‌اندازهای غیرقابل وصف این تنگه می‌توان به حوضچه‌ها و چشمه‌های پر از ماهی آن اشاره کرد. تنگه رغز آبشارهایی دارد که آب‌های خروشان‌شان، به داخل حوضچه‌های زیر آنها می‌ریزد.



### شیراز

این تنگه که قدمتی چند میلیون ساله دارد، یکی از بکرترین و زیباترین تنگه‌های ایران است که بر اثر فرسایش و تغییرات زمین‌شناسی ایجاد شده است. شیراز در میان استان‌های کرمانشاه، لرستان و ایلام واقع شده است. این تنگه ۵ کیلومتر طول دارد و ارتفاع دیواره‌هایش در بخشی از نقاط آن به ۱۵۰ تا ۲۰۰ متر نیز می‌رسد. در قسمت‌هایی از این تنگه، دیواره‌ها به قدری بلند است که نمی‌توان نور خورشید را دید. در انتهای مسیر شیراز هم محلی وجود دارد که می‌توان بعد از یک تنگه‌پیمایی هیجان‌انگیز، در آنجا استراحت و رفع خستگی کرد و به نظاره طبیعت کاملاً بکر این منطقه نشست.



شبیم اعماری - ایران پر از جاذبه است؛ از جنگل، کوه، دشت و بیابان گرفته تا ساحل، رود، جزیره و دریا، جاذبه‌های طبیعی که هر عاشق طبیعتی را به سمت خود می‌کشاند. تنگه‌ها هم یکی از جاذبه‌های طبیعی طبیعت هستند. آبراه‌هایی که دو بخش بزرگ آب را به هم متصل می‌کنند و باعث جدایی دو بخش بزرگ از خشکی می‌شوند. تنگه‌ها یا تنگ‌ها هم مانند بسیاری از پدیده‌های طبیعی، در گوشه‌وکنار کشور پنهان‌نما خودنمایی می‌کنند و باعث جذب گردشگران زیادی می‌شوند. طبیعت زیبا، تماشای رودهای جاری و تفریحات هیجان‌انگیز اطراف تنگه‌ها باعث شده گردشگران زیادی این مناطق را به عنوان مقصد سفرشان برگزینند. حالا اگر عاشق ماجراجویی و طبیعت‌گردی هستید و دوست دارید سفرهای هیجان‌انگیزی را تجربه کنید، جایی برای تنگه‌نوردی نیز در برنامه سفرهایتان باز کنید.

# آبشارها چشم‌نوازترین مناظر طبیعت

### سمبی



این آبشار که در نزدیکی روستای یخکش شهرستان بهشهر جا خوش کرد و به‌عنوان یکی از شگفتی‌های طبیعت استان مازندران شناخته می‌شود. یخکش که در میان جنگل‌های هزارجریب و رودخانه نکا قرار گرفته، چشم‌انداز خارق‌العاده‌ای دارد که در کنار بازدید از آبشار، نباید دیدن این روستا را از دست داد. آبشار سمبی که از دل کوه سرچشمه می‌گیرد و به رودخانه‌ای زیبا و پرآب در مسیری جنگلی سرازیر می‌شود، منظره‌ای خاص در دل طبیعت خلق کرده که در کنار آب و هوای دلپذیر و حیات‌وحش غنی‌اش، به مقصدی منحصر به فرد برای علاقه‌مندان به طبیعت تبدیل شده است. بهترین زمان سفر به آبشار سمبی، فصل بهار است. با این حال این آبشار در تمام فصول سال جذابیت‌های خاص خود را دارد.

### ماربره



این آبشار در ۲۰ کیلومتری جاده دره‌شهر به سمت بلدختر و در نزدیکی روستای آب قرار گرفته است. ماربره، یکی از زیباترین آبشارهای استان ایلام به شمار می‌رود که سراسر آن، پوشیده از درختان سرسبز و گیاهان دارویی است. به لطف آب جاری و روان این آبشار، سرتاسر دامنه آن را سرخس پرسپاوشان پوشانده و باعث خلق فضای دلربایی شده است. علاوه بر این، از دیواره‌های کنار ماربره، آبی زلال چون چشمه جوشان جاری است که هم‌گوار است و هم قابل نوشیدن. در اطراف این آبشار هم میوه‌های انجیر، انگور و نیزارهای بلند دیده می‌شود، به طوری که گویا تابلویی زیبا از طبیعت، مقابل چشمانتان به تصویر کشیده شده باشد. با حضور در دره‌شهر که در دامنه کبیرکوه از درختان زیبایی بلوط و صدها اثر تاریخی و طبیعی محافظت می‌کند، می‌توانید از دیگر جاذبه‌های این منطقه هم دیدن کنید و از تماشای این همه زیبایی لذت ببرید. برای دیدن آبشار ماربره، فصل بهار، بهترین زمان است.

### کمردوغ



این آبشار را به جرات می‌توان بهشت کوچکی از ایران نامید. کمردوغ با ارتفاعی بیش از ۱۰۰ متر و عرض تقریبی ۶۰ متر، هفتمین آبشار مرتفع ایران محسوب می‌شود. طبیعت بکر اطراف این آبشار در کنار رودخانه‌های فراوان، دشت‌ها و کوه‌های پوشیده از درختان و گل‌های وحشی، هر رهگذری را به سمت خود می‌کشاند. کمردوغ که از آن به عنوان عروس آبشارهای ایران نام برده می‌شود، در چارو از توابع شهرستان کهگیلویه و بویراحمد واقع شده است. شاید برایتان جالب باشد که بدانید، کمر به معنای دیواری است که سخت و محکم باشد. آب کمردوغ هم به دلیل نمکی بودن با وزش باد، به رنگ دوغ درمی‌آید، به همین دلیل بر این آبشار نام کمردوغ نهاده‌اند. عروس آبشارهای ایران، در تمام فصول سال، مملو از آب است و بازدیدکنندگان زیادی دارد. از ویژگی‌های این آبشار می‌توان به شوری آن اشاره کرد که در مناطق کوهستانی کهگیلویه و بویراحمد، یک ویژگی خاص و منحصر به فرد به حساب می‌آید.

ایرانیان با شعر و شاعری عجیب هستند و هیچ چیز نزد آنها، زیباتر از شعر نیست. این روزها بد نیست سری به دیوان شعر شاعران معاصرمان بزنیم. در این وضعیت که برخی‌ها دچار خستگی روحی شده‌اند، شاید خواندن اشعار بتواند آنها را حسابی متحول کند. در ادامه نگاهی داریم به آثار چند شاعر و سعی می‌کنیم نمایی کلی از شعر آنها ارائه کنیم؛ شاعرانی که معجزه کلماتشان، جهانی از معنا را خلق کرده است.

### عماد خراسانی

خراسان، مهد شاعران و نظم پردازان بسیار مشهوری است که از قرن‌های دور تا کنون به شعر ایرانی و فارسی جلا و صفای بسیاری داده‌اند. از جمله شاعران معاصر خراسانی که ریشه در اندیشه‌ها و روش‌های شاعرانگی خراسانیان دارد، عماد خراسانی است. او متولد سال ۱۳۳۰ خورشیدی در مشهد مقدس است و سال ۱۳۸۲ خورشیدی در همان شهر از دنیا رفت و در مقبره الشعرا آرامگاه فر دوسی دفن شد. بیشترین قالب شعری که عماد خراسانی در آنها شعر سروده، دو قالب غزل و قصیده است. اشعار عماد خراسانی عاشقانه و حکمت آموزند. سادگی و صلابت در اشعار او موج می‌زند و نمی‌توان او را در زمره شاعران برتر معاصر ایران قرار نداد. مجموعه اشعار عماد خراسانی در قالب یک دیوان شعر با مقدمه اخوان ثالث در دسترس علاقه‌مندان به شعر و شاعری است.

دوستت دارم و دائم که تویی دشمن جانم از چه با دشمنم جانم شده‌ام دوست ندانم غم این است که چون ماه نو انگشت نمایی ورنه غم نیست که در عشق تو رسوای چه‌لتم

### کریم امیری فیروزکوهی

اگرچه امیری فیروزکوهی به عنوان یکی از شاعران بزرگ ایران معاصر اندکی گمنام است؛

اما قوت شعر او مثل و مانند ندارد. کریم امیری فیروزکوهی سال ۱۳۸۹ خورشیدی در فیروزکوه متولد شد و در سال ۱۳۶۳ در تهران با زندگی وداع کرد. امیری فیروزکوهی تخصص بسیار بالایی در ترکیب سبک عراقی و هندی در شعر فارسی دارد و بسیاری از غزل‌هایش دارای نوآوری‌های زیادی در سبک هندی است. او پیش از هر شاعر دیگری متناز از صائب تبریزی است، چنانکه دیوان شعر او را تصحیح کرده و مقدمه‌ای بر آن نگاشته است. تسلط امیری فیروزکوهی بر سبک شعر هندی به حدی است که کتاب «حقوق الحق» را در حمایت از شعرای صفوی و دفاع از سبک هندی به نگارش در آورده که از مهمترین متون در این زمینه محسوب می‌شود.

آزرده را جفای فلک، بیش می‌رسد اول بلا به عاقبت اندیش می‌رسد از هیچ آفریده ندارم شکایتی بر من هر آنچه می‌رسد از خویش می‌رسد

### محمد علی مجاهدی

این شاعر بر جسته و آیینی کشورمان در سال ۱۳۲۲ خورشیدی در شهر قم متولد شد. بیشتر اشعار این شاعر معاصر ایرانی، درون مایه ای مذهبی و آیینی دارد و از این زاویه می‌توان او را یکی از برترین شاعران معاصر دانست. مجاهدی، تاکنون خدمات بسیار زیادی به شعر مذهبی و شیعی در ایران داشته و مجموعه‌های زیادی از اشعار او در دسترس علاقه‌مندان به شعر آیینی قرار دارد. از جمله آثار این شاعر پارسی گوی معاصر می‌توان به «فقان دل»، «تذکره سخنوران قم»، «محفل روحانیان»، «کنجینه اسرار عمال سامانی»، «شکوه شعر عاشورا»، «سیمای مهدی موعود(عج) در آیینه شعر فارسی» و «تذکره شعرای مرثیه‌سرا» اشاره کرد. محمدعلی مجاهدی، تحصیلاتی در حوزه علوم قضایی و حوزوی دارد و اکنون به عنوان یکی از استادان برجسته شعر آیینی فعالیت می‌کند.

گاه گاهی به نگاهی دل ما را در یاب جان به لب آمده‌ای درد، خدا را، در یاب اگر از دولت وصل تو مرا نیست نصیب گاه گاهی به نگاهی دل ما را در یاب...

خیلی وقت‌ها پیش آمده که همت‌مان را بلند و عزم‌مان را هم جزم کرده‌ایم که مطالعه‌اش شروع کنیم؛ اما از شناس بد، به پست یک کتاب ضعیف خوردیم و همان هم باعث شده از مطالعه دست بکشیم و دلسرد شویم. اگر کتاب‌هایی را که ما به شما معرفی می‌کنیم، دست بگیرید و خواندن آن را شروع کنید، مطمئن باشید که از مطالعه آن لذت وافر خواهید برد؛ پس امتحان کنید. این بار به سراغ کتاب‌های تاریخی رفتیم. کتاب‌هایی بسیار جذاب که با سبک علمی و اطلاعات دقیق نوشته شده‌اند و در سطح بین‌المللی و دانشگاهی بسیار معتبر هستند.

### تاریخ خوشنویسی

به احتمال خیلی زیاد شما هم از همان کودکان و نوجوانانی بودند که سال‌هایی نه چندان دور، به خوشنویسی گرایش پیدا کردید؛ البته شاید چند جلسه یا چند ماهی را هم به کلاس خوشنویسی رفته باشید. شاید از آن دسته آدم‌هایی باشید که با دیدن یک تابلوی خوشنویسی، لحظه‌ای درنگ می‌کنند و از دیدن آن لذت می‌برند و سعی می‌کنند شعر و نوشته آن را بخوانند؛ به هر حال هر طور و هر شکلی که فکرتان را بکشد، یک ایرانی در همین قرن بیست و یکم، بالاخره با هنر خوشنویسی ارتباط خواهد داشت، حتی اگر علاقه‌ای به آن نداشته باشد. می‌خواهیم یک کتاب به شما معرفی کنیم که اگر به هنر خوشنویسی علاقه دارید، علاقه‌تان چند برابر شود؛ و اگر علاقه‌ای به این هنر ندارید یا تاکنون نسبت به آن بی تفاوت بودهاید، علاقه‌مند شوید و به این هنر زیبا که سال‌هایی نه چندان دور شخصیت انسان‌ها را به نمایش می‌گذاشت، توجه کنید. «تاریخ فشرده خط و خوشنویسی» نوشته مجتبی قاسملو، یکی از بهترین کتاب‌هایی است که شما را به دنیای پر رمز و راز و پر پیچ و تاب خوشنویسی می‌برد. انواع خط، سرآمد خوشنویسی و خطوط ویژه‌ای که ایرانیان آن را ابداع کرده‌اند از مهمترین بخش‌هایی است که این کتاب هنری – تاریخی به آنها پرداخته است. با خواندن این کتاب، می‌توانید چنان به دانش‌تان در خط‌شناسی اضافه کنید که احتمالاً خودتان خط و خوشنویسی را شروع کنید و اگر فکر می‌کنید وقت آن را ندارید، حتماً فرزندان‌تان را به کلاس‌های خوشنویسی بفرستید. با خوشنویسی انسان آرام می‌شود، گویی پایه‌دنیایی می‌گذارد که عرصه تمرکز و تفکر است. پیشنهاد ما را جدی بگیرید و نندکی به هنر خوشنویسی فکر کنید. احتمال بالایی دارد که چیزهای خوبی نصیب‌تان شود.

### تاریخ نقاشی ایرانی

متأسفانه وقتی می‌گوییم نقاشی، تنها نام‌های پیکلسور، رامبراند، ونوگوک و... به ذهن متبادر می‌شود، در حالی که هنر نقاشی خودمان در دنیا زیباتر است و نام‌های بسیار درخشانی در دنیای هنر نقاشی با ملیت و مکتب هنر ایرانی می‌درخشند. از سلطان محمد تارضا عیسی و اوزبهاد تا آقا میرک، هر قرن و هر دهه‌ای را که بگردید، می‌بینید که نقاشان ایرانی خوش درخشیده‌اند. کافی است سری به گالری‌ها، موزه‌ها و حراج‌های بین‌المللی آثار هنری زیبا تا باور کنید که نقاشی ایرانی، چیزی کم از نقاشی اروپایی و مدرن ندارد. به هر حال می‌خواهیم شما را با کتابی آشنا کنیم که روایتگر حضور و ظهور این هنر در تاریخ ایران و حوزه فرهنگی آن است. این کتاب «تاریخ نقاشی ایران از آغاز تا عصر حاضر» نام دارد و نوشته یکی از استادان برجسته حوزه پژوهش هنر به نام مرتضی گودرزی دیباج است. این کتاب تمام تلاش خود را کرده تا مخاطب را از صفر تا ۱۰۰ با نقاشی ایرانی آشتی دهد. منابع دقیق و متنق، شیوه نگارشی بسیار روان و قابل استفاده برای خوانندگان غیر حرفه‌ای و ناآشنا با هنر ایرانی، از مهمترین ویژگی‌های این کتاب است. با خواندن این کتاب بی‌می‌پرید که چه مکاتبی در نقاشی ایرانی وجود داشته و هر کدام از مکاتب چه ویژگی‌هایی دارد. زنده بودن هنر نقاشی در ایران و توان بسیار بالای بصری این هنر ایرانی، از مهمترین نکاتی است که پس از خواندن کتاب «تاریخ نقاشی ایران از آغاز تا عصر حاضر» به آن بی‌خواهید برد. اصلاً تعجب نکنید اگر پس از خواندن این کتاب، خودتان یا احتمالاً یکی از اعضای خانواده‌تان وارد دنیای پر رنگ و لعاب نقاشی شود.

### تاریخ تذهیب

حتماً برای‌تان پیش آمده که با باز کردن کلام‌الله مجید، حاشیه بسیار زیبایی را دیده باشید. یا شاید در کتاب‌هایی که با چاپ نفیس منتشر شده‌اند، این حاشیه‌ها را دیده‌اید؛ حاشیه‌هایی تو در تو، رنگ در رنگ و پیچ در پیچ. وقتی با چنین حالتی مواجهه شدید، بدانید که تذهیب می‌بینید هنری والا و ارزشمند، به قدری که در مقدس‌ترین متن دین اسلام یعنی قرآن کریم، افتخار حضور پیدا کرده است. تذهیب از آن دسته هنر‌هایی است که شما را به جهانی دیگر برتاب می‌کند. بسیاری از کارشناسان هنر‌های تجسمی معتقدند که هنر تذهیب، ارتباط بسیار ویژه و خاصی با اندیشه اصیل ایرانی دارد. دکتر آرنه، درباره تذهیب و مکاتب آن آورده است: «تذهیب» همچون نقاشی، دارای مکتب‌ها و دوره‌های خاصی است؛ چنانکه می‌توان از مکاتب سلجوقی، بخارا، تیموری، صفوی، قاجار و شعب مختلف هر مکتب سخن گفت. برای مثال، در مکتب تیموری، شعبه‌های شیراز، تبریز، خراسان و... را می‌توان تمیز داد و در واقع، تفاوت در رنگ‌ها، روش قرار گرفتن نقش‌ها در یک صفحه تذهیب و تنظیم نقش‌ها در مکتب‌های مختلف، عامل این تفاوت است. برای نمونه، تذهیب در مکتب بخارا به آسانی از تذهیب در دیگر مکتب‌ها باز شناخته می‌شود؛ چون، در مکتب بخارا از رنگ‌های زنگار، شنگرف، سورنج و سیاه استفاده شده است. در صورتی که در مکتب‌های دیگر، رنگ‌ها به این ترتیب کاربرد نداشته‌اند. می‌توان گفت تذهیب‌های دوره‌های مختلف، بیان‌کننده حالات و روحیات آن دوره‌ها هستند؛ تذهیب سده چهارم مق ساده و بی‌پیرایه، سده‌های پنجم و ششم متین و منسجم، سده هشتم پرشکوه و نیرومند و سده‌های نهم و دهم ظریف و تجملی هستند؛ اما کتابی که برای شناخت تذهیب خیلی مناسب است، «تذهیب در ایران: تاریخچه، نقوش و اصطلاحات» نوشته مریم کشمیری نام دارد؛ کتابی که از هر جهت و به هر شکل ممکن با اطلاعات دقیق و علمی، شما را از رجوع به منابع دیگر بی‌نیاز می‌کند.

### گشتی در دنیای کتاب و شعر (بخش چهارم)

# هنر بخوانیم شعر و بدانیم

**علی بهرامی** - جهان امروز ما درگیر ویروس است که همه چیز و همه کس را به خود مشغول کرده است. هر جا را که ببینی، صحبت از کروناست؛ مهمان ناخوانده جهان. در میان این همه خبر و حرف و سخنی که درباره این ویروس می‌زنند، بد نیست کمی هم خودمان را از فضای پر تنش و پراضطراب آن دور کنیم و دل به دریای کلمات و واژه‌ها بسپاریم. ما در «مشعل» فکر می‌کنیم که با ورود به دنیای شعر و کتاب، می‌توان حتی به اندازه اندکی هم که شده، با رعایت همه نکات بهداشتی، به کرونا فکر نکرد. ذهن را آرام کرد و در واژه‌ها غرق شد. پس این بار و در دومین مطلب از سلسله مطالب «گشتی در دنیای کتاب و ادبیات» با ما همراه شوید.





## چه بخوانیم؟



## چگونه رنج بکشیم؟

کتاب «چگونه رنج بکشیم»، اثر کریستوفر همیلتون، مدرس ارشد فلسفه دین در کالج کینگ لندن است. لازم نیست اشاره کنیم که رنج، همواره در زندگی ما حضور دارد و تقریباً هر کاری که انسان انجام می‌دهد، برای رهایی از «رنج» است. حال این رنج می‌تواند دلایل مختلفی داشته باشد. نویسنده، کتابش را «تلاش برای بهبود اوضاع» می‌داند و با بررسی زندگی چهار حوزه که رنج‌های بیشتری به ما تحمیل می‌کنند نشان داده که چگونه می‌توانیم به شکلی سازنده با این رنج‌ها کنار بیایم و یا به عبارت دیگر چگونه رنج بکشیم؟ این چهار حوزه عبارتند از: خانواده، عشق، بیماری و مرگ؛ اما باید بدانید که نویسنده در کتابش به مسائل عادی نمی‌پردازد. به عنوان مثال در حوزه خانواده بررسی می‌کند که اوضاع از دیدگاه بچه‌ها نسبت به والدین چگونه به نظر می‌رسد؛ این چهار حوزه، چهار فصل کتاب را تشکیل می‌دهد که شامل تزلزل بارنج در خانواده، نافهمی بارنج در عشق، آسیب‌پذیری بارنج جسمی و اضمحلال بارنج مرگ است. این کتاب با ترجمه سما قرایی از سوی نشر «هنوز» منتشر شده است.

## چه ببینیم؟



## پول خارجی

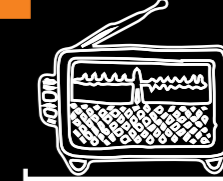
کارگردان این فیلم، رخشان بنی اعتماد است و تولیدش به سال ۱۳۶۸ بازمی‌گردد. بازیگران آن هم علی نصیریان، محمدعلی کشاورز، مهتاب نجومی، جهانگیر فروهر و رسول نجفیان هستند. مرثی الفت، کارمند ساده یک اداره، که وضع روحی و مالی ناگواری دارد، زمانی که در اطراف بازار آزاد از برای تعمیر اتوی برقی خانه می‌چرخد، در رؤیا می‌بیند که صاحب ۵۰ هزار دلار شده است. این فیلم، دومین تجربه کارگردانی رخشان بنی اعتماد پس از دو فیلم «خارج از محدوده» و «زرد قناری» است. این اثر بخوبی توانسته فضای اجتماعی، خانوادگی و مناسبات غیررسمی اقتصادی حاکم بر جامعه ایران در سال‌های پایان دهه ۶۰ را به پرده سینما منعکس کند.



# کرونا و نهضت homemade

**مشعل** - هر چند که دنیای جدید به تنهایی تغییرات و تحولاتی عجیب و متنوع در زندگی انسان‌ها پدید آورده و این تغییرات هر روز تا روز دیگر در چرخش و تنوع هستند؛ اما اتفاقاتی مانند شیوع ویروس کووید ۱۹ که سراسر دنیا را برای مدتی طولانی به شکلی فراگیر متأثر و زندگی‌ها را دچار تغییراتی کرده باعث شده جامعه و خانواده به شکل جمعی برای ادامه زندگی الزاماتی را در زندگی روزمره خود قرار دهد و بخش‌هایی را حذف کند؛ این همان تغییری است که ممکن است با رفتن کرونا دوباره به شرایط قبل برگردد؛ اما چگونه که به نظر می‌آید برخی از این تحولات با انسان امروزی باقی خواهد ماند؛ هر چند ممکن است با کم شدن تب کرونا و با رفتن آن، مردم دوباره به سفر بروند، به رستوران بروند یا غذا و لوازم دیگر را به صورت آنلاین سفارش بدهند؛ اما این انتخاب دیگر مثل قبل نیست و فراگیری گذشته را نخواهد داشت. گویی مردم در شهرهای مختلف ایران با مناطق دیگر دنیا به این نتیجه رسیده‌اند که سطح وابستگی خود را به مصرف‌گرایی کمتر کنند و بیشتر بر توانایی تولید در داخل خانه اتکا داشته باشند تا در شرایط بحرانی بتوانند نیاز خود را تأمین کنند. بسیاری از خانواده‌ها در این دوران تلاش کردند در تأمین موارد مصرفی خود از بیرون خانه تجدید نظر کنند و از هر آنچه در خانه دارند، با تغییر کاربری برای ماندگاری در خانه بهره ببرند. به عنوان نمونه بسیاری از خانواده‌ها برای سرگرمی کودکان که اسباب‌بازی‌های جدید می‌خواستند از لوازم موجود در خانه با تغییر رنگ و ظاهر کاربری جدید اسباب‌بازی درست کرده و سعی کردند کودکان را به این ابزار جدید عادت دهند. برخی دیگر از خانواده‌ها که محیط کوچکی داشتند، تلاش کردند تا بخشی از خانه را برای کار و بخشی را برای بچه‌ها و شرایط عادی زندگی آماده کنند و به این ترتیب شرایط ماندن در خانه را بدون هزینه جدید و تغییرات اضافی فراهم کردند.

یکی از این اتفاقات در این دوران، شروع نهضت ساخت و تولید در خانه (homemade) بوده است. بسیاری از زنان و مردانی که ماه‌ها در خانه ماندند، تصمیم گرفتند نه تنها به دلیل گرانی و قیمت‌هایی که سروسامان نداشتند؛ بلکه به دلیل دسترسی نداشتن و مطمئن نبودن از سلامت آن محصول، موارد مصرفی مورد نیاز خود را تا جایی که امکان دارد خودشان در خانه و فضای محدودی که در اختیار دارند، تولید کنند. در این مدت بسیاری از خانم‌های خانه‌های جدیدی را ابداع کردند، بسیاری از خانواده‌ها حتی برای سرگرمی خودشان بخصوص بچه‌ها نانواایی و تنور خانگی برپا کردند و نان خانگی پختند. به این ترتیب هم نان تازه داشتند، هم نان سالم و هم اینکه از خانه بیرون نرفتند. بسیاری از خانواده‌ها که شرایط خانه‌شان اجازه می‌داد و بالکن یا حیاط و باغچه داشتند، دست به کار شدند و سبزیجات مصرفی مورد نیاز خود را کاشتند تا بادمجان، گوجه، سیر، ریحان و نعناع حاصل دست خودشان را بخورند که هم سالم و ارگانیک است و هم مجبور نبودند برای تهیه آنها از خانه بیرون بروند. اما دامنه این تولید در خانه تنها به این مواد خوراکی محدود نبود. بسیاری از مردان و زنان، در خانه شروع به آرایشگری کردند. بسیاری از آقایان ماشین اصلاح را به دست همسرانشان دادند و اعتماد کردند تا همسرشان موهایشان را کوتاه کند و موهای دختر و پسر بچه‌ها را هم کوتاه کردند و بسیاری از خانم‌ها که سلیقه و تجربه‌های جدید خود را قبلاً هم ثابت کرده‌اند، به سراغ تولید صابون و شامپوهای خانگی و دست‌ساز رفتند؛ اگرچه بسیاری از مردم، بخصوص در کشورهای اروپایی و اسکندینیای قبل از شیوع کرونا با هدف کاهش مصرف گرایی، زندگی ارگانیک و کاهش مصرف پلاستیک، استفاده از محصولات صنعتی بهداشتی را کنار گذاشته و از این صابون و شامپوهای طبیعی دست‌ساز استفاده می‌کردند؛ اما شیوع این ویروس، استفاده و فراگیری استفاده از این محصول را بیشتر کرد. اگر شما هم تصمیم گرفته‌اید مصرف محصولات صنعتی را کاهش دهید، باید خودتان دست به کار شوید و تا حد ممکن به ساخت محصولات دست‌ساز بپردازید. ساخت شامپوی خانگی دست‌ساز از گزینه‌های ساده برای دنبال کردن سبک زندگی سالم‌تر در دوران کروناست که می‌توانید نهضت ساخت محصولات بهداشتی در خانه پیوندید. این شامپوهای جامد دست‌ساز معمولاً با مواد گیاهی و طبیعی ساخته می‌شوند و هم‌زمان خواص گیاهی و دارویی هم دارند. اگر این موضوع، یعنی پیشنهادهاى دست‌ساز در خانه در حوزه‌های مختلف آشپزی، کشاورزی، زیبایی و بهداشتی و حتی نجاری و موضوعات دیگر را در اینترنت دنبال کنید، پیشنهادهای مختلفی را همراه با آموزش تصویری به شما معرفی می‌کند. این یعنی نه تنها با یادگیری و اجرای آن جریان زندگی را ساده می‌کنید؛ بلکه هم‌زمان متوجه می‌شوید که در این نهضت تنها نیستید و زنان و مردانی در کل کشورهای دنیا هستند که همین کار را انجام می‌دهند.



## شعر

چترها را باید بست  
زیر باران باید رفت  
فکر را خاطره را زیر باران باید برد  
با همه مردم شهر زیر باران باید رفت  
دوست را زیر باران باید برد  
عشق را زیر باران باید جست  
زیر باران باید بازی کرد  
زیر باران باید چیز نوشت  
حرف زد  
نیلوفر کاشت  
زندگی تر شدن بی در پی  
زندگی آب تنی کردن در حوضچه اکنون است  
رخت‌ها را بکنیم  
آب در یک قهمی است

\*\*\*سهراب سپهری

## چه بشنویم؟



## دل شیدا

دل شیدا نام آلبومی است با صدای شهرام ناظری در آواز اصغهان. این آلبوم در سال ۱۳۷۲ ساخته شد و حاصل آخرین همکاری شهرام ناظری و فرامرز پایور است. با وجود آنکه پایور در این اثر مانند گذشته، خود در از گستر به نوازندگی نبرداخته؛ اما تکنوازی و جواب آوازش، از یک طرف و تنظیم قطعات از سوی دیگر، باعث شده که «دل شیدا» نیز شبیه دیگر کارهای او باشد.



شرح عکس



ایران، یکی از بزرگترین کشورهای تولید گل محمدی و همچنین گلاب در جهان محسوب می‌شود و هر ساله حجم زیادی از این محصول و فرآورده‌های آن را به کشورهای مختلف جهان صادر می‌کند. با گسترش تولید گل و گلاب و صادرات آن به کشورهای مختلف، اشتغالزایی بالایی به صورت فصلی و دائمی برای افراد در شهرهای مختلف ایجاد شده که گامی مؤثر در مسیر توسعه زندگی روستایی است و مانع از مهاجرت افراد به شهرهای بزرگ می‌شود.

عکس: بهنام یوسفی-مهر

معرفی اپلیکیشن

**1 Mathway**

اپلیکیشن Mathway یکی از محبوب‌ترین و مشهورترین اپلیکیشن‌ها در زمینه حل گام به گام مسائل مرتبط با ریاضی و علوم در دنیا به حساب می‌آید. این اپلیکیشن عالی و در عین حال ساده بخوبی مباحث مختلف ریاضی از جمله جبر، استاتیک، شیمی و مثلثات را پوشش می‌دهد.

**2 EasyBib**

کتابشناسی و فهرست‌گیری کتب، یکی از بخش‌های مهم در کارهای دانشجویی محسوب می‌شود؛ اما این موضوع گاهی اوقات می‌تواند سخت و پیچیده باشد. حال با وجود اپلیکیشن EasyBib کارتان می‌تواند خیلی راحت‌تر از گذشته شود و فهرست‌گیری از کتاب‌ها را با دقت و سرعت بالا برایتان انجام دهد. با استفاده از این اپلیکیشن، امکان اسکن بارکد کتاب‌ها و اضافه کردن آنها به لیست هم امکانپذیر است.

**3 WolframAlpha**

اپلیکیشن WolframAlpha در اصل یک موتور جست‌وجوی بسیار پیشرفته است که می‌تواند پاسخ هر سوالی را برایتان پیدا کند. این اپلیکیشن پاسخ به سوالات در زمینه‌های موسیقی، فرهنگ، تلویزیون و حتی مسائل ریاضی را پوشش داده و همچنین قادر است آمار و ارقام مختلفی را به شما ارائه کند.



نگاهی کوتاه به شرایط سخت کارکنان مناطق عملیاتی نفت در جنوب کشور  
**رعایت کرونا همراه با تحمل گرما**



**مشعل** | بسیاری از مناطق عملیاتی صنعت نفت در مناطق جنوبی کشورمان قرار گرفته است. فصول مختلف در این مناطق با شهرهای دیگر متفاوت است. زمستان سرد شهرهای دیگر برای این مناطق شروع فصل بهار است و هوا تا فروردین تا حدودی خنک است؛ اما از اردیبهشت به بعد، دیگر هوا بشدت گرم و شرجی می‌شود و ماندن زیر این آفتاب داغ و سوزان قابل تحمل نیست؛ اما این همان هوایی است که بسیاری از کارکنان صنعت نفت بدون هیچ محافظ و سایبانی ساعت‌ها زیر آن کار می‌کنند و بعد از چند ساعت خیس عرق و آفتاب سوخته و تشنه می‌شوند و حالا در این چند ماه که شیوع ویروس کرونا همه مردم جهان و ایران را درگیر کرده، کارکنان صنعت نفت در مناطق عملیاتی و گرم و شرجی باید در همان شرایط گرم و شرجی و عرق ریزان با ماسک بر صورت و رعایت فاصله اجتماعی کار کنند.

در شرایطی که در خبرهای اولیه گفته می‌شد، با شروع گرما شیوع کرونا کمتر می‌شود؛ اما این روزها خوزستان و شهرهای جنوبی کشورمان همچنان در وضعیت قرمز این بیماری قرار دارند و خطر ابتلا برای کارکنان صنعت نفت هم بیشتر شده است. به همین دلیل کارکنان در شرکت‌ها و موقعیت‌های کاری مختلف باید بیش از قبل نسبت به رعایت پروتکل‌های بهداشتی حساس باشند. در بسیاری از تصاویری که از کارکنان عملیاتی از جمله شرکت ملی حفاری یا تاسیسات توسعه ای در عسلویه یا پتروشیمی‌های در حال ساخت در ماهشهر منتشر می‌شود، کارکنان در گرمای ۵۰ درجه و آفتابی مستقیم و در میان تاسیسات آهنی و فولادی که گرما را چند برابر می‌کند، با ماسک حضور دارند و در حال فعالیت هستند. اگرچه این شرایط با توجه به شیفت کاری و شرایط هر شرکت در این گرما و شرایط کرونایی تعدیل شده؛ اما از آنجا که در این چند ماه کار متوقف نمانده، روند اجرایی پروژه ادامه دارد و کارکنان هم در هر نوبت به فعالیت همیشگی خود می‌پردازند، با این تفاوت که حالا باید استرس احتمال ابتلا، ماسکی که نفسشان را تنگ می‌کند و سختی‌های رعایت پروتکل را هم تحمل کنند.

کارگران و کارکنان صنعت نفت در سطح مختلف طی این دوران با رعایت نوبت کاری و تحمل سختی کار در گرما و کرونا توانسته‌اند روند تولید را حفظ کنند و تعداد محدود مبتلایان و فوت‌شدگان در میان کارکنان صنعت نفت حاکی از آن است که هم مسؤولان در این صنعت تدابیری بموقع و مناسب برای محدودسازی تردد و احتمال شیوع کرونا اندیشیده‌اند و هم کارکنان با رعایت پروتکل‌ها همراهی خوبی داشته و دارند. کارکنان فعال در تاسیسات، دکل‌های حفاری یا دکل‌های نفتی که هر روز با انواع خاک و گل و روغن و آلاینده‌ها در ارتباط هستند و شرایط سخت کاری را می‌گذرانند، در این شرایط کرونایی بر سختی کارشان افزوده شده و شاید لازم باشد برای این کارکنان، شرایط با حساسیت بیشتری ارزیابی شود تا رضایت شغلی بیشتری داشته باشند.